

GAZETA

miesięcznik
GDAŃSKIEGO UNIWERSYTETU MEDYCZNEGO

AMIG

ISSN 1506-9745

Rok 26

Lipiec 2016

nr 7 (307)

70-lecie Chóru GUMed

Nowy doktor *honoris causa*

Prof. dr hab. Barbara Krupa-Wojciechowska, była rektor Akademii Medycznej w Gdańsku została 28 czerwca br. nowym doktorem *honoris causa* GUMed. Uroczystość odbyła się w Atheneum Gedanense Novum. ■

Umowa na budowę CMN podpisana

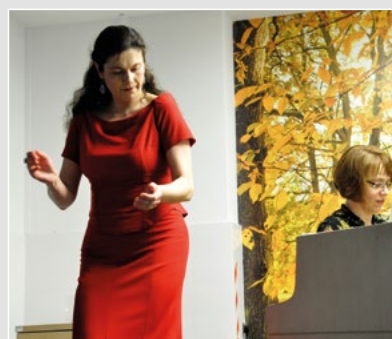
Rektor prof. J. Moryś, kanclerz M. Langowski i kwesor J. Woźniak podpisali 6 czerwca br. umowę z Budimex SA na wykonanie w charakterze generalnego wykonawcy robót budowlanych wraz z dostawą sprzętu medycznego dla Centrum Medycyny Nieinwazyjnej. Ze strony Budimex-u umowę podpisał D. Blocher, prezes Zarządu, dyrektor generalny. Umowa została podpisana w wyniku rozstrzygnięcia przetargu nieograniczonego. Obejmuje m.in. realizację wykonawstwa budynków CMN wraz z budową trzech łączników naziemnych do istniejących budynków, infrastrukturą towarzyszącą: techniczną, sieciami, przyłączami, zagospodarowaniem terenu oraz robotami rozbiórkowymi, z wyłączeniem części robót „stanu zero”. Wykonawca zobowiązuje się również do dostarczenia, montażu, instalacji i uruchomienia wymagającego wbudowania i stałych połączeń sprzętu

w budynkach wraz z systemami sterującymi. Termin realizacji umowy ustalono na 23 miesiące od momentu przekazania placu budowy, tj. od 1 lipca br. Wynagrodzenie Wykonawcy to 342 800 993 zł. ■

Koncert w Centrum Medycyny Inwazyjnej

Licznie zgromadzeni pacjenci UCK, pracownicy GUMed i wszyscy miłośnicy dobrej muzyki 2 czerwca br. wzięli udział w wyjątkowym koncercie. Na scenie fortepianowej w Centrum Medycyny Inwazyjnej wystąpiła sopranistka Ewelina Wojciechowska, której akompaniowała Anna Mikolon. Słowo o muzyce, ze znanstwem i humorem, wygłosiła Maria Mielnik. Wśród zgromadzonych gości nie zabrakło przedstawicieli gospodarzy spotkania – rektora elekta prof. Marcina Gruchały i dyrektora naczelnej UCK Ewy Książek-Bator. W programie znalazły się m.in. arie z *Madame Butterfly* Pucciniego i *Giocondy* Ponchiello, *Dumka o Polsce* Nowowiejskiego czy *Groźna dziewczyna* Moniuszki. Publiczność żywo reagowała, klaszcząc razem z Solistką w rytm czardaszy Lehara i Kalmana. Na zakończenie nie zabrakło pamiątkowych wspólnych zdjęć i autografów. ■

W numerze m.in.

■ Dziesięciolecie Wydziału Nauk o Zdrowiu	4
■ Rektor GUMed wyróżniony przez GBL	5
■ KRAUM w Sopocie	6
■ Dyplomatorium na Wydziale Farmaceutycznym z OML	7
■ Sprawozdania z posiedzeń Senatu	8
■ Projekt NOMED-AF zatwierdzony przez NCBiR	9
■ Lekarze GUMed badali maratończyków	10
■ Laureaci konkursów NCN z GUMed	11
■ Sukcesy studentów i doktorantów na ISSC	12
■ Naukowcy GUMed w projekcie finansowanym przez Departament Obrony USA	14
■ O zdrowiu publicznym w Atenach	14
■ Sylwetki nowych profesorów tytularnych: prof. dr hab. Barbara Kamińska	15
■ Wystawa logotypów w Bibliotece	19
■ Laureaci konkursu NCBiR – STRATEGMED III	20
■ Laureaci konkursu <i>ABC Interny i EKG</i> nagrodzeni	21
■ Jak publikują studenci GUMed?	22
■ Zastosowanie danych analitycznych w ocenie jakości produktów żywnościowych	23
■ <i>Spotkania z Pediatrią</i> za nami	29
■ Studentki szkoliły się w Londynie	29
■ Profesor Piotr Szefer w kolejnym Komitecie PAN	29
■ Tajemnice z muzealnej półki	30
■ Polecamy Czytelnikom	31
■ Spotkania z cyklu <i>Podstawy anatomii w naukach klinicznych</i>	34
■ Soirée française	34
■ Norbert Imbery (1916-1950)	35
■ Ministerialne wyróżnienie dla wykładowcy GUMed	37
■ In memoriam: dr med. Halina Pawlik	38
■ Kadry GUMed i UCK	39
■ Fakultet dla studentów pierwszych lat	41
■ <i>Ciąża pod opieką diagnosty</i>	41
■ Pracownia Mikrochirurgiczna	42
■ XI Piknik na Zdrowie	43
■ GUMed gospodarzem Czerwonej Róży	44
■ Medyczny Dzień Nauki 2016 za nami	45
■ O zdrowiu publicznym w Juracie	46
■ Odnowili swoje dyplomy	47
■ Remont Biblioteki Głównej	47
■ Sportowcy spotkali się z prorektorem Gruchałą	48

GUMed awansował w rankingu

Gdański Uniwersytet Medyczny zajął 9 miejsce wśród uczelni akademickich w Rankingu Uczelni Akademickich 2016 Fundacji Edukacyjnej „Perspektywy”. To o oczko wyżej niż w ubiegłym roku. W ciągu ostatnich 5 lat Uczelnia awansowała do pierwszej dziesiątki z 18 miejsca. GUMed jest również najwyższą ocenioną uczelnią Pomorza.

Bardzo dobrze wypadła nasza Uczelnia w poszczególnych kategoriach. Wśród uczelni medycznych GUMed uplasował się na zaszczytnym 3 miejscu, tuż za Collegium Medicum UJ i Warszawskim Uniwersytem Medycznym. Gdański Uniwersytet Medyczny jest liderem w kategorii Publikacje naukowe i zajmuje 3 miejsce w Efektywności naukowej.

W kategorii Kierunki medyczne i o zdrowiu GUMed również awansował. W kategorii Pielęgniarstwo i położnictwo Uczelnia zajęła 3 miejsce, wśród kierunków lekarskich – pozycję 4, farmacji – 5 (awans z 8), wśród kierunków dentystycznych – 7, a w kategorii ochrona zdrowia – 10.

W 2016 roku najlepszą akademicką uczelnią w Polsce został Uniwersytet Warszawski, który wyprzedził minimalnie Uniwersytet Jagielloński.

Ranking uczelni akademickich został oparty na 27 szczegółowych kryteriach tworzących 6 grup: prestiż, potencjał naukowy, innowacyjność, efektywność naukowa, warunki kształcenia oraz umiędzynarodowienie.

Na ogłoszeniu wyników obecny był prof. Marcin Gruchała, rektor elekt GUMed. Uroczystość odbyła się 8 czerwca br. w Warszawie. Więcej na perspektywy.pl ■

GAZETA AMG

Redaguje zespół:

Redaktor naczelny: Bolesław Rutkowski

Zastępca redaktora naczelnego: Wiesław Makarewicz

Joanna Śliwińska, Jolanta Świerczyńska-Krok, Aleksandra Wierzbica (*Remedium*)

Współpraca: Tadeusz Skowyrza, Sylwia Scisłowska, fot. Zbigniew Wszeborowski

Adres redakcji: *Gazeta AMG*: Biblioteka Główna GUMed, Gdańsk, ul. Dębinki 1, tel. 58 349 11 63 e-mail: gazeta@gumed.edu.pl; www: <http://www.gazeta.gumed.edu.pl>. Nakład 700 egz.

Redakcja zastrzega sobie prawo niewykorzystania materiałów niezamówionych, a także prawo do skracania i adiacji tekstów oraz zmiany ich tytułów. Wyrażane opinie są poglądami autorów i nie zawsze odzwierciedlają stanowisko redakcji oraz władz Uczelni.

Opracowanie wydawnicze i druk:

VM Media Sp. z o.o. VM Group spółka komandytowa, Grupa Via Medica, ul. Świętokrzyska 73, 80-180 Gdańsk. www.viamedica.pl, tel. 58 320 94 94, faks 58 320 94 60

Redaktor prowadzący: Joanna Ginter

Opracowanie graficzne: Jacek Rembowski

Warunki prenumeraty:

Cena rocznej prenumeraty krajowej wynosi 36 zł, pojedynczego numeru – 3 zł; w rocznej prenumeracie zagranicznej – 36 USD, pojedynczy numer – 3 USD. Należność za prenumeratę należy wpłacać na konto Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego z dopiskiem: prenumerata „Gazety AMG”: Bank Zachodni WBK S.A. Oddz. Gdańsk 76 10901098 0000 0000 0901 5327

VIA MEDICA

Dziesięciolecie Wydziału Nauk o Zdrowiu

Jubileuszowe otwarte posiedzenie Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i Tropikalnej odbyło się 13 maja 2016 r. w sali wykładowej im. prof. O. Narkiewicza AGN. Poprowadził je dziekan WNoZ prof. Piotr Lass. Za stołem prezydalnym zasiedli: prof. Marcin Gruchała, prorektor ds. studenckich, rektor elekt, prof. Andrzej Basiński, prorektor ds. klinicznych, dziekan elekt, prodziekani WNoZ: dr hab. Jacek Sein Anand, dr hab. Sylwia Małgorzewicz, prof. nadzw., dr Rita Hansdorfer-Korzon, dr Janina Książek – kierownik Oddziału Pielęgniarstwa.

Na obchody jubileuszu Wydziału przybyli również: prof. Irena Wrońska, dziekan WNoZ UM w Lublinie, prof. Kornelia Kędziora-Kornatowska, dziekan WNoZ Collegium Medicum, UMK Bydgoszcz, prof. Sławomir Terlikowski, dziekan WNoZ UM w Białymstoku, dr hab. Przemysław Lisiński, prodziekan ds. studenckich WNoZ UM im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. Gościem specjalnym Dziekana WNoZ był prof. Ro-

man Kaliszan, były rektor, za kadencji którego został powołany Wydział Nauk o Zdrowiu. Na posiedzenie przybyła również prof. Wiesława Łysiak-Szydłowska, była kierownik Katedry Dietetyki, pomysłodawczyni i organizatorka uruchomienia na Wydziale kierunku dietetyka.

Oprócz Członków Rady Wydziału Nauk o Zdrowiu w posiedzeniu uczestniczyło wielu obecnych i byłych pracowników naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych zatrudnionych na Wydziale, a także studenci i doktoranci. Okolicznościowe przemówienia wygłosili: dziekan prof. Piotr Lass i prof. Andrzej Basiński. Dr hab. Aleksandra Gaworska-Krzemińska, kierownik Katedry Pielęgniarstwa, przedstawiła prezentację obrazującą dynamiczny rozwój Oddziału Pielęgniarstwa od 1999 r.

Gratulacje z powodu wspaniałego rozwoju Wydziału złożył prof. Marcin Gruchała. W imieniu nieobecnego na uroczystości rektora prof. Janusza Morysia, Rektor elekt odznaczył Medalem Zasłużonemu AMG prof. Piotra Lassa i dr hab. Aleksandrę Gaworską-Krzemińską. Natomiast mgr Paweł Klikowicz, uczestnik Stacjonarnych Studiów Doktoranckich, przedstawił zabawną prezentację o tym jak to jest być studentem i doktorantem na WNoZ.

Były również podziękowania i niespodzianki. Profesor Piotr Lass przygotował i wręczył Dyplomy Starej Gwardii Członkom pierwszej Rady Wydziału z 2006 r. oraz honorowo – prof. Romanowi Kaliszanowi, ówczesnemu rektorowi AMG, dr. hab. Jackowi Sein Anandowi i prof. Irenie Wrońskiej. Dziekan otrzymał od Pracowników Wydziału i Rady Wydziału upominki: symboliczną busołą oraz portret wykonany ze zdjęcia z historycznego, pierwszego posiedzenia Rady Wydziału. Z okazji jubileuszu i w uznaniu wielkich zasług dla twórcy i organizatora WNoZ, jednej z sal seminaryjnych w budynku przy ul. Tuwima 15 nadano nazwę im. prof. Piotra Lassa, pierwszego dziekana WNoZ.

Bezpośrednio po zakończeniu uroczystego posiedzenia Rady Wydziału odbyła się ceremonia nadania tytułu doktora *honoris causa* prof. Abassowi Alaviemu, jednemu z wynalazców PET.

Ten pełen wspomnień i refleksji bardzo miły dzień zakończył się wspólną kolacją i zabawą pracowników Wydziału, dziekanów Wydziałów Nauk o Zdrowiu z zaprzyjaźnionych Uczelni w Polsce oraz wybitnego gościa prof. Abassa Alaviego i jego małżonki Jane. W atmosferze wspomnień, żartów i tańców uczciliśmy wspólnie przepracowane i przeżyte 10 lat na naszym Wydziale.

mgr Dorota Muszyńska-Marcinkowska,
kierownik Dziekanatu WNoZ

Rektor GUMed wyróżniony przez GBL

Prof. Janusz Moryś otrzymał medal i dyplom z okazji Jubileuszu 70-lecia Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki oraz Medal Założyciela i Pierwszego Dyrektora GBL Stanisława Konopki. Wyróżnienia Rektorowi GUMed wręczono na posiedzeniu Rady Naukowej Głównej Biblioteki Lekarskiej, które odbyło się 24 maja br. w Warszawie.

Główna Biblioteka Lekarska jest nowoczesną, skomputeryzowaną biblioteką specjalistyczną, jedną z trzech głównych bibliotek resortowych w kraju. W jej zbiorach znajduje się 700.000 woluminów, obejmujących publikacje z zakresu medycyny, farmacji, nauk biomedycznych oraz historii nauk medycznych. Najcenniejsze zbiory stanowią niezwykłą część dziedzictwa narodowego. Ze zbiorów Biblioteki korzystają lekarze, farmaceuci, pielęgniarki, rehabilitanci i studenci nauk medycznych.

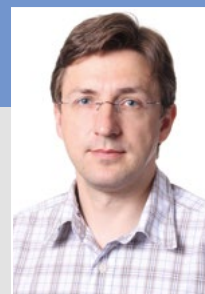
Biblioteka została założona 8 czerwca 1945 roku przez prof. Stanisława Konopkę – historyka medycyny, wybitnego bibliotekarza i bibliografa. Główną jej siedzibą jest gmach przedwojennej kamienicy przy ul. Chocimskiej 22, natomiast zbiory specjalne mieszczą się w Dziale Starej Książki Medycznej, w budynku dawnego oddziału chirurgicznego Szpitala Ujazdowskiego przy ul. Jazdów 1A, w pobliżu Zamku Ujazdowskiego.

W działalności biblioteczno-informacyjnej ważną rolę odgrywają także oddziały terenowe Biblioteki, które powstawały w ciągu wielu lat, poszerzając zasięg jej działalności na cały kraj. Obecnie działa 14 oddziałów terenowych GBL. ■

Naukowiec GUMed w Kapitułe Nagrody Zaufania Złoty OTIS

Prof. Piotr Trzonkowski, kierownik Zakładu Immunologii Klinicznej i Transplantologii został powołany do Kapituły Nagrody Zaufania Złoty OTIS. Przyznawana od 2004 r. nagroda wspiera we wspólnej pracy na rzecz zdrowia Polaków organizacje pacjentów, lekarzy, farmaceutów i dziennikarzy, którzy w sposób szczególny przyczynili się do wzmocnienia systemu polskiej opieki zdrowotnej. Więcej na zlotyotis.pl. ■

Spotkanie u Rektora

Rektor prof. Janusz Moryś 27 maja br. gościł przedstawicieli Uniwersytetów Medycznych w Nagoi i Palermo. W spotkaniu uczestniczył również przedstawiciel Ministra Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej Japonii. Tematem rozmowy było zwiększenie wymiany studentów między Gdańskim Uniwersytetem Medycznym i Uniwersytetem w Nagoi, poszerzenie współpracy naukowej między Uniwersytetami oraz organizacji letniej szkoły żywienia. ■

Na zdjęciu, od lewej: prof. Enrico Bertoli, Uniwersytet w Ankonie – Associazione Italiana di Dietetica e Nutrizione Clinica (ADI), prof. Michał Woźniak, KiZ Chemii Medycznej GUMed, prof. Takashi Wakabayashi – Uniwersytet Nagoya, doktor honoris causa GUMed, prof. Giuseppe Fattati, Associazione Italiana di Dietetica e Nutrizione Clinica, prof. Janusz Moryś, rektor GUMed, prof. Francesco Capello, Uniwersytet w Palermo, prof. Hideki Kasuya – przedstawiciel Prezydenta Uniwersytetu Nagoya, dr Toru Kondo – przedstawiciel Ministra Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej Japonii

KRAUM w Sopocie

Posiedzenie Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych, którego organizatorem był Gdański Uniwersytet Medyczny, odbyło się w dniach 2-3 czerwca 2016 r. w Sopocie. W obradach wzięli udział m.in. wiceminister zdrowia Jarosław Pinkas, dyrektor Departamentu Nauki i Szkolnictwa Wyższego Ministerstwa Zdrowia Katarzyna Chmielewska oraz rektorzy elekcji. Wiceminister wręczył rektorowi prof. Januszowi Morysiowi podziękowania za trud i zaangażowanie włożone w kierowanie Gdańskim Uniwersytetem Medycznym przez dwie kadencje.

Podczas Konferencji poruszono m.in. kwestię projektu rozporządzenia Ministra Zdrowia w sprawie limitu przyjęć na kierunek lekarski i lekarsko-dentystyczny, debatowano również nad sprawą finansowania uczelni publicznych. Podczas obrad wybrano prof. Przemysława Jałowickiego ze Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach na nowego przewodniczącego KRAUM na kadencję 2016-2020, a prof. Radzisława Kordka z Uniwersytetu Medycznego w Łodzi na wiceprzewodniczącego. Spotkanie zakończyło się występem artystycznym kapeli kaszubskiej „Fraza”.

Podczas posiedzenia obecni byli rektorzy: z Gdańska prof. Janusz Moryś (przewodniczący KRAUM), z Łodzi prof. Paweł Górski (wiceprzewodniczący KRAUM), z Lublina prof. Andrzej Drop, z Krakowa prof. Piotr Laidler, z Katowic prof. Przemysław Jałowicki, z Białegostoku prof. Jacek Nikliński, z Poznania prof. Jacek Wysocki, z Wrocławia prof. Marek Ziętek, z CMKP prof. Joanna Jędrzejczak oraz w zastępstwie prof. Jerzy Samochowiec z Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego w Szczecinie.

W posiedzeniu wzięli udział także rektorzy elekcji: z Gdańska prof. Marcin Gruchała, z Białegostoku prof. Adam Krętowski, z Bydgoszczy prof. Grażyna Odrowąż-Sypniewska, z Krakowa prof. Janusz Grodnicki, z Poznania prof. Andrzej Tykarski, z Warszawy prof. Mirosław Wielgoś, ze Szczecina prof. Bogusław Machaliński oraz z CMKP prof. Ryszard Gellert. ■

Dyplomatorium na Wydziale Farmaceutycznym z OML

Dziewięćdziesięciu siedmiu magistrów farmacji rocznika 2010-2016 odebrało dyplomy 6 maja br. w Auditorium Maximum Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej. W uroczystości, której przewodniczył dziekan WF z OML prof. Wiesław Sawicki, uczestniczyli: prorektor ds. studenckich prof. Marcin Gruchała, rektor elekt, prorektor ds. nauki prof. Tomasz Bączek, prorektor ds. rozwoju i organizacji kształcenia prof. Leszek Bieniaszewski, dziekan MWB UG i GUMed prof. Igor Konieczny, prodziekani WF z OML – prof. Michał Markuszewski i dr hab. Anita Kornicka, członkowie Rady Wydziału oraz zaproszeni goście i rodziny absolwentów.

Po złożeniu przyrzeczenia absolwenci odebrali dyplomy z rąk rektora elekta prof. Marcina Gruchały i dziekana prof. Wiesława Sawickiego. Wyróżniającym się absolwentom wręczono listy gratulacyjne i nagrody książkowe ufundowane przez Gdańską Okręgową Izbę Aptekarską. Za wyniki w nauce nagrodzono: **Wioletę Gancarz**, **Aleksandrę Grabowską**, **Iżę Szarłowską** i **Dorotę Marcinkiewicz**. Za działalność na rzecz społeczności akademickiej wyróżnieni zostali: **Bartosz Petrykowski**, **Anna Twarogowska**, **Anna Sosnowicz-Pytel** i **Wojciech Gostomczyk**. Ponadto **Anna Twarogowska** i **Wojciech Gostomczyk** otrzymali nagrody Rektora za pełnienie z wielkim zaangażowaniem wielu funkcji w organach Uczelni i strukturach Uczelnianego Samorządu Studenckiego. Z kolei **Wioletta Gancarz** odebrała nagrodę im. prof. Stanisława Janickiego, ufundowaną przez Gdańską Okręgową Izbę Aptekarską. Wręczył ją prezes GOIA dr Paweł Chrzan.

Dziekan prof. Wiesław Sawicki i prezes Oddziału Gdańskiego Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego prof. Piotr Kowalski wręczyli nagrody laureatom tegorocznego Wydziałowego Konkursu Prac Magisterskich. Otrzymali je:

- I miejsce – mgr **Szymon Macioszek** za pracę *Metabolomika w badaniu dysbiozy flory jelitowej* – promotor prof. Michał Markuszewski;
- II miejsce – mgr **Wojciech Gostomczyk** za pracę *Badanie wpływu amorfizacji substancji leczniczej na kinetykę rozpuszczania* – promotor dr hab. Krystyna Pieńkowska;
- III miejsce – mgr **Damian Świeczkowski** za pracę *Opieka farmaceutyczna w opinii studentów Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, lekarzy i farmaceutów województwa pomorskiego* – promotor dr hab. Danuta Siluk.

Mgr Dariusz Łyżwiński ze Studium Wychowania Fizycznego i Sportu wręczył **Natalii Grycko**, **Emilii Ryszkowskiej**, **Radosławowi Woźniakowi** i **Wojciechowi Lotkowskiemu** nagrody za osiągnięcia sportowe. Natomiast nagrody Uczelnianego Samorządu Studenckiego przypadły **Wojciechowi Gostomczykowi**, **Annie Twarogowskiej**, **Bartoszowi Petrykowskiemu** i **Annie Sosnowicz-Pytel**.

Na zakończenie uroczystości w imieniu absolwentów głos zabrał mgr Bartosz Petrykowski. Z kolei starościna V r. Natalia Rączka w imieniu wszystkich studentów Wydziału pożegnała tegorocznych absolwentów.

Uroczystość uświetnił występ Chóru GUMed im. Tadeusza Tylewskiego pod dyrekcją mgr. Jerzego Szarafińskiego. ■

Kolejna publikacja w *Nature Medicine*

Ukazała się kolejna publikacja *Activation of the pluripotency factor OCT4 in smooth muscle cells is atheroprotective* w czasopiśmie *Nature Medicine* **Pameli Światłowskiej**, absolwentki Międzyuczelnianego Wydziału Biotechnologii UG i GUMed. Praca została zrealizowana w ramach rocznego projektu magisterskiego na Uniwersytecie w Wirginii (University of Virginia, Charlottesville). Przeprowadzone badania dotyczyły aktywacji genu Oct4 i jego ochronnej roli w komórkach mięśni gładkich podczas rozwoju płytki miażdżycowej. Więcej na <http://www.nature.com/nm/journal/vaop/ncurrent/full/nm.4109.html>. ■

Sprawozdania z posiedzeń Senatu

25 stycznia 2016 roku

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski w sprawie:

- nagrody indywidualnej Ministra Zdrowia dla prof. dr. hab. Romana Kaliszana za całokształt dorobku, wybitne osiągnięcia w działalności naukowej, dydaktycznej i organizacyjnej
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed w Zakładzie Medycyny Laboratoryjnej Katedry Biochemii Klinicznej dr hab. Hanny Bielarczyk
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed w I Katedrze i Klinice Kardiologii dr. hab. Marcina Fijałkowskiego
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed w Katedrze i Klinice Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu dr. hab. Tomasza Mazurka
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed w Klinice Położnictwa Katedry Perinatologii dr hab. Małgorzaty Świątkowskiej-Freund
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed dr hab. Alicji Renkielskiej w Klinice Chirurgii Plastycznej
- przedłużenia zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed w Zakładzie Kardioanestezjologii dr. hab. Romualda Lango
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed w Zakładzie Pielęgniarstwa Ogólnego Katedry Pielęgniarstwa dr. hab. Przemysława Rutkowskiego
- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego GUMed dr. hab. Marcina Renke w Klinice Chorób Zawodowych, Metabolicznych i Wewnętrznych
- uzupełnienia składu senackich komisji:
  - Senackiej Komisji Spraw Studenckich i Studiów Doktoranckich o osoby: mgr Martę Cyman, Gabrielę Harasim, Kamila Maczkowskiego, Annę Szerwińską
  - Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów o osoby: mgr Martę Cyman, mgr. Pawła Klikowicza, mgr Katarzynę Szymkowską
  - Odwoławczej Komisji Dyscyplinarnej dla Doktorantów o osoby: dr hab. Agnieszkę Zimmermann, mgr Anetę Dąbrowską, mgr. Bartosza Maciejewskiego.

Senat zatwierdził projekty Uchwał dotyczące:

- zmiany Regulaminu studiów uchwalonego Uchwałą Nr 12/2009 Senatu GUMed z 27.04.2009 r.
- zmiany Regulaminu Studiów Doktoranckich Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego uchwalonego Uchwałą Nr 23/2011 Senatu GUMed z 30.05.2011 r.
- ustalenia warunków i trybu Rekrutacji na I rok studiów doktoranckich na Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w roku akademickim 2016/2017
- wprowadzenia do stosowania wzoru umowy o warunkach pobierania opłat związanych z odbywaniem studiów doktoranckich oraz opłat za usługi edukacyjne między Gdańskim Uniwersytetem Medycznym a doktorantem

- zmiany Uchwały Nr 25/2015 z 25 maja 2015 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym w roku akademickim 2016/2017
- warunków rekrutacji laureatów oraz finalistów ogólnopolskich olimpiad stopnia centralnego oraz olimpiad międzynarodowych na studia w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym
- limitów przyjęć na I rok studiów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym
- wymiaru pensum dydaktycznego nauczyciela akademickiego wynikającego z zatrudnienia oraz doktoranta wynikający z uczestnictwa w stacjonarnych studiach doktoranckich i zasad rozliczania pensum dydaktycznego oraz zasad rozliczania umów zlecenia na prowadzenie zajęć dydaktycznych zawieranych z osobami niezatrudnionymi na etacie nauczyciela akademickiego GUMed
- rozporządzenia przez Gdański Uniwersytet Medyczny nieruchomościami położonymi w Gdańsku, przy ul. Dantyszka i Dębowej.

Ponadto rektor prof. dr hab. Janusz Moryś przekazał informację o przyznaniu przez Kapitułę medalu *Zasłużonemu Akademii Medycznej w Gdańsku* następującym osobom:

- prof. dr. hab. Piotrowi Lassowi
- dr hab. Aleksandrze Gaworskiej-Krzemińskiej
- Horstowi Kirchgattererowi za zorganizowanie pobytu studentów na praktyki letnie w austriackich szpitalach w okresie ostatnich pięciu lat.

Dr Krzysztof Chlebus podsumował pierwszy rok działalności spółki celowej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego.

25 kwietnia 2016 roku

Senat pozytywnie zaopiniował wnioski w sprawie:

- zatrudnienia na stanowisku profesora nadzwyczajnego w Zakładzie Fizyki i Biofizyki dr. hab. Bartłomieja Ciesielskiego
- powierzenia funkcji kierownika Kliniki Medycyny Hiperbarycznej i Ratownictwa Morskiego IMMiT, WNoZ z OP i IMMiT dr. hab. Jackowi Kotowi
- powierzenia funkcji kierownika zakładu Badań nad Jakością Życia, Katedry Psychologii, WNoZ z OP i IMMiT dr. hab. Wojciechowi Leppertowi.

Senat zatwierdził projekty Uchwał dotyczące:

- zatwierdzenia sprawozdania finansowego GUMed
- wydzielenia z mienia Uczelni części majątku na zwiększenie funduszu założycielskiego UCK (dot. aparatu USG Epig 7)
- warunków i trybu rekrutacji na I rok studiów w roku akademickim 2016/2017
- warunków rekrutacji na studia laureatów oraz finalistów ogólnopolskich olimpiad stopnia centralnego oraz olimpiad międzynarodowych
- limitów przyjęć na I rok studiów w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym.

mgr Urszula Skałuba

Projekt NOMED-AF zatwierdzony przez NCBiR

Przedstawiciele NCBiR 16 maja br. podpisali umowę i zatwierdzili do realizacji projekt NOMED-AF w ramach konkursu STRATEGMED II. Głównym celem Projektu jest redukcja liczby udarów mózgu w Polsce poprzez ustalenie częstości występowania i roli niemego migotania przedsionków (AF) w udarach niedokrwiennych, wczesne wykrywanie AF i odpowiednie leczenie przeciwkrzepliwe w praktyce klinicznej. Dofinansowanie dla GUMed wynosi 3 mln zł. Akronim NOMED-AF oznacza *Nieinwazyjny monitoring we wczesnym wykrywaniu migotania przedsionków*. Liderem Projektu jest Park Technologii Kardio-Med Silesia, głównym partnerem akademickim Zakład Prewencji i Dydaktyki GUMed, zaś ze strony przemysłu Comarch Healthcare i ITAM z Zabrze. Udział w Projekcie biorą także przedstawiciele Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego, Pomorskiego Uniwersytetu Medycznego i Uniwersytetu Jagiellońskiego Collegium Medicum.

Celem szczegółowym NOMED-AF jest opracowanie nowoczesnego systemu telemedycznego do 1-4 tygodniowego monitorowania wysokiej jakości sygnału EKG, by w ten sposób wcześniej wykrywać nieme migotanie przedsionków (AF). GUMed w okresie 2 lat wykona ogólnopolskie badanie i oceni częstość występowania AF oraz stan zdrowia w reprezentacyjnej próbie 3000 Polaków w wieku ponad 65 lat. Po przygotowaniu schematu doboru próby przez ekspertów GUMed losowania dokona ze swojego operatu pesel MSWiA. Do badania zostanie wyszkolonych i zatrudnionych ponad 200 pielęgniarek w całym kraju. W Projekcie wezmą też udział eksperci z ośrodków akademickich w Warszawie, Szczecinie i Krakowie oraz badacze z Kliniki Neurologii Dorosłych GUMed.

Udar niedokrwienny jest jedną z najczęstszych przyczyn zgonu i inwalidztwa, a jego leczenie stanowi istotną część kosztów opieki zdrowotnej w Polsce. AF jest znanym czynnikiem

ryzyka udaru niedokrwiennego. Leczenie przeciwkrzepliwe redukuje ryzyko udaru o mechanizmie zatorowym. Wiele przypadków migotania przedsionków pozostaje niewykryte. Jest to tzw. nieme AF. Ocenia się, że 20-30% udarów o nieustalonej etiologii jest spowodowane przez nieme AF. Proponowany Projekt jest ukierunkowany na rozwiązanie tego problemu.

mgr Monika Trochim,
Zakład Prewencji i Dydaktyki

Podczas pilotażu NOMED-AF w listopadzie 2015 r. w Gdyni. Na zdjęciu główni badacze Projektu: prof. Zbigniew Kalarus (Zabrze), prof. Tomasz Zdrojewski, dr Łukasz Wierucki (Gdańsk) i prof. Grzegorz Opolski (Warszawa), a także uczestnicy i organizatorzy pilotażu w Gdyni: dr Hanna Muller i dyr. Bożena Zglińska (CAS Gdynia)

Złote odznaki dla profesorów GUMed

Prof. Anna Dubaniewicz z Kliniki Pneumonologii i **prof. Ewa Jassem** z Kliniki Alergologii otrzymały Złote Odznaki Towarzystwa PTCHP podczas XXXIV Zjazdu Polskiego Towarzystwa Chorób Płuc. To jedno z najwyższych wyróżnień, jakie przyznaje się za zasługi dla polskiej pneumonologii. Zjazd odbył się w dniach 7-10 maja br. w Wiśle. ■

Wyróżnienie dla pracownika

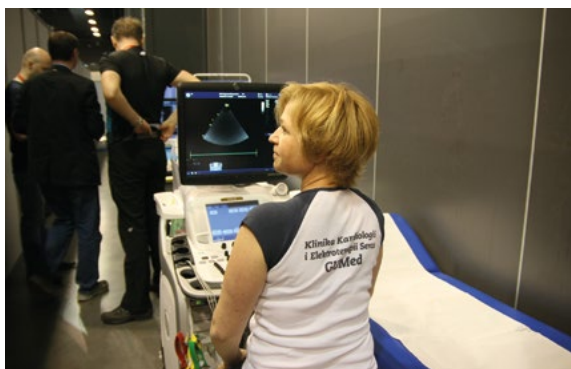
Dr Renata Bujak z Zakładu Biofarmacji i Farmakokinetyki otrzymała 12 maja br. nagrodę przyznaną przez Gdańskie Towarzystwo Naukowe oraz Prezydenta Gdańska za wybitne osiągnięcia dla młodych pracowników nauki w dziedzinie nauk biologicznych i medycznych. Nagroda została przyznana za rozprawę

doktorską wykonaną w Katedrze Biofarmacji i Farmakodynamiki, której kierownikiem jest prof. Roman Kaliszan. Promotorem rozprawy jest prof. Michał Markuszewski, a kopromotorem prof. Coral Barbas, kierownik Centre of Metabolomics and Bioanalysis Uniwersytetu San Pablo w Madrycie. ■

Lekarze GUMed badali maratończyków

Jaki wpływ na organizm sportowca amatora ma intensywny wysiłek wytrzymałościowy? Czy rzeczywiście sport to zdrowie? Na te pytania 15 maja br. szukali odpowiedzi lekarze badający maratończyków podczas drugiej edycji PZU Gdańsk Maratonu. Lekarze i pielęgniarki z Klinicznego Centrum Kardiologii GUMed, którego kierownikiem jest prof. Grzegorz Raczak, z pomocą studentów ze Studenckiego

Kardiologicznego Koła Naukowego, przebadali grupę sportowców, którzy pomyślnie pokonali całą zaplanowaną trasę. Na mecie mierzono tętno i ciśnienie tętnicze krwi, wykonywano badanie EKG, badanie echokardiograficzne i pobierano krew na badania laboratoryjne. Nad organizacją i przebiegiem badań czuwały: dr hab. Alicja Dąbrowska-Kugacka i prof. Ewa Lewicka z Kliniki Kardiologii i Elektroterapii Serca, prof. Marcin Fijałkowski z Kliniki Kardiologii oraz prof. Wojciech Ratkowski z Akademii Wychowania Fizycznego i Sportu. Badania echokardiograficzne były wykonywane tuż po ukończeniu maratonu jednocześnie na 6 aparatach przez lekarzy z I i II Kliniki Kardiologii. Badania zaplanowano we współpracy z Katedrą i Zakładem Biochemii (dr hab. Ewa Słomińska i prof. Ryszard Smoleński), Zakładem Bioenergetyki i Fizjologii Wysiłku Fizycznego oraz Zakładem Medycznej Diagnostyki Laboratoryjnej. ■

Z KALENDARZA REKTORA

- 12.05.2016 r.** otworzył konferencję *Bezpieczny szpital*, która odbyła się w auli Centrum Medycyny Inwazyjnej.
- 13.05.2016 r.** uczestniczył w uroczystości nadania tytułu doktora *honoris causa* prof. Abbasowi Aliaviemu.
- 18.05.2016 r.** wziął udział w otwarciu Poradni Nowotworów Piersi CMI.
- 20.05.2016 r.** otworzył IX Medyczny Dzień Nauki w Collegium Biomedicum oraz wziął udział w uroczystości odnowienia dyplomów kierunku lekarskiego i lekarsko-dentystycznego rocznika 1960-1966.
- 24.05.2016 r.** wziął udział w posiedzeniu Głównej Biblioteki Lekarskiej w Warszawie. Prof. Janusz Moryś otrzymał medal i dyplom z okazji Jubileuszu 70-lecia Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki oraz Medal Założyciela i Pierwszego Dyrektora GBL Stanisława Konopki.
- 26.05.2016 r.** gościł przedstawicieli Uniwersytetów Medycznych w Nagoi i Palermo. W spotkaniu uczestniczył również przedstawiciel Ministra Zdrowia, Pracy i Opieki Społecznej Japonii.
- 2-3.06.2016 r.** był gospodarzem Konferencji Rektorów Akademickich Uczelni Medycznych. W spotkaniu wzięli również udział przedstawiciele Ministerstwa Zdrowia.
- 6.06.2016 r.** podpisał umowę z firmą Budimex SA na realizację I etapu budowy Centrum Medycyny Nieinwazyjnej.

Laureaci konkursów NCN z GUMed

Pracownicy i doktoranci GUMed znaleźli się wśród laureatów konkursów OPUS 10, SONATA 10 oraz PRELUDIUM 10 ogłaszanych przez Narodowe Centrum Nauki. Łączna kwota finansowania wyniesie niemal 5,1 mln zł. **Prof. Arkadiusz Piotrowski** z Katedry i Zakładu Biologii i Botaniki Farmaceutycznej otrzymał finansowanie na realizację projektu *Identyfikacja i ocena funkcjonalna mutacji kandydatów powiązanych z destabilizacją genomu w nienowotworowej tkance nabłonka wydzielniczego gruczołu sutkowego od pacjentek z rakiem piersi* w ramach konkursu OPUS 10. Kwota dofinansowania dla projektu realizowanego na Wydziale Farmaceutycznym wyniesie 1 563 380 zł. Kolejnym projektem zakwalifikowanym do finansowania w ramach OPUS 10 jest projekt pt. *Biodostępność NO w ludzkim śródbłonku regulowana poprzez mikroRNA*, którego kierownikiem jest **prof. Leszek Kalinowski**, kierownik Zakładu Medycznej Diagnostyki Laboratoryjnej, a jego dofinansowanie wyniesie 1 198 584 zł. Projekt w ramach konkursu OPUS 10 będzie realizował również **dr hab. Bartosz Wasąg** z Katedry i Zakładu Biologii i Genetyki. Otrzyma on na jego realizację 873 400 zł.

Centrum przyznało również finansowanie dla projektu **dr. inż. Macieja Tankiewicza**, adiunkta w Zakładzie Toksykologii Środowiska. Jego projekt pt. *Ocena porównawcza stopnia barierowości skórki owoców i warzyw dla współcześnie stosowanych pestycydów – przewidywania narażenia na spożycie*, przyznany w ramach konkursu SONATA 10 otrzyma finansowanie w wysokości 749 080 zł.

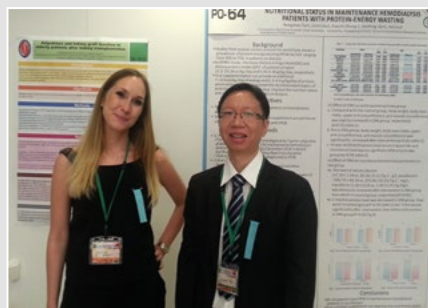
Kolejne projekty NCN przyznało w ramach konkursu PRELUDIUM 10. **Mgr Paulina Żukowska** z Katedry i Zakładu Biochemii otrzyma dofinansowanie w wysokości 149 900 zł na realizację projektu *Wpływ delekcji i nadekspresji CD73 na rozwój dysfunkcji zastawki aortalnej oraz mechanizmy jej*

patologii. W Katedrze i Zakładzie Histologii swój projekt pt. *Rola VDR oraz jego koaktywatory (DRIP i SRC) w regulacji ekspresji skórnego analogu osi HPA w keratynocytach* będzie realizować mgr Justyna Wierzbicka. Kwota finansowania dla tego projektu wyniesie 150 000 zł. Dwa kolejne finansowania projektów w ramach PRELUDIUM 10 otrzymają doktoranci Wydziału Farmaceutycznego. Projekt *Profile metaboliczne, dane epidemiologiczne i zaawansowane metody bioinformatyczne w holistycznym podejściu do klasyfikacji osób zdrowych i chorych na jasnokomórkowego raka nerki o różnym stopniu zaawansowania*, którego kierownikiem będzie **mgr Marta Kordalewska**, otrzyma dotację w wysokości 148 500 zł. Zostanie on zrealizowany w Zakładzie Biofarmacji i Farmakokinetyki. 149 600 zł na wykonanie projektu pt. *Miękkie folie żelatynowe nierozpuszczalne w środowisku żołądka – otrzymywanie, badania strukturalne i określenie rodzaju interakcji pomiędzy składnikami* otrzyma **mgr Bartosz Maciejewski** z Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej. Kolejnym beneficjentem środków NCN został **mgr Krzysztof Basiński** z Zakładu Badań nad Jakością Życia. Jego projekt *Wpływ preferencji muzycznych na zjawisko muzycznej analgezji* otrzymał finansowanie w wysokości 99 340 zł.

Oprócz powyższych projektów GUMed otrzymał finansowanie jako partner w jednym projekcie OPUS 10 w ramach konsorcjum naukowego z Politechniką Gdańską. Jego kierownikiem będzie **prof. dr hab. inż. Marek Biziuk**, a ze strony GUMed projekt będzie koordynował **dr inż. Marek Wiergowski** z Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej na Wydziale Lekarskim. Całość finansowania wyniesie 961 180 zł. Więcej informacji o nowych edycjach konkursów na stronie eNaukowiec.gumed.edu.pl oraz na <https://www.ncn.gov.pl/>. ■

Doktorantka w Japonii

Paulina Borek, doktorantka Kliniki Nefrologii Transplantologii i Chorób Wewnętrznych wzięła udział w międzynarodowym kongresie *XVIII International Congress on Nutrition and Metabolism in Renal Disease (ISRNM)*, który odbył się w dniach 19-23 kwietnia br. w Japonii na Okinawie. Wygłosiła prezentację ustną na temat oceny stanu odżywienia pacjentów nefrologicznych za pomocą kwestionariusza NRS-2002 (Analysis of outcomes of the NRS 2002 questionnaire in patients hospitalized on nephrology wards) oraz zaprezentowała plakat zatytułowany *The association between adipokines, body composition and allograft function in elderly kidney transplant recipients*. ■

Sukcesy studentów i doktorantów na ISSC

Studentenci z The English Division Pediatric Oncology Scientific Circle pod kierunkiem dr hab. Ewy Bień i lek. Małgorzaty Krawczyk zdobyli nagrody i wyróżnienia na 24th International Student Scientific Conference for Students and Young Doctors, która odbyła się w dniach 27-29 kwietnia 2016 r. w Gdańsku. Nagrodzone prezentacje to:

1. *Pulmonary Anthracosis mimicking Lung Metastases in a Child with Orbital Rhabdomyosarcoma* – **Freshta Moham-mad** (prezentująca), **Anna Shishkina**, **Caecilia Paradis** – I miejsce w sesji Case report – non-surgical,

2. *Ovarian Cancer in Children – A Challenge for Diagnosis and Therapy* – **Agnieszka Mrozińska** (prezentująca), **Natalie Stec**, **Boris Warszawski** i **Emil Lundström** – wyróżnienie w Gynological Session,

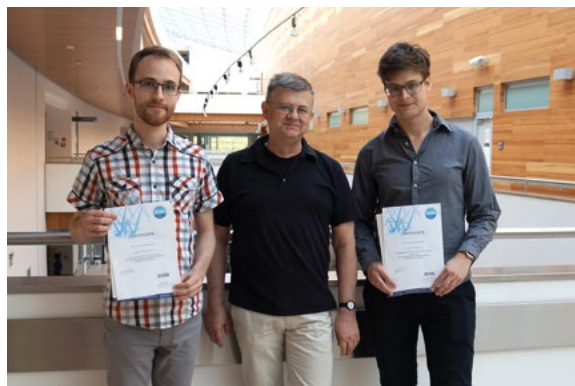
3. *The Prognostic Role of Tumour Fibronectin Expression in Pediatric Rhabdomyosarcoma* – **Natalie Stec** (prezentująca), **Sarah Khalid**, **Natalia Cwalina** – wyróżnienie w Pediatrics Session.

Natalia Cwalina, studentka V roku kierunku ED, przewodnicząca Koła, zorganizowała i poprowadziła interaktywne warsztaty pt. *How to be a perfect pediatrician? Upgrade your clinical skills!*, które dowiodły, że pediatria może być nie tylko interesująca, ale i zabawna.

Działające od 2011 r. The English Division Pediatric Oncology Scientific Circle zrzesza ponad 40 członków. Co roku studenci Koła zdobywają prestiżowe nagrody na międzynarodowych konferencjach studenckich. W 2015 r. po raz pierwszy w historii studenci obcokrajowcy GUMed zajęli pierwsze miejsce w konkursie o Nagrodę Czerwonej Róży dla najlepszego studenckiego koła naukowego oraz najlepszego studenta Pomorza. W tym samym roku Koło wyróżnione zostało w ogólnopolskim konkursie dla najlepszych kół studenckich StRuNa.

Także członkowie Koła Naukowego Patofizjologii i Reumatologii Doświadczalnej (Pathophysiology and Experimental Rheumatology) odnieśli sukces podczas 24th ISSC International Student Scientific Conference in Gdańsk w sesji Basic Science. **Fredrik Brandberg**, student VI r. ED za prezentację *Oxygen tension effect on cytokine production and possible implications on lymphocyte proliferation* otrzymał wyróżnienie, a **Jakub Ruszkowski**, student V r. kierunku lekarskiego wygrał sesję prezentacją *The role of calpain-calpastatin system in intrathymic development of human T cells*. Opiekunami Koła Naukowego są prof. Ewa Bryl i prof. Jacek Witkowski.

Uczestnicy II roku stacjonarnych studiów doktoranckich Wydziału Nauk o Zdrowiu z Oddziałem Pielęgniarstwa i Instytutem Medycyny Morskiej i GUMed zaprezentowali dotychczasowe wyniki swoich badań oraz prac nad rozprawami doktorskimi podczas 24th International Student Scientific Conference for Students and Young Doctors.

Wystąpienia 14 doktorantów zostały ocenione przez komisję specjalistów. Nagrody finansowe przyznane przez Rektora naszej Uczelni otrzymali: mgr **Aleksandra Szybiak** (I miejsce), mgr **Agnieszka Konkel** (II miejsce) i mgr **Monika Ziętańska** (III miejsce). Była to już XVII Sesja Sprawozdawcza Doktorantów.

Także uczestnicy II roku stacjonarnych Studiów Doktoranckich Wydziału Lekarskiego Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego zaprezentowali dotychczasowe wyniki swoich rozpraw doktorskich. Była to już XVII Sesja Sprawozdawcza doktorantów. Wystąpienia 30 doktorantów, które odbyły się w czterech sesjach, ocenione zostały przez komisje specjalistów. Ze względu na wysoki poziom prezentacji, postanowiono wyróżnić większą liczbę uczestników.

Nagrody za prezentację otrzymały: mgr **Anna Dukat-Mazurkiewicz**, lek. **Marika Gawinowska**, lek. **Klaudia Suligowska** i lek. **Anna Ossowska**. Na wyróżnienie zasłużyły także wystąpienia: lek. **Edyty Dąbrowskiej**, lek. **Moniki Luboch-Furmańczyk**, lek. **Mateusza Jagielskiego**, mgr inż. **Agaty Olejniczak**, lek. **Kamila Kowalczyka**, lek. dent. **Pauli Fiwek**, lek. **Katarzyny Rogoży**, lek. **Dagmary Lubowieckiej** i lek. **Blanki Malczewskiej**.

Wymienieni doktoranci otrzymali nagrody finansowe przyznane przez Rektora naszej Uczelni. ■

Jubileuszowe szkolenie lekarzy rodzinnych

Setne szkolenie lekarzy rodzinnych w ramach cyklu Programu Kształcenia Ustawicznego „SEKSTANS” odbyło się 18 czerwca br. pod kierownictwem prof. Janusza Sieberta. W spotkaniu wzięł udział rektor elekt prof. Marcin Gruchała, który wygłosił wykład o niewydolności serca, uwzględniając nieopublikowane jeszcze w Polsce wytyczne. Zespół Katedry Medycyny Rodzinnej w składzie: prof. Janusz Siebert, dr Bartosz Trzeciak, dr Piotr Gutknecht, lek. Andrzej Molisz omówił wdrożenia systemu wspomagania diagnostyki i opieki ambulatoryjnej opartego na prowadzonych badaniach. Obejmują one m.in. badania epidemiologiczne, badania zaburzeń rytmu serca z zastosowaniem metod telemetrycznych, nieinwazyjne badania hemodynamiczne pacjentów z nadciśnieniem tę-

niczym oraz po udarze niedokrwinnym mózgu. Projekt pt. *Nowy model opieki medycznej z wykorzystaniem nowoczesnych metod nieinwazyjnej oceny klinicznej i telemedycyny u chorych z niewydolnością serca* (akronim AMULET) jest wprowadzany w ramach programu STRATEGMED III. Dr hab. Natalia Marek-Trzonkowska zaprezentowała wyniki badań eksperymentalnych i klinicznych w prezentacji pt. *Terapia cukrzycy typu 1 u dzieci z zastosowaniem komórek T regulatorowych*, a prof. Witold Rzyman mówił o programie MOLTEST BIS (wczesne wykrywanie raka płuca). Symposium zamknął wykład prof. Marcina Renke dotyczący problemów odnowy funkcji nerek u pacjentów z przewlekłą chorobą nerek. ■

Doktorantka doceniona na międzynarodowym sympozjum

Lek. dent. Ewelina Dzienis zdobyła II nagrodę podczas VIII Międzynarodowego Sympozjum Fizjodiagnostyki i Fizjoterapii Stomatologicznej i Medycznej *Stomatologia nauką interdyscyplinarną*. Doktorantkę Katedry i Zakładu Stomatologii Zachowawczej

nagrodzono za pracę pt. *Ocena podatności na demineralizację szkliwa zębów poddanego działaniu żeli zawierających 10% i 16% nadtlenu karbamidu – badania in vitro*. Konferencja odbyła się w dniach 19-22 maja br. w Międzyzdrojach. ■

Konferencja

KOMPLEKSOWE LECZENIE OTYŁOŚCI — OD DIETETYKA DO PLASTYKA

Gdańsk

21-22 października 2016 r.

<http://www.otylosc.gumed.edu.pl>

Pod patronatem honorowym:

Konsultanta krajowego w dziedzinie chirurgii plastycznej
Prezesa Polskiego Towarzystwa Chirurgii Plastycznej, Rekonstrukcyjnej i Estetycznej
Rektora Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego

Naukowcy GUMed w projekcie finansowanym przez Departament Obrony USA

Dr hab. Arkadiusz Piotrowski (Qualified Collaborator) i **dr hab. Rafał Bartoszewski** (Collaborator), profesorowie nadzwyczajni GUMed wraz z **prof. Ludwine Messiaen** (Principal Investigator) z The University of Alabama at Birmingham, otrzymali grant badawczy Departamentu Obrony Stanów Zjednoczonych (Congressionally Directed Medical Research Programs, Neurofibromatosis Research Program). Tytuł projektu to *Characterization of Alternative Predisposition Loci for Schwannomatosis in SMARCB1/LZTR1-Negative Cases*. Projekt stanowi rozwojową kontynuację badań, których wyniki zostały opisane w: Piotrowski i in. 2014, Nat Genet. 46:182-7.

Projekt będzie realizowany we współpracy lokalnej z Centralnym Bankiem Tkanek i Materiału Genetycznego i Krajo-

wym Naukowym Ośrodkiem Wiodącym przy Wydziale Farmaceutycznym z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej. Całkowita wysokość uzyskanego finansowania wynosi 647 894 USD, w tym budżet GUMed 243 480 USD.

Acknowledgements. This work is supported by the U.S. Army Medical Research Materiel Command through the Neurofibromatosis Research Program under Award No. W81XWH-16-1-0105. Opinions, interpretations, conclusions and recommendations are those of the author and are not necessarily endorsed by the U.S. Army. ■

O zdrowiu publicznym w Atenach

Dr Łukasz Balwicki z Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej uczestniczył z ramienia Wydziału Nauk o Zdrowiu w spotkaniu członków Stowarzyszenia Szkół Zdrowia Publicznego Regionu Europejskiego (ASPHER), które odbyło się w dniach 25-27 maja br. w Atenach. Gospodarzem spotkania była grecka Narodowa Szkoła Zdrowia Publicznego. W jubileuszowym spotkaniu udział wzięli przedstawiciele WHO, ECDC, Komisji Europejskiej i European Observatory on Health Systems and Policies. Uwagę uczestników zwróciło wystąpienie prof. Martina McKee z London School of Hygiene and Tropical Medicine, prezesa European Public Health Association (ponad 1200 publikacji i 9000 IF), który w barwny sposób przedstawiał wizję zdrowia publicznego.

Stowarzyszenie podczas 50 lat istnienia zgromadziło w swoich szeregach ponad 110 instytucji. Jego celem jest profesjonalizacja zasobów kadrowych zdrowia publicznego poprzez wspieranie szkół w rozwoju kształcenia i prowadzenia badań naukowych. GUMed jest członkiem tej organizacji od 2012 r., co pozwala rozszerzać relacje z innymi uczelniami, czego efektem jest możliwość wymiany studentów i pracowników w ramach programu Erasmus+. Punkt kontaktowy ASPHER mieści się w Zakładzie Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej. ■

Dr Łukasz Balwicki oraz Katarzyna Czabanowska, nowo wybrany prezydent elekt APSHER

Weź się lecz na GUMedzie

Nieprzyjmowanie zaleconych leków, zmniejszanie dawek leków na własną rękę lub ich pomijanie czy niewykupowanie recept – to tylko kilka przykładów nieprzestrzegania zaleceń terapeutycznych wśród pacjentów. O tym, jak poważny to problem, przekonywali 16 maja br. na terenie Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, lekarze i przedstawiciele Naukowej Fundacji Polpharmy, która prowadzi w całej Polsce akcję *Weź się lecz*. ■

prof. dr hab. Barbara Kamińska

Wywiad przeprowadził prof. Wiesław Makarewicz

Gratuluję otrzymania tytułu naukowego. Jak wyglądała życiowa ścieżka, która doprowadziła Panią do tej zaszczytnej nominacji?

Bardzo dziękuję za gratulacje. Urodziłam się w Gdańsku i w tym ukochanym przeze mnie mieście przeszłam wszystkie szczeble edukacji. W 1964 r. otrzymałam świadectwo dojrzałości w IX Liceum Ogólnokształcącym w Gdańsku. W tym samym roku rozpoczęłam studia na Wydziale Lekarskim Akademii Medycznej w Gdańsku, którą ukończyłam w 1970 r.

Patrząc z perspektywy tak wielu lat, wydaje mi się, że wybór studiów medycznych związany był z dominującymi cechami mojej osobowości, a mianowicie chęcią bliskiego kontaktu z ludźmi i służenia pomocą drugiemu człowiekowi oraz zapewne danym mi darem łączenia ludzi i dobrej komunikacji. Okres edukacji i pracy zawodowej to spełnienie zadań, które postawiło przede mną życie, poczynszy od aktywności w organizacjach szkolnych i studenckich, aż do wielkiego wydarzenia w mojej karierze w Uczelni w 2008 r. Wtedy z rekomendacji rektora elekta prof. J. Morysia i decyzją Kolegium Elektorów została mi powierzona funkcja prorektora ds. studenckich w kadencji 2008-2012.

Po uzyskaniu dyplomu lekarza miałam wielkie szczęście już w okresie stażu otrzymać etat asystenta w Zakładzie Propedeutyki Pediatrii Instytutu Pediatrii AMG, gdzie pracowałam pod kierownictwem prof. Kazimierza Ercińskiego i prof. Marii Kamińskiej. Kolejne lata to kontynuacja pracy pod kierownictwem prof. Marii Korzon w Klinice Pediatrii, a od 2008 r. Katedrze i Klinice Pediatrii, Gastroenterologii, Hepatologii i Żywienia Dzieci, w którym to roku objęłam kierownictwo Kliniki.

W 1975 r. zdałam egzamin specjalizacyjny I stopnia z pediatrii, w 1978 r. II stopnia z zakresu pediatrii. W 2003 r. otrzymałam jako pierwszy pediatra w Uczelni tytuł specjalisty gastroenterologa, a w 2015 r. specjalisty gastroenterologa dziecięcego.

Stopniowe doskonalenie w pracy zawodowej przeplatało się z działalnością naukową, której podsumowaniem był stopień naukowy doktora uzyskany w 1978 r. oraz stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w dziedzinie pediatrii uzyskany decyzją Rady Wydziału Lekarskiego w 2007 r. Kolejnymi etapami drogi naukowej było uzyskanie w Uczelni stanowiska profesora nadzwyczajnego w 2011 r.

oraz nadanie w 2015 r. przez Prezydenta RP tytułu profesora.

Od 1980 r. w Oddziale Interny Dziecięcej Kliniki, hospitalizującym głównie dzieci ze schorzeniami przewodu pokarmowego, zaczęłam pod kierunkiem dr med. Adeli Mryglodowicz moje spotkanie z gastroenterologią. W Klinice utworzono Oddział Gastroenterologii i Chorób Wątroby. Ta dziedzina medycyny stała się dla mnie źródłem inspiracji do badań dotyczących schorzeń przewodu pokarmowego, poszerzania swojej wiedzy z tej dziedziny, udoskonalania technik diagnostyczno-terapeutycznych, co znaj-

duje swoje odzwierciedlenie w tematyce prac, które od tego czasu do chwili obecnej powstają.

W 1987 r. przyczyniłam się do utworzenia w Klinice pierwszej na Wybrzeżu Pracowni Endoskopii Dziecięcej. Wcześniej przeszłam szkolenia w tej dziedzinie w Klinikach w kraju i na kursach w Amsterdamie. W 1987 r. otrzymałam certyfikat upoważniający mnie do wykonywania panendoskopii, zostając pierwszym kierownikiem Pracowni Endoskopii Dziecięcej w Polsce Północnej.

Żywnie kliniczne jest intensywnie rozwijającą się dziedziną wiedzy medycznej, ściśle związaną z gastroenterologią. Widząc konieczność całościowych działań Kliniki zainspirowałam utworzenie w Klinice w 2007 r. Zespołu Żywniowego, a kierowanie tym Zespołem pod względem organizacyjnym i naukowym, powierzyłam dr hab. Agnieszce Szlagatys-Sidorkiewicz. W skład Zespołu wchodzi asystenci i adiunkci Kliniki, pielęgniarki, farmaceuci, dietetycy oraz neurologopedzi. Nasza Klinika została drugim po Centrum Zdrowia Dziecka ośrodkiem prowadzącym żywienie pozajelitowe i dojelitowe w warunkach domowych. Klinika jest uznawana za znaczący ośrodek gastroenterologii dziecięcej w Polsce i poza jej granicami, 8 osób zatrudnionych w Klinice to specjaliści w tej dziedzinie. Obecnie pod kierunkiem dr hab. Katarzyny Platy-Nazar, pediatry, alergologa doskonalimy metody diagnostyczne pacjentów ze schorzeniami alergologicznymi. Jestem członkiem Zarządów lub członkiem wielu Towarzystw Naukowych, komitetów i w redakcjach czasopism.

Podkreślam z wielką satysfakcją, że gdy rano w czasie codziennych raportów patrzę na ten mój zespół doświadczonych lekarzy, niewątpliwie doskonałych dydaktyków, społeczników, ludzi oddających się działalności charytatyw- ▶▶

► nej na rzecz dzieci, wzajemnie okazujących sobie życzliwość, to wybaczam im zawsze normalne, ludzkie potknięcia. Rola mojego zespołu w osiągnięciu przeze mnie tego zaszczytnego tytułu była ogromna i dziękuję Im za to!

■ **Kto w pierwszym rządzie był Pani mistrzem inspirującym i wprowadzającym w arkana zawodu i działalności naukowej?**

Pragnę bardzo podkreślić ogromną rolę moich kierowników: prof. Marii Kamińskiej, a przede wszystkim prof. Marii Korzon, która kierując Kliniką, stymulowała nas do ciągłego rozwoju naukowego i kształcenia specjalistycznego wg zasady, którą nam wielokrotnie powtarzała: *Im gorzej, tym lepiej*. Wskazując na fotografię słynnego jadącego pod górę tramwaju w San Francisco, Profesor nalepiała kolorowe fiszki, które w miarę naszych osiągnięć dochodziły do szczytu wspinaczki.

Pragnę jeszcze podkreślić ogromną rolę, jaką w mojej pracy naukowej odegrał prof. Mariusz Majewski, ówczesny kierownik Zespołu Fizjologii Klinicznej, Katedry Morfologii Funkcjonalnej Wydziału Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. Tam w 2003 r. rozpoczęliśmy prace eksperymentalne nad wpływem bakterii beztlenowych izolowanych z biopłatów jelita grubego dzieci chorych na nieswoiste zapalenia jelit na jelitowy układ nerwowy świni jako modelu zwierzęcego. Badania te zapoczątkowały dalszą współpracę z tym ośrodkiem, a kolejne prace dotyczyły oceny jelitowego układu nerwowego u dzieci chorujących na NZJ. Badania te pozwoliły na opracowanie monografii, która stała się przyczynkiem do uzyskania przeze mnie stopnia doktora habilitowanego. Był to okres w mojej pracy naukowej, kiedy poczułam, że zagadnienie, nad którym pracuję to dialog pomiędzy moją myślą opartą na badaniach własnych a literaturą, w której zagadnienie jelitowego układu nerwowego oparte było jedynie na badaniach u zwierząt.

W tym miejscu pragnę wyrazić swoją wdzięczność prof. Zbigniewowi Kmiecowski, kierownikowi Zakładu Immunologii i Histologii, który wprowadził mnie w tajniki procesów immunologicznych mogących zachodzić w zmienionym zapalnie jelicie. Dziękuję także prof. Marianowi Smoczyńskiemu, którego nieukrywana zazdrość o posiadanie w pewnym okresie lepszego sprzętu, była dla nas obojga inspiracją

do zdrowej rywalizacji i okazywaniem wzajemnie pełnego szacunku. Bardzo dziękuję Marianie!

Jak w każdej pracy i w życiu bywają wyżej i niżej. To był bardzo trudny dla nas okres. Obejmując kierownictwo Kliniki, zderzyłam się z niezrozumiałą wówczas dla mnie zasadą siły sponsorskiego pieniądza, który niewątpliwie w tych jeszcze dość skomplikowanych czasach pozwolił na bazie naszej Kliniki stworzyć wspaniałe warunki innym ciężko chorym dzieciom. To nie było łatwo, ale cieszyliśmy się, że dzieci z innej Kliniki mają już lepiej. Ciężko było gdziekolwiek znaleźć dla nas miejsce. Stwierdziłam wówczas, że trzeba zakasać rękawy i jak dobra matka poszukać właściwej drogi dla swoich dzieci – i tych małych, i starszych pacjentów oraz personelu. Stwierdzenie, że liczy się głównie doskonały personel już nam nie wystarczało. Mimo tak niedogodnych warunków lokalowych personel lekarsko-pielęgniarski przetrwał ten trudny okres. Z perspektywy tych lat i oddania w murach Szpitala Copernicus pół roku temu pięknej, wyposażonej w doskonały sprzęt Kliniki, a w niej stworzenie dzieciom, rodzicom i personelowi godnych warunków pracy, hospitalizacji, a studentom stosownych pomieszczeń dydaktycznych mogę powiedzieć, że jest to osobiście dla mnie największa satysfakcja w mojej przeszło 40-letniej pracy.

Panie Marszałku, Panie Prezesie, Panie Jacku – szefie firmy Wroński – chwała Wam za to, co zrobiliście dla naszych chorych dzieci, ich rodzin i dla nas.

■ **Co jest aktualnie głównym przedmiotem Pani zainteresowań naukowych i zawodowych?**

Badania naukowe Kliniki koncentrują się głównie wokół zagadnień związanych z gastroenterologią i leczeniem żywieniowym. Dotyczą one wielu aspektów diagnostyczno-terapeutycznych nieswoistych zapaleń jelit. Obecnie są prowadzone wielokierunkowe badania dotyczące etiologii NZJ z uwzględnieniem poszukiwania predyspozycji genetycznych w tej grupie pacjentów (grant z Centrum Onkologii w Warszawie). Do złożonej patogenezы nieswoistych zapaleń jelit chcemy w naszych badaniach uwzględnić zaburzenia przepuszczalności jelitowej – od kilku lat trwa współpraca w tym temacie z Zakładem Chemii PG. Dostępność i bezpieczeństwo terapii biologicznej jest tematem badań wielośrodkowych, gdzie poszczególne ośrodki badawcze przekazują swoje wieloletnie doświadczenie w leczeniu biologicznym u pacjentów z NZJ. Nasz zespół prowadzi te badania w ramach grantu sekcji NZJ Polskiego Towarzystwa Gastroenterologicznego. W realizacji są projekty dotyczące epidemiologii NZJ i zmian w obrębie jelitowego układu nerwowego. Cieszę się, że kontynuujemy zapoczątkowane w 2002 r. badania jelitowego układu nerwowego we współpracy z Wydziałem Medycyny Weterynaryjnej Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (obecnie prof. Sławomir Gonkowski) i systematycznie publikujemy rezultaty naszych badań.

Współpraca z prof. Dietmarem Fuchsem z Uniwersytetu Medycznego w Innsbrucku, nawiązana kilka lat temu przez

dr hab. K. Platę-Nazar, pozwala kontynuować badania nad kliniczną przydatnością parametrów stanu zapalnego u dzieci. Szczególnie u pacjentów pediatrycznych wnioski z tych badań umożliwiają odpowiednie leczenie i uzasadnione stosowanie antybiotykoterapii. Spodziewamy się rozwinąć temat mastocytozy u dzieci, gdzie owocem współpracy z Kliniką Alergologii kierowanej przez prof. Ewę Jassem tworzymy ośrodek, do którego przyjeżdżają pacjenci z całej Polski. Zespół Żywieniowy pod kierunkiem dr hab. A. Szlagaty-Sidorkiewicz kontynuuje badania dotyczące leczenia żywieniowego i badań nad składem mleka kobiecego. Te badania dotyczą analizy profilu bezpieczeństwa oraz efektów klinicznych żywienia poza- i dojelitowego. Kontynuujemy zapoczątkowane kilka lat temu badania nad składem pokarmu kobiecego, w tym zakresie współpracujemy z PG.

Jakie jest Pani zaangażowanie w proces dydaktyczny w naszej Uczelni? Czy jest Pani zadowolona z programu i organizacji nauczania Pani przedmiotu?

Od początku mojej pracy zawodowej w Uczelni byłam mocno zaangażowana w dydaktykę i kontakty ze studentami. W pierwszych latach mojej pracy w Uczelni przez wiele lat byłam opiekunem studentów III albo IV roku Wydziału Lekarskiego. W tajniki zaangażowania w procesy organizacyjne ze studentami wprowadziła mnie niezapomniana, wspinała dziekan prof. Barbara Śmiechowska, od której uczyłam się służby studentom, wynikającej z naszych obowiązków na każdym etapie piastowanych przez nas funkcji i stanowisk. W mojej pracy w Uczelni, patrząc z perspektywy tylu lat, mogę stwierdzić, że praca z tymi młodymi ludźmi, przyszłymi lekarzami była i jest dla mnie MISJA! Białe soboty i Białe niedziele, koła naukowe, organizacje studenckie: IFMSA Poland, STN, PTSS, Młoda Farmacja, Forum Analityków Medycznych, MUGED, Phi Delta Epsilon Gdańsk, AZS, a także często pomoc w rozwiązywaniu problemów osobistych naszych studentów tworzyły i tworzą nadal niezwykłą więź między nami. Ten stały kontakt z młodzieżą, entuzjazmem, mądrością i radością z nabywanej wiedzy to codzienna rzeczywistość, która nie pozwala dostrzegać coraz szybciej płynącego czasu...

I stało się! Na prośbę ówczesnego rektora elekta prof. Janusza Morysia, przy nieukrywanych entuzjazmie studentów, 1 września 2008 r. objęłam urząd prorektora do spraw studenckich. Tak sobie myślę, że nawet o tej funkcji nie marząc, pomyślałam sobie – musisz dać radę, nie zawieść Rektora, ale ogarnąć również kilkutyśięczną brać akademicką. Było pięknie, w pełnym biegu... Pomiędzy Kliniką a rektoratem, i tak codziennie przez 4 lata. Tak wiele akcji charytatywnych, aktywności medycznej dla mieszkańców Gdańska, wolontariat skierowany dla chorych dzieci... A przy tym cudowne chwile, kiedy nasi naukowcy studenci, Koła naukowe rok po roku zdobywali nagrodę Czerwonej Róży! Biuro prorektora gościło bardzo często laureatów różnych nagród, naukowych, organizacyjnych i sportowych. Ten cudowny okres zapisuje się zaraz na początku kadencji utworzonym Akademickim Biurem Karier i pracami nad Uczelnianym systemem zapew-

Prof. B. Kamińska z zespołem pracowników Kliniki

niania jakości w dydaktyce w AMG (2008 r.) oraz wdrażanie programu mobilności studentów medycznych MOSTUM i wdrożenie programu PENSUM.

Nie zawsze było radośnie. Nie zawsze było miło. Studenci mieli swoje problemy z nauką, zdrowiem i sprawami osobistymi. Pomagała mi w moich decyzjach intuicja i czas, który był sprzymierzeńcem rozpatrywanych spraw i życzliwość Rektora.

W tym miejscu dziękuję za te lata, studentom, moim Paniom z Biura Prorektora i innych działów administracji oraz wszystkim koleżankom i kolegom, którzy na czele z Rektorem dawali mi wsparcie w pełnionej przeze mnie misji. I myśl, że studentów nie zostawię na kolejne 4 lata.

Niestety, a może i dobrze, przepisy, paragrafy w rozporządzeniach nie pozwoliły mi, z racji bariery wiekowej, startować na kolejną kadencję. I stała się rzecz niezwykła – smutek i autentyczna rozpacz studentów – co zrobimy bez naszej mamy? 100 róż, ży.

Ale trzeba działać Kochani. Wybieramy kandydata. Będzie musiał spełnić nasze oczekiwania – musi kochać studentów i być przewodnikiem w ich studenckiej drodze. I mają swojego prorektora, i nie żałują swojego/naszego wyboru.

Sukcesy, jakie odnosi Klinika, są wynikiem wspinałej pracy lekarzy zarówno zaawansowanych zawodowo, jak i tych młodych, stawiających pierwsze kroki w życiu zawodowym i naukowym.

Kształcenie młodej kadry naukowej zaowocowało ukończonymi pod moim kierunkiem 4 przewodami doktorskimi ▶▶

Otwarcie Kliniki po remoncie z udziałem marszałka M. Struka i władz Uczelni

Z rodziną w Pałacu Prezydenckim

Z prezydentem Andrzejem Dudą

- ▶ (dwa z wyróżnieniem) oraz 5 przewodami doktorskimi będącymi w toku realizacji, a także ukończonymi 2 pracami magisterskimi pielęgniarek.

Obecnie moją największą troską jest brak możliwości rzetelnego nauczania pediatrii, co wiąże się wprowadzoną od ubiegłego roku reformą nauczania od III roku WL począwszy. Likwidacja 50% zajęć ze studentami z zakresu pediatrii już przynosi złe skutki naszego nauczania w przekazaniu studentom niezbędnego zakresu wiedzy i umiejętności praktycznych.

W 2008 r. zostałam powołana przez wojewodę pomorskiego na konsultanta ds. pediatrii województwa pomorskiego.

Na lodowcu w Alpach z córką Anną i zięciem Pawłem

■ **Co uważa Pani za swoje najważniejsze osiągnięcie w życiu naukowym i działalności zawodowej? Z czego czerpie Pani największą satysfakcję w codziennej pracy?**

Przekazany w naszej rozmowie przegląd 45 lat mojej pracy w Uczelni mogę podsumować w kilku zdaniach. Po pierwsze, wybrałam najpiękniejszy zawód świata, a praca z dziećmi jako pediatra, gastrolog dziecięcy pozwala ocenić moją pracę jako spełnienie się całego mojego życia zawodowego. Osiągnięcia naukowe, które doprowadziły mnie do Pałacu Prezydenckiego to konsekwencja mojej ambicji, uporu, pokonywanie przeszkód – tych obok mnie i tych tkwiących we mnie. Przewlekłe schorzenie narządu wzroku już na początku mojej pracy miało nie pozwolić mi marzyć o takiej pracy. Profesor okulista po kolejnym pogorszeniu stanu moich oczu, zaangażowanych w pracę naukową, stwierdził, że poza dnem oka widział jeszcze... entuzjazm w moich oczach. To była wielka umiejętność odczytania przez Profesora mojej duszy.

Siła w pracy to moi pacjenci. Myśl o codziennym tkaniu materiału z bardzo cienkich i rwących się niejednokrotnie nici to właśnie moje chore, cierpiące dziecko i jego matka/rodzina obok dziecka. Ile trzeba zachować umiejętności, aby nic nam się nie porwało, nie zniszczyło. Musimy być silni naszą powinnością, wrażliwością, wiedzą i otwartym sercem. W pediatrii nie ma czasu na galop – musimy przystanąć i zobaczyć...

Idę do pracy z radością. Wchodzę na przepiękny Oddział, widzę zatroskane matki, mój wspaniały personel, moich pacjentów. Ktoś na mnie czeka – właśnie oni, za chwilę studenci. Profil Kliniki, Pracownia Endoskopowa, lekarze specjaliści wysokiej klasy w wielu specjalnościach, prorektorstwo, nagrody, doskonałe oceny Kliniki u studentów... To dodaje mi skrzydeł do pracy!

■ **Jakie są Pani marzenia i plany na najbliższą przyszłość?**

Myślę, że następuje w moim życiu czas zbierania plonów po siewie. Marzę o stabilizacji w zatrudnieniu mojego zespołu. Reforma ograniczająca godziny dydaktyczne dała nam lęk o pracę dla wielu osób. Mam nadzieję, że podniesiemy się już od nowego roku akademickiego dzięki pozyskaniu pewnej puli godzin dydaktycznych.

Rozwój naukowy moich lekarzy, kolejne habilitacje, dobre prace naukowe, udana ogólnopolska konferencja, którą organizujemy we wrześniu i podtrzymanie ducha Kliniki – chęci pomocy, wzajemnego wsparcia, ale również wielu niezapomnianych wieczorów towarzyskich. Marzenia – oby rzeczywistość.

■ **Chciałbym jeszcze zapytać o rodzinę i zainteresowania pozazawodowe Pani Profesor. Jak Pani odpoczywa?**

Mam dwie miłości – pierwsza to moja wspaniała rodzina – mąż, córka, dwóch wnuków – Michał licealista i Stach gimnazjalista (chyba przyszły medyk), zięć i brat.

To oni dają mi siłę do pracy, wspierają, są dumni z moich osiągnięć. Spełnienie rodzinne pozwoliło mi na pokonywaniu licznych przeszkód, realizację zawodowych celów i marzeń.

A druga miłość – to wynika z tej mojej opowieści. Uczelnia i Szpital dają mi spełnić moje pasje – leczyć, uczyć, organizować, słuchać muzyki klasycznej, oczywiście już w domu. Odpoczynek – ciągle brakuje czasu, ale... powra-

cać do ukochanych miejsc, ciepłe Morze Śródziemne, plaża, palmy, Alpy, Tyrol, niezapomniana Wenecja, Rzym, Nicea...

Ale codzienność wypoczynku to nasze piękne Kaszuby, gdzie mamy rodzinną ostoję. Tam nad jeziorem spędzamy część urlopów, łowimy ryby, pływamy, zbieramy grzyby. Odpoczynek jest tym piękniejszy, gdy dołączy do nas rodzina i wnuki, którzy w wolnej chwili między rejsami jachtem po morzach są z nami.

Dziękuję za rozmowę i życzę dalszych sukcesów.

Wystawa logotypów w Bibliotece

Trzydzieści projektów logotypów przygotowanych przez studentów Wydziału Grafiki Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku na potrzeby różnych akcji Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego można zobaczyć na wystawie w holu katalogowym Biblioteki Głównej. Uroczysta inauguracja odbyła się 6 czerwca br. Na otwarciu wystawy zorganizowanej przez mgr Annę Grygorowicz, dyrektor Biblioteki i prof. Jacka Bigdę, dyrektora Biura ds. Strategii i Współpracy Międzynarodowej przy współpracy z prof. Małgorzatą Sznitowską, kierownik Katedry i Zakładu Farmacji Stosowanej, prof. Tomaszem Zdrojewskim, kierownikiem programu SOPKARD oraz mgr Klaudią Suligowską, koordynatorem programu SOPKARD

zostały zaprezentowane logotypy do projektu Hospitality, zwyciężki i wyróżniony dla programu SOPKARD oraz propozycje dla Koła Naukowego „ISPE-Farmacja Przemysłowa”.

Podczas uroczystości rektor elekt prof. Marcin Gruchała, wręczył **Hannie Kmieć**, autorce wybranego loga dla programu SOPKARD dyplom z podziękowaniami.

Prace studentów i ich wystawa w Bibliotece są efektem porozumienia Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i Akademii Sztuk Pięknych w Gdańsku o współpracy w zakresie wzajemnej prezentacji osiągnięć studentów obu uczelni oraz edukacji artystycznej i prozdrowotnej. ■

Grant dla SKN przy Katedrze Chemii Medycznej

Studenckie Koło Naukowe przy Katedrze Chemii Medycznej otrzymało grant na realizację projektu *Jak jeść zdrowo i świadomie – podstawy chemii żywności*. W jego ramach zostanie przeprowadzony cykl wykładów i ćwiczeń laboratoryjnych dla uczniów gdańskich gimnazjów, służący zwiększeniu świadomości na temat roli

odżywiania w profilaktyce otyłości oraz jej powikłań i utrzymaniu dobrej kondycji. Projekt będzie trwał od 16 maja do 15 października br. Jego głównymi wykonawcami są: mgr **Ewelina Zielińska**, opiekun SKN oraz studenci: **Karol Steckiewicz**, **Jakub Kukliński** i **Piotr Obremski**.

Szczegółowe informacje można znaleźć na stronie <http://medchem.skn.gumed.edu.pl/33012.html>.

Projekt dofinansowany jest w ramach Funduszu AKUMULATOR SPOŁECZNY, ze środków Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej Programu Fundusz Inicjatyw Obywatelskich. ■

Laureaci konkursu NCBiR – STRATEGMED III

Narodowe Centrum Badań i Rozwoju ogłosiło 9 maja 2016 r. wyniki III konkursu w ramach strategicznego Programu badań naukowych i prac rozwojowych *Profilaktyka i leczenie chorób cywilizacyjnych – STRATEGMED*. Wśród laureatów konkursu znalazły się 3 konsorcja, w których GUMed pełni rolę partnera. Zgłoszone przez nie w procedurze konkursowej projekty zajęły czołowe miejsca na liście rankingowej NCBiR. Dofinansowanie badań prowadzonych przez naukowców GUMed wyniesie niemal 4 mln zł.

Rekomendowane do finansowania przez NCBiR przedsięwzięcie pt. *Personalizacja leczenia ostrej białaczki limfoblastycznej u dzieci w Polsce* (akronim PersonALL), które uplasowało się na 2 miejscu listy rankingowej realizowane będzie przez konsorcjum naukowo-przemysłowe złożone z 13 podmiotów, z czego 10 stanowią uczelnie medyczne (Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach (Lider), Uniwersytet Medyczny w Łodzi, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu Collegium Medicum im. Ludwika Rydygiera w Bydgoszczy, Uniwersytet Medyczny w Lublinie, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu, Uniwersytet Medyczny im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu, Warszawski Uniwersytet Medyczny, Gdański Uniwersytet Medyczny, Pomorski Uniwersytet Medyczny w Szczecinie, Uniwersytet Medyczny w Białymstoku), a także Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, Instytut Genetyki Człowieka Polskiej Akademii Nauk oraz Nestology Spółka z o.o. Zespołem badawczym w GUMed pokieruje **dr hab. Elżbieta Adamkiewicz-Drożyńska, prof. nadzw.**, kierownik Katedry i Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii. Dofinansowanie na rzecz GUMed stanowić będzie kwotę 126,0 tys. zł, natomiast całkowity koszt realizacji projektu wyniesie 13,7 mln zł (w tym dofinansowanie NCBiR – 13,5 mln zł).

Laureatem konkursu STRATEGMED III (3 miejsce na liście rankingowej) zostało także konsorcjum w składzie: Wojskowy Instytut Medyczny w Warszawie (Lider), Wojskowa Akademia Techniczna im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie, Uniwersytet Medyczny im. Piastów Śląskich we Wrocławiu,

Gdański Uniwersytet Medyczny, firma InfoSCAN SA oraz Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką SP ZPZ we Wrocławiu, które będzie realizować projekt pt. *Nowy model opieki medycznej z wykorzystaniem nowoczesnych metod nieinwazyjnej oceny klinicznej i telemedycyny u chorych z niewydolnością serca* (akronim Amulet). Liderem grupy badawczej w GUMed jest **prof. Janusz Siebert**, kierownik Zakładu Medycyny Rodzinnej. Całkowity koszt projektu to suma 13,1 mln zł (w tym dofinansowanie NCBiR – 12,7 mln zł), natomiast GUMed na realizację zadań badawczych otrzyma kwotę 995,4 tys. zł.

Kolejne przedsięwzięcie, realizowane – w ramach konsorcjum – z udziałem Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego to projekt pt. *Nowe związki o działaniu przeciwnowotworowym zaburzające funkcje telomerów* (akronim TARGETTELO), zajmujący 4 miejsce na liście rankingowej. Obok GUMed-u w konsorcjum znalazły się dwie gdańskie uczelnie – Politechnika Gdańska (jako lider) i Uniwersytet Gdański, a także Instytut Immunologii i Terapii Doświadczalnej im. Ludwika Hirszfelda Polskiej Akademii Nauk we Wrocławiu, Instytut Biologii Doświadczalnej im. M. Nenckiego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie, Szpitale Wojewódzkie w Gdyni Spółka z o.o., Innovabion Spółka z o.o. oraz EU-CONSULT Spółka z o.o. Badaniami prowadzonymi przez GUMed kierował będzie **dr hab. Rafał Bartoszewski, prof. nadzw.** z Katedry i Zakładu Biologii i Botaniki Farmaceutycznej. Wartość dofinansowania na rzecz GUMed to kwota 2,9 mln zł, natomiast całkowity koszt realizacji projektu został oszacowany na 19,7 mln zł (w tym dofinansowanie NCBiR – 19,0 mln zł).

W konkursie wzięły udział 82 projekty (w tym 10 z udziałem GUMed), obejmujące prace B+R z obszaru onkologii, kardiologii, neurologii oraz medycyny regeneracyjnej, zgłoszone przez konsorcja naukowo-przemysłowe. Wsparcie finansowe na realizację przedsięwzięć otrzyma 9 konsorcjów, w tym 2 pod warunkiem dostępności środków w instytucji finansującej. ■

Wiceprzewodnicząca Prezydium Komitetu Biotechnologii

Prof. Ewa Łojkowska, kierownik Zakładu Ochrony i Biotechnologii Roślin MWB UG i GUMed została ponownie wybrana do Komitetu Biotechnologii przy Wydziale Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN. W kadencji 2015-2018 będzie pełniła funkcję jednej z wiceprzewodniczących Prezydium Komitetu. ■

Laureaci konkursu *ABC Interny i EKG* nagrodzeni

Podsumowanie i wręczenie nagród laureatom kolejnej edycji konkursu *ABC Interny i EKG* odbyło się 6 czerwca br. Ten najstarszy kliniczny konkurs organizowany jest na Uczelni nieprzerwanie od 2001 r. W tym roku wzięło w nim udział 211 studentów III roku Wydziału Lekarskiego GUMed. Studenci podczas czterech kolejnych spotkań rozwiązywali zadania testowe, interpretowali ciekawe przypadki, uczyli się i odczytywali krzywe EKG. W finale Konkursu, w którym wzięło udział 16 najlepszych studentów, uczestnicy zbierali wywiady i diagnozowali problemy w symulowanych sytuacjach klinicznych, w których aktorami byli lekarze GUMed, a także rozpoznawali zaprogramowane na fantomach odchylenia od normy i rozwiązywali zagadki EKG.

Podczas uroczystego podsumowania Konkursu pamiątkowe dyplomy i nagrody (m.in. książki, które jak co roku ufundowała Via Medica) wręczyła laureatom prodziekan Wydziału Lekarskiego GUMed prof. Alicja Dębska-Ślizień. W tym roku I miejsce zajął **Szymon Hoppe**, druga była **Dominika Krenska**, a na III pozycji uplasowała się **Anna Nagórka**.

Zajęcia i konkurs w 2016 r. przygotowali i współprowadzili prof. Dariusz Kozłowski z Kliniki Kardiologii i Elektrote rapii Serca oraz dr Marcin Rutkowski i prof. Tomasz Zdrojewski z Zakładu Prewencji i Dydaktyki. Organizacją Konkursu zajmowała się doktorantka mgr Klaudia Suligowska.

Nowością było specjalne wspólne spotkanie studentów, zorganizowane jako grupa fokusowa (*focus group interview*) z prof. T. Wierzbą, prof. D. Kozłowskim i prof. T. Zdrojewskim na temat koordynacji zajęć i przygotowania jednolitego kursu EKG na latach II-V dla Wydziału Lekarskiego. Ta bardzo konkretna i bezpośrednia narada ze studentami (w całości zarchiwizowana i nagrana jako materiał video) w zgodnej opinii jej uczestników dała wiele cennych wskazówek dla planowania na przyszły rok akademicki nie tylko nauczania

EKG, ale także koordynacji dydaktyki w zakresie interny między latami przedklinicznymi i klinicznymi.

mgr Klaudia Suligowska,
Zakład Prewencji i Dydaktyki

Na zdjęciach: Laureaci tegorocznego Konkursu oraz jego główni organizatorzy i realizatorzy wraz z prodziekan prof. A. Dębską-Ślizień

Studenci GUMed na wykładach Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Marta Bromirska, Patrycja Królikiewicz i Jakub Ruszkowski, członkowie Koła Naukowego Reumatologii przy Katedrze i Klinice Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanek Łącznej i Geriatrii kierowanej przez prof. Zbigniewa Zdrojewskiego zapoczątkowali 27 maja br. w Rumi cykl spotkań z seniorami Uniwersytetu Trzeciego Wieku. Studenci zaprezentowali wykład dotyczący różnych aspektów choroby zwyrodnieniowej. Spotkanie cieszyło się ogromnym zainteresowaniem. Seniorzy czynnie uczestniczyli w zajęciach, a na zakończenie otrzymali potwierdzenie uczestnictwa w swoich indeksach. ■

Po roku od premiery podręcznika *Pomysł – badanie – publikacja*

Jak publikują studenci GUMed?

Nie tak dawno, bo 23 kwietnia br., minął rok od premiery książki *Pomysł – badanie – publikacja: Poradnik naukowy dla studentów kierunków medycznych*. Czas więc na pierwsze refleksje dotyczące wydania tej pozycji. Książka, w której naukowcy z GUMed oraz innych uczelni wyjaśniają tajniki nauk medycznych, okazała się wyjątkowo popularna wśród odbiorców, nie tylko studentów!

Drukowane egzemplarze trafiły do bibliotek większości uczelni medycznych w Polsce. Poradnik trafił również do Głównej Biblioteki Lekarskiej. Jak do tej pory strona www.naukapoludzku.pl odnotowała ponad 3500 unikalnych odwiedzin i około 1500 pobrań publikacji, która od niedawna dostępna jest również w formacie na czytniki e-book. Powiązany z książką blog *Nauka po ludzku* (www.facebook.com/poradniknaukowy) z informacjami i ciekawostkami ze świata nauk medycznych na bieżąco śledzi ponad 1100 użytkowników portalu (głównie z Gdańska, ale również w dużym stopniu z Warszawy, a także innych miast). Jak do tej pory wiadomości o książce *Pomysł – badanie – publikacja* pojawiły się m.in. w *Medycynie Praktycznej*, *Gazecie Lekarskiej*, portalu *Nauka w Polsce* oraz w Radiu Gdańsk.

Jednak nawet najlepsze statystyki czytelnictwa nie muszą oznaczać jeszcze istotnej zmiany, jeśli chodzi o studenckie uprawianie nauki. Do tego potrzebne jest jeszcze sprzyjające otoczenie i wspierający mentorzy. Jak pod tym względem prezentują się polskie uczelnie medyczne, jak publikują studenci w Polsce, a w szczególności na GUMed?

Na blogu *Nauka po ludzku* jakiś czas temu postanowiłem przyjrzeć się temu zagadnieniu. Wg danych z bazy Scopus przoduje Uniwersytet Medyczny w Poznaniu oraz we Wrocławiu, GUMed znalazł się na nieco dalszej pozycji (Ryc. 1).

Informacje są niestety niepełne, ponieważ uzyskano je tylko z jednej bazy. Należy poczynić również zastrzeżenie, że studenci często publikują w nieindeksowanych czasopiśmie, stąd trudno znaleźć, uzyskać i przeanalizować je wszystkie. Część studenckich autorów nie zaznacza powstania swojej pracy w SKN, podpisując swoją afiliację jako np. *Student's scientific association*, *Student's circle* etc. Niemniej analiza powyższych publikacji pozwala zauważyć pewne reguły:

- zdecydowana większość publikacji danej uczelni powstała w kilku wiodących kołach naukowych (na GUMed pod tym względem przede wszystkim prym wiodą SKN Dermatologii, Neurochirurgii i Pediatrii). Tak więc o studenckiej sile danej uczelni w największym stopniu decydują pojedyncze koła naukowe;
- studenckie publikowanie związane jest ze wsparciem kilku kluczowych mentorów akademickich (głównie opiekunowie ww. SKN-ów).

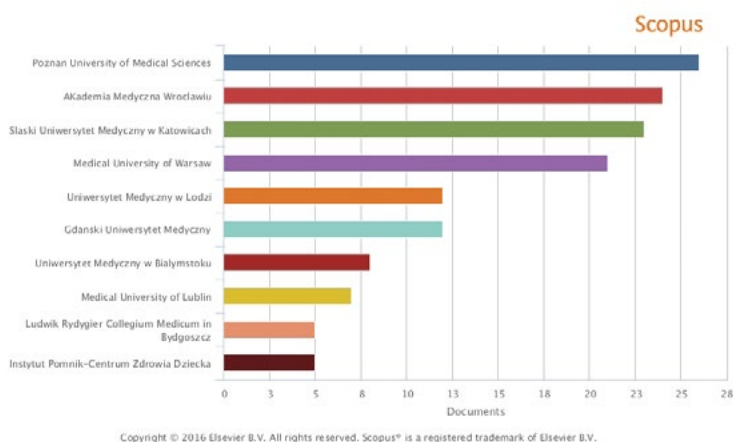
Na podstawie powyższych retrospektywnych danych, studenci zainteresowani działalnością naukową mogą dowiedzieć się, z kim najbardziej warto współpracować i gdzie można znaleźć wsparcie podczas przygotowania publikacji badania naukowego. Polecam przeprowadzenie własnego wyszukiwania w bazie naukowej pod kątem tego tematu.

Tymczasem dalsze plany związane z książką *Pomysł – badanie – publikacja: Poradnik naukowy dla studentów kierunków medycznych* obejmują m.in. przygotowanie aplikacji na urządzenia mobilne oraz dodruk podręcznika. W tej chwili trwają prace związane z przenoszeniem praw autorskich oraz poszukiwaniem finansowania dla przedsięwzięcia.

Zapraszam do odwiedzania stron <http://poradnik-naukowy.gumed.edu.pl/>, www.facebook.com/poradniknaukowy oraz do korespondencji poradnik-naukowy@gumed.edu.pl.

Przemysław Waszak,
lekarz stażysta,

Wojewódzki Szpital Specjalistyczny
im. Janusza Korczaka w Słupsku

Ryc. 1. Dane na podstawie: poszukiwanie publikacji wg algorytmu afiliacji student oraz uniwersytet medyczny i/lub jego warianty np. collegium medicum

Zastosowanie danych analitycznych w ocenie chemometrycznej jakości i bezpieczeństwa zdrowotnego oraz zagrożeń toksykologicznych produktów żywnościowych

Znacząco skrócona wersja wykładu wygłoszonego 16 lutego 2016 r. przez prof. Piotra Szefera na zaproszenie Dyrekcji Narodowego Instytutu Leków w Warszawie przybliża zagadnienia związane z zastosowaniem komputerowej analizy chemometrycznej w przetwarzaniu danych analitycznych, tj. techniki wysoce przydatnej w ocenie jakości odżywczej żywności, jej autentyczności/zafałszowań oraz stopnia zanieczyszczenia i przetworzenia technologicznego w kontekście bezpieczeństwa zdrowotnego oraz potencjalnych zagrożeń toksykologicznych. Z przytoczonych na wykładzie 50 diagramów ilustrujących wybrane przykłady zastosowań komputerowych technik chemometrycznych zaprezentowano w artykule 12 z nich.

Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) aż 75% zgonów jest przedwczesna w wyniku zanieczyszczenia środowiska i niehigienicznego trybu życia. Prawidłowe funkcjonowanie i rozwój organizmu człowieka zależy m.in. od środowiska naturalnego, zarówno od jakości powietrza, wody oraz gleby, jak i jego jadalnych zasobów. Z tego względu tematyka badawcza dotycząca biotycznych komponentów ekosystemów lądowych i morskich należy do priorytetowych domen badawczych wg Unii Europejskiej. Zanieczyszczenie ekosystemów lądowych i morskich stwarza duże niebezpieczeństwo dla odporności człowieka. Tym niekorzystnym czynnikiem znajdującym się praktycznie we wszystkich elementach ekosystemu, m.in. żywności przypisuje się wpływ na powstawanie wrodzonych wad rozwojowych oraz wzrost zachorowalności na choroby cywilizacyjne, m.in. choroby układu krążenia, choroby nowotworowe, cukrzycę, choroby układu oddechowego, choroby skóry i alergię. Należy w tym miejscu podkreślić, że problematyka dotycząca badania środowiska i jego jadalnych zasobów jest ściśle związana z czynnikami determinującymi bezpieczeństwo zdrowotne żywności w świetle obowiązującego ustawodawstwa żywnościowego Polski, jak i Unii Europejskiej.

W celu przeprowadzenia właściwej oceny analitycznej, a następnie chemometrycznej uzyskanych wyników, należy umiejętnie posługiwać się nowoczesnym warształem analitycznym oraz obliczeniowym, przestrzegając ściśle obowiązujących w tym zakresie kryteriów badawczych. Aktualnie stosuje się, potwierdzony testami walidacyjnymi, szereg odpowiednio dobranych analitycznych technik/metod instrumentalnych, np. techniki atomowej spektroskopii absorpcyjnej – AAS (techniki płomieniowej FAAS, bezpłomie-

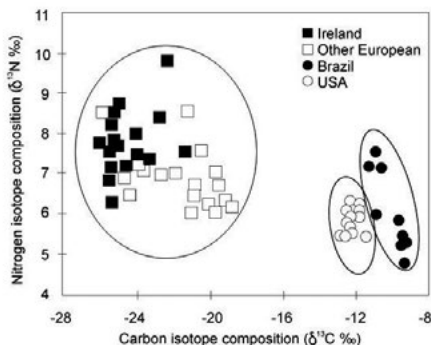
niowej ET-AAS/GF-AAS, zimnych par CV-AAS, generacji wodorków HG-AAS), a także spektroskopii atomowej emisyjnej (AES), spektrometrii mas z plazmą sprzężoną indukcyjnie (ICP-MS) oraz spektrometrii emisyjnej optycznej z plazmą sprzężoną indukcyjnie (ICP-OES).

W celu poprawnej i dogłębnej interpretacji uzyskanych oryginalnych danych pomiarowych wskazane jest ich przetworzenie chemometryczne przy pomocy wielowariancyjnych technik komputerowych, takich jak np. analiza głównych składowych (PCA), analiza czynnikowa (FA), liniowa analiza funkcji dyskryminacyjnej (LDA), kanoniczna analiza funkcji dyskryminacyjnej (DA), analiza skupień (CA) oraz tzw. sztuczne sieci neuronowe (ANN). Poprawna interpretacja chemometryczna zaobserwowanych tendencji czy zależności funkcyjnych umożliwia zrozumienie złożonej problematyki związanej z różnymi aspektami żywności i żywienia. Dotyczy to przede wszystkim trafnej identyfikacji, m.in. stopnia zanieczyszczenia produktu, a także jego niewłaściwego oznakowania, geograficznego pochodzenia czy też stopnia przetworzenia technologicznego. Z tego względu techniki chemometryczne są efektywnym narzędziem statystycznym i matematycznym, wysoce przydatnym w ocenie autentyczności żywności, jej jakości oraz bezpieczeństwa zdrowotnego z uwzględnieniem oceny zagrożenia toksykologicznego.

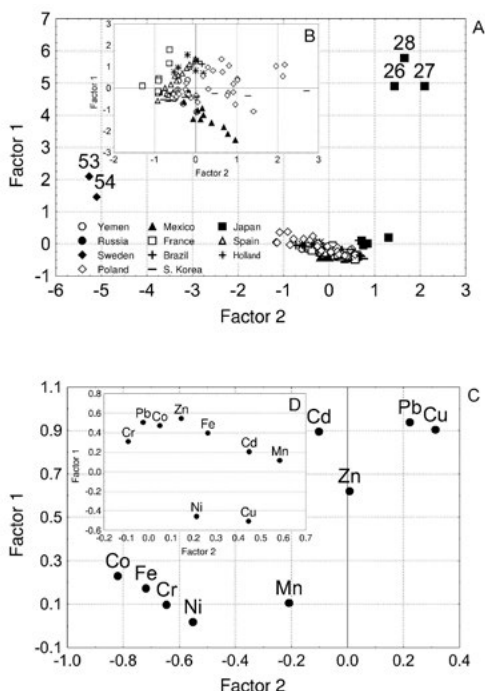
Poniżej przedstawiono przykłady zastosowań technik chemometrycznych w ocenie jakości zdrowotnej wybranych grup żywności zarówno pochodzenia zwierzęcego, jak i roślinnego w aspekcie jej pochodzenia geograficznego, stopnia przetworzenia technologicznego, stopnia zanieczyszczenia, a także identyfikacji żywności transgenicznej, autentyczności/zafałszowań na tle innych, istotnych parametrów, w tym środowiskowych.

Ocena pochodzenia geograficznego produktu

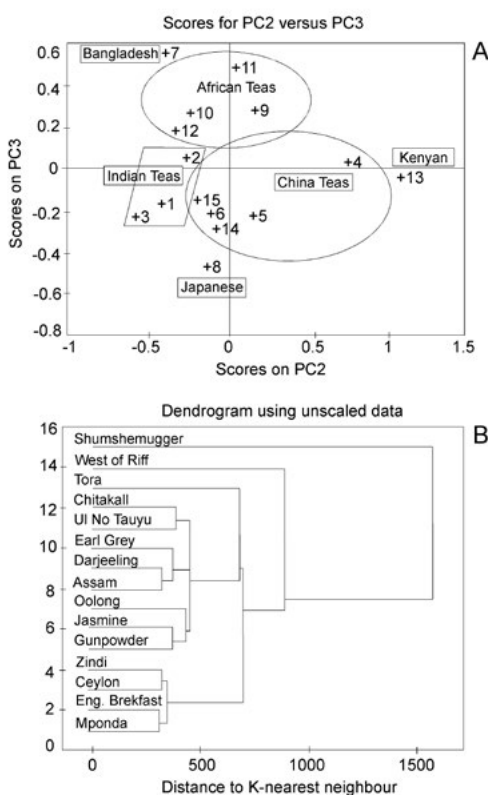
Na uwagę zasługuje przykład analizy chemometrycznej produktów mięsnych przy zastosowaniu trzech testów, tj. MANOVA, normalności rozkładu empirycznego Kołmogorowa-Smirnowa oraz jednorodności wariancji Levene'a w ocenie danych pomiarowych dotyczących zawartości naturalnie występujących w próbkach wołowiny izotopów węgla, azotu i siarki. Ocena chemometryczna ich składu izotopowego wyrażonego stosunkiem stężeń $^{13}\text{C}/^{12}\text{C}$, $^{15}\text{N}/^{14}\text{N}$ i $^{34}\text{S}/^{32}\text{S}$ i wyznaczonego dla próbek wołowiny pochodzącej z różnych regionów światowych umożliwiła wyraźne odróżnienie obiektów przypisanych USA i Brazylii od próbek pochodzą- ▶▶

Ryc. 1.

Ryc. 2.

Ryc. 3.

cych z północnej Europy. Wytlumaczyć to można odmiennym geograficznie składem geochemicznym podłoża glebowego znajdującego swoje odzwierciedlenie w specyficznym, charakterystycznym dla danego obszaru składzie mineralnym paszy roślinnej zwierząt hodowlanych. Ponadto, odmienny szlak fotosyntezy typu C_3 i C_4 , przypisany różnej proporcji, wchodzących w skład paszy, gatunków roślin jest przypuszczalnie odpowiedzialny za tak wyraźne zróżnicowanie składu izotopowego paszy zwierząt rzeźnych i zarazem mięsa z nich pozyskanego (ryc. 1).

Analiza chemometryczna jadalnych części mięczaków, jako owoców morza, pochodzących praktycznie ze wszystkich stref klimatycznych Oceanu Światowego jest zasługującym na szczególną uwagę przykładem wyraźnie zarysowanego wpływu czynników środowiskowych, charakterystycznych dla danego obszaru światowego, na geograficzne zróżnicowanie poszczególnych populacji tych jadalnych bezkręgowców. Z ryc. 2 wynika, że istnieje możliwość skategoryzowania poszczególnych populacji *Mytilidae* w zależności od akwenu przez te organizmy zasiedlonego po wyłączeniu z matrycy danych pomiarowych otrzymanych dla ekstremalnie zanieczyszczonych metalami ciężkimi obszarów przybrzeżnych (Saganoseki w Japonii i Öxelosund w Szwecji) narażonych na oddziaływanie zlokalizowanych w ich sąsiedztwie zakładów metalurgicznych. Tym sposobem zdołano zidentyfikować próbki jadalnej tkanki miękkiej małży w aspekcie ich pochodzenia geograficznego, tj. pochodzących z Bałtyku (Polska), Morza Białego – Ocean Arktyczny (Rosja), Atlantyku (Hiszpania), Morza Śródziemnego (Francja), Morza Północnego (Holandia), Zatoki Adeńskiej – Ocean Indyjski (Jemen), Pacyfiku (Japonia), Morza Wschodniego – Pacyfik (Korea Południowa), Zatoki Sepetiba – Atlantyk (Brazylia), Laguny Estero de Urias – Zatoka Kalifornijska, Pacyfik (Meksyk).

Znajomość zawartości trwałych izotopów węgla, azotu, wodoru i strontu, a ponadto takich pierwiastków jak wapń, miedź, molibden, jod, mangan, sód i cynk okazała się przydatna w ocenie chemometrycznej próbek różnych gatunków sera pochodzących z kilku regionów geograficznych. Możliwe było zidentyfikowanie obiektów próbek wywodzących się z Bretanii (Francja), Savoie (Francja) oraz Finlandii, w przeciwieństwie do pozostałych krajów europejskich: Niemiec, Austrii i Szwajcarii. Przyczyną niepełnej identyfikacji była duża zmienność sezonowa składu chemicznego paszy bydła mlekodajnego, uniemożliwiająca zróżnicowanie badanych obiektów w obrębie tych ostatnich trzech krajów.

Natomiast w przypadku zastosowania techniki analizy skupień (CA) do obróbki komputerowej danych pomiarowych uzyskanych dla próbek grzybów *Boletus edulis* z rodziny borowikowatych (Boletaceae) oraz ich substratu (runa leśnego) zebranych na obszarach leśnych Polski otrzymano efektywne zróżnicowanie rozmieszczenia próbek w odniesieniu do warunków środowiskowych badanych obszarów, takich jak Puszcza Łąwska i okolice Morąga, Puszcza Augustowska, Puszcza Białowieska, Puszcza Borecka, Wdzydzki Park Narodowy oraz okolice Kołobrzegu.

Również w przypadku produktów pochodzenia roślinnego uzyskano szereg interesujących zależności wykazujących jednoznacznie, iż dzięki zastosowaniu odpowiednich technik chemometrycznych możliwa była klasyfikacja/kategoryzacja analizowanych próbek ryżu, herbaty, kawy i wina z uwagi na ich pochodzenie geograficzne.

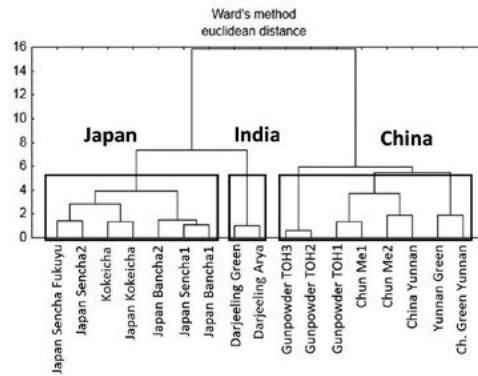
Przykładowo, ryc. 3 umożliwia czynnikowe zróżnicowanie suszu herbacianego pochodzącego z Afryki i Azji, a w obrębie tych ostatnich – próbek z Indii, Bangladeszu, Chin i Japonii, podczas gdy analiza chemometryczna z zastosowaniem techniki analizy skupień (ryc. 4) okazała się pomocna w identyfikacji próbek zielonej herbaty ze względu zarówno na pochodzenie geograficzne (Japonia, Indie i Chiny), jak i cechy gatunkowe (Sencha, Kokeicha, Bancha, Darjeeling, Gunpowder, Chun Me i Yunnan). Otrzymano także interesujące wyniki analiz w przypadku oceny chemometrycznej danych pomiarowych w oparciu o skład mineralny bogatego asortymentu kawy. Czynnikiem rozmieszczenie obiektów próbek prażonej kawy ziarnistej pozwoliło na identyfikację siedmiu obszarów geograficznych ich uprawy, takich jak Kostaryka (r), Kolumbia (c), Panama (p), Sulawesi (s), Sumatra (u), Kenia (k) i Etiopia (e) (ryc. 5).

Odnośnie produktów zbożowych, zdołano sklasyfikować próbki ryżu w zależności od pochodzenia geograficznego obszarów jego uprawy, tj. z Ameryki Północnej (Arkansas, Luizjana, Missisipi, Texas), Europy (Francja, Hiszpania, Włochy) oraz Indii-Pakistanu (ryc. 6).

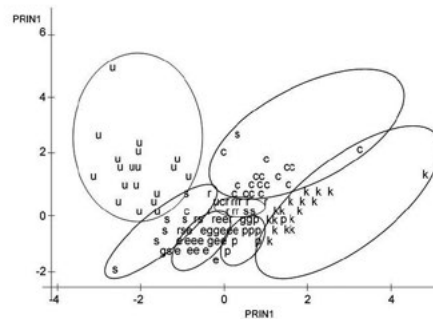
Godną uwagi jest problematyka wykorzystania analizy chemometrycznej (PCA, SLDA, ANN) w obróbce danych analitycznych dotyczących m.in. 25-pierwiastkowego składu mineralnego, umożliwiającej skategoryzowanie geograficzne próbek hiszpańskich wód mineralnych pochodzących z 5. zlokalizowanych na Półwyspie Iberyjskim górzystych obszarów ich występowania. Również wysoce obiecujące wyniki komputerowej analizy wielowariancyjnej (PCA, LDA) uzyskano w przypadku badanych próbek hiszpańskiego wina wytrawnego i słodkiego. Wartości czynnika PC1 umożliwiają sklasyfikowanie badanych obiektów w odniesieniu do archipelagu trzech Wysp Kanaryjskich – Lanzarote, El Hierro i La Palma, podczas gdy wartości PC2 różnicują stopień dojrzałości winogron, z których te wina wyprodukowano. Jednak uzyskano lepszy stopień zróżnicowania obiektów próbek (ryc. 7) przy zastosowaniu techniki liniowej analizy funkcji dyskryminacyjnej (LDA) umożliwiającej, w przeciwieństwie do równocześnie wykorzystanej techniki analizy głównych składowych, osiągnięcie maksymalnej, bo bliskiej 100%, zdolności przewidywania dla każdej uzyskanej kategorii. Zamieszczony dendrogram jednocześnie różnicuje słodkie (SL) i wytrawne (DL) wina z Lanzarote, wina wytrawne (DH) z El Hierro, a także wina wytrawne (DP) i słodkie (SP) z La Palma.

Identyfikacja określonej formy – konfekcji produktów przetworzonych technologicznie

Istnieje możliwość przeprowadzenia oceny chemometrycznej odmiennych postaci przetworzonych technologicz-

Ryc. 4.

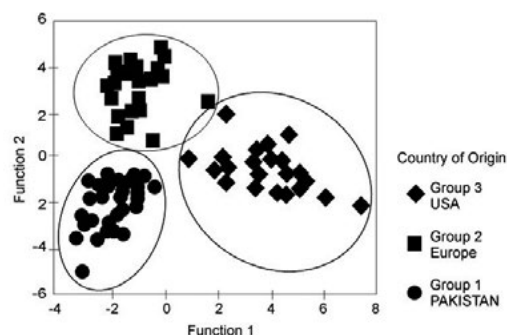

Ryc. 5.

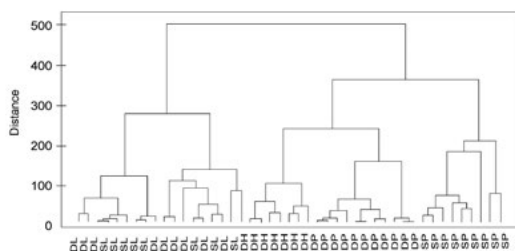
nie produktów, stosownie do obowiązujących w tym zakresie receptur firmowych.

Czynnikowa analiza chemometryczna (FA) okazała się pomocnym narzędziem badawczym w analizie szerokiego asortymentu owoców morza (ostrygi, małże, krewetki, kalmary, homary, kraby) pochodzących z różnych akwenów światowych graniczących z Norwegią, Anglią, Hiszpanią, Indiami, Tajlandią, Kanadą, Filipinami i Nową Zelandią. Wyniki tych analiz dokumentują wysoki stopień zróżnicowania rozmieszczenia obiektów próbek w odniesieniu zarówno do stopnia obróbki technologicznej (identyfikowanego minimalnymi i maksymalnymi wartościami czynnika F1), jak i cech taksonomicznych jadalnych gatunków.

Z kolei analizę skupień zastosowano z powodzeniem w klasyfikacji różnych rodzajów herbaty na podstawie ich

Ryc. 6.

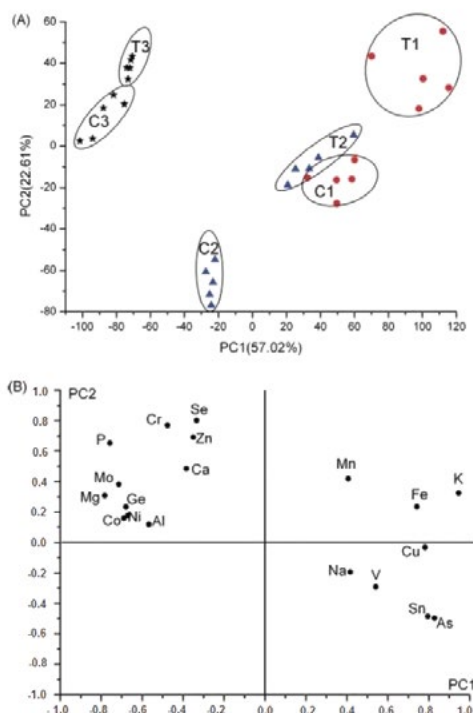

Ryc. 7.

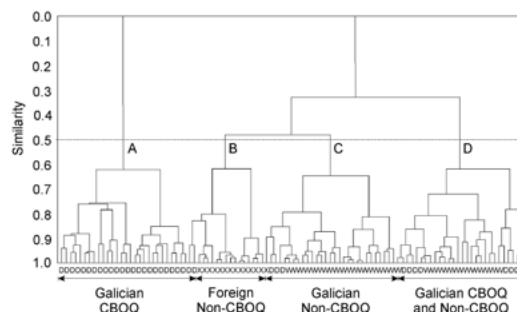
► składu mineralnego. Dendrogram hierarchiczny umożliwił identyfikację wielu gatunków/mieszanek herbaty m.in., Earl Grey, Assam, Ceylon i English Breakfast (ryc. 3). Ponadto na podstawie znajomości zawartości szczawianów, wapnia i magnezu w różnych rodzajach herbaty przeprowadzono analizę chemometryczną pozwalającą na uzyskanie dendrogramu różnicującego trzy rodzaje herbaty z uwagi na stopień jej przetworzenia (fermentacji), tj. herbatę czarną, zieloną oraz pozostałe jej gatunki (herbata pu-erh).

Oprócz bogatego asortymentu herbaty poddano analizie chemometrycznej różne formy technologiczne kawy. Analiza czynnikowa licznych próbek ww. produktu, jako kawy mielonej i rozpuszczalnej, okazała się przydatnym narzędziem statystycznym w ocenie zróżnicowania badanych próbek w kontekście ich odmiennej konfekcji. Możliwe było również sklasyfikowanie badanych obiektów w odniesieniu do ich postaci technologicznej/konfekcji (kawa mielona, rozpuszczalna i jej napary).

W przypadku analizy napojów niskoalkoholowych, wykazano przydatność technik chemometrycznych w różnicowa-

Ryc. 8.

Ryc. 9.

niu próbek piwa (m.in. piwa jasnego, ale, lager, pszennego, butelkowego, puszkowego) w oparciu o wyniki uzyskane przy zastosowaniu linowej analizy funkcji dyskryminacyjnej (LDA), jak i techniki sztucznych sieci neuronowych (ANN).

Ocena stopnia zanieczyszczenia produktu

Przydatność technik chemometrycznych w ocenie stopnia zanieczyszczenia produktów spożywczych ma swoje udokumentowanie w bogatej specjalistycznej literaturze światowej. Przykładowo, wyniki zawartości wybranych pierwiastków metalicznych w próbkach jadalnych małży z Morza Śródziemnego, zwanych potocznie owocami morza, przetworzono techniką PCA, co umożliwiło zidentyfikowanie tej populacji mięczaków, która wyróżnia się wysokim stopniem zanieczyszczenia metalami toksycznymi. Uzyskano wyraźne zróżnicowanie pomiędzy populacją narażoną na oddziaływanie rtęci, kadmu, ołowiu i cynku, zamieszkującą obszar zanieczyszczony od mięczaków zebranych w regionie wolnym od antropopresji (zidentyfikowanego za pomocą deskryptorów takich jak mangan, żelazo, miedź, kobalt, nikiel). Możliwe było zatem zidentyfikowanie obszaru wodnego zanieczyszczonego od niezanieczyszczonego, co pozwala na identyfikację skażonej populacji jadalnych mięczaków i innych owoców morza. Na podstawie wstępnej kwalifikacji akwenów morskich pod kątem ich właściwego wykorzystania, jako potencjalnych obszarów „sztucznej” hodowli owoców morza możliwe było wyselekcjonowanie akwenów nieobjętych antropopresją w kontekście ich zasiedlania hodowlanymi populacjami jadalnych przedstawicieli zoobentosu, np. osobnikami omułka czy ostryg. Ponadto, zastosowano analizę chemometryczną w ocenie biologicznej odpowiedzi analizowanych jadalnych organizmów *Mytilidae*, jako biomonitorów, na potencjał obciążenia antropogenicznego monitorowanych ekosystemów. Umożliwia to ich zastosowanie, jako nie tylko atrakcyjnych w kontekście wartości odżywczej, owoców morza, ale także jako efektywnych biomonitorów zanieczyszczeń metalami ciężkimi środowiska morskiego i oceanicznego. Otrzymano również interesujące wyniki w przypadku analizy miodów pod kątem stopnia zanieczyszczenia roślin, z których był pobierany i przetwarzany przez pszczoły nektar kwiatowy. Analiza chemometryczna pozwoliła na zróżnicowanie miodów pochodzących z nektaru na

ogół bardziej zanieczyszczonych roślin aromatycznych oraz mniej zanieczyszczonych roślin trawiastych.

Identyfikacja żywności transgenicznej

Odnosnie zasad znakowania tego typu produktów spożywczych, żywność wymieniona w Unijnym Rejestrze Genetycznie Zmodyfikowanej Żywności i Paszy może być dostępna na rynku Unii Europejskiej, w tym Polski, pod warunkiem, że jest oznakowana zgodnie z przepisami rozporządzenia (WE) nr 1829/2003. Stosownie do art. 13 ww. rozporządzenia, na etykiecie produktu spożywczego, który zawiera lub składa się z organizmów zmodyfikowanych genetycznie (GMO), jest wyprodukowany lub zawiera składniki wyprodukowane z GMO powinna być zamieszczona odpowiednia informacja, np. genetycznie zmodyfikowany. Ze względu na coraz powszechniejszą na rynku spożywczym ofertę producentów żywności GMO skierowaną do szerokiego grona konsumentów zaistniała nagła potrzeba jej identyfikacji tym bardziej, że nie zawsze jest ona właściwie oznakowana.

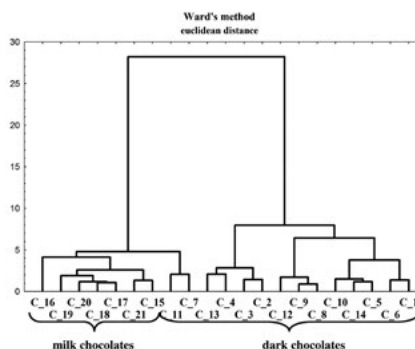
Taki stan rzeczy zainspirował wielu badaczy do poszukiwania efektywnych metod chemometrycznych, przydatnych w klasyfikacji żywności GMO. Obiecujące wyniki uzyskano w przypadku analizy modyfikowanych genetycznie przetworów zbożowych (kukurydzy, soi, ryżu). Przykładowo, technika PCA umożliwiła m.in. odróżnienie próbek ryżu transgenicznego (C1, C2, C3) od próbek ryżu nietransgenicznego (T1, T2, T3) na podstawie składu mineralnego (ryc. 8).

Ocena autentyczności/zafałszowania produktu

W celu sprawdzenia autentyczności ziemniaków zwanych galicyjskimi, jako wysokomarkowego produktu opatrzonego znakiem jakości, przeprowadzono wszechstronną i kompleksową ocenę chemometryczną przy użyciu kilku wysoce zaawansowanych technik (PCA, CA, LDA, KNN, SIMCA, MLF-ANN). Otrzymane wyniki analiz umożliwiły ocenę, na wysokim poziomie istotności statystycznej, stopnia zróżnicowania pomiędzy próbkami produktu certyfikowanego (CBOQ) oraz niecertyfikowanego (Non-CBOQ). Jak wynika z ryc. 9 zaprezentowany dendrogram analizy skupień (CA) potwierdza przydatność ww. techniki w monitorowaniu autentyczności analizowanych obiektów.

W podobnie zaawansowanym podejściu chemometrycznym zastosowano szereg technik (PCA, LDA, KNN, SIMCA, MLP-BP) w celu sklasyfikowania próbek miodu w kontekście wykrycia ewentualnego zafałszowania wysokogatunkowego szlachetnego miodu galicyjskiego przez jego zastąpienie tańszymi, gorszej jakości, gatunkami miodów niegalicyjskich. Wykazano wyraźne zróżnicowanie pomiędzy próbkami reprezentującymi markowy miód galicyjski, a obiektami odpowiadającymi próbkom miodu niegalicyjskiego. Możliwe jest również odróżnienie próbek miodu naturalnego od sztucznego, a także ziołomiodów od miodów z naturalnymi dodatkami oraz sztucznych miodów.

Wysiłki badaczy skupiły się także na uwieńczonych sukcesem próbach zastosowania analizy chemometrycznej

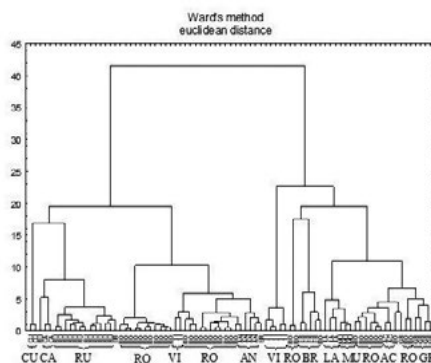

Ryc. 10.

w ocenie stopnia autentyczności takich produktów jak kawa czy wyroby czekoladowe. Wykazano wyraźne zróżnicowanie analizowanych próbek kawy w aspekcie jej autentyczności (arabica, robusta). Tzw. obiekty odpowiadające szlachetniejszemu, droższemu markom analizowanej kawy grupowały się na ogół w sąsiedztwie punktów odpowiadających 100% wzorcowej kawie arabica, podczas gdy próbki jej tańszych gatunków lokalizowały się na wykresie w pobliżu obiektów odpowiadającym gorszej gatunkowo kawie robusta. W nielicznych przypadkach stwierdzono jednak, że próbki droższego asortymentu kawy mieszczą się na wykresie F1/F2 w pobliżu niskogatunkowego klasteru robusta, a nie w otoczeniu wzorcowego klasteru arabica, co wskazuje na możliwość jej zafałszowania.

Autentyczność produktów cukierniczych była również badana w oparciu o chemometryczną ocenę różnego typu tabliczek czekolady, z deklarowaną zawartością masy kakaowej. Zamieszczony dendrogram analiz skupień (ryc. 10) wskazuje na wyraźne zróżnicowanie próbek czekolady w zależności od jej asortymentu [czekolada gorzka (C₁-C₁₄), czekolada z deklarowaną zawartością >70% kakao (C₂-C₄, C₁₃), czekolada z deklarowaną, co najmniej 45% zawartością kakao (C₇-C₁₁), czekolada mleczna (C₁₅-C₂₁)] z uwzględnieniem pierwiastków, jako deskryptorów, odpowiedzialnych za uzyskanie tak efektywnej klasyfikacji analizowanych próbek.

Należy w tym miejscu podkreślić, że analiza chemometryczna danych pomiarowych w aspekcie pochodzenia geograficznego badanych próbek (patrz rozdz. Ocena pocho-

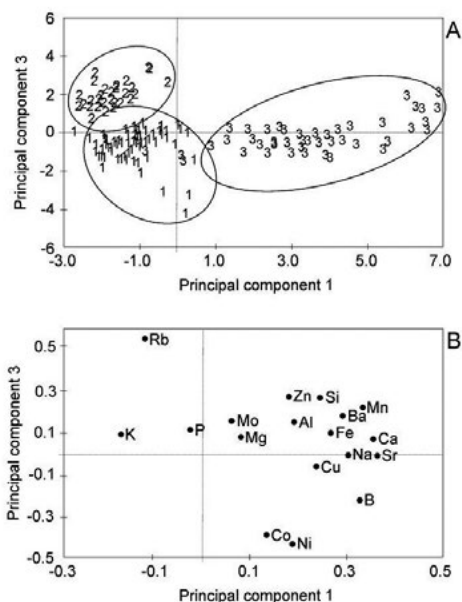
Ryc. 11.

► *dzenia geograficznego produktu*) jest na ogół przydatna w jednoczesnym monitorowaniu autentyczności wysokomarkowego produktu, jak np. wołowiny, herbaty, kawy, wina, etc. Przykładowo, potwierdzenie pochodzenia geograficznego próbek kawy, umożliwia odróżnienie wysokomarkowego, o dużej jakości, produktu jakim jest kawa arabica od próbek gorszej gatunkowo kawy robusta.

Ocena innych parametrów produktu

Dzięki przetworzeniu chemometrycznemu oryginalnych wyników badań analitycznych możliwe było zróżnicowanie próbek warzyw i owoców w aspekcie ich przynależności do określonej rodziny botanicznej oraz stopnia i typu nawożenia upraw. Wyniki analiz pozwoliły również na oszacowanie wielkości oddziaływania na płody rolne antropopresji ze strony zanieczyszczeń chemicznych jak i stopnia przetworzenia technologicznego. Dendrogram (ryc. 11) umożliwia zróżnicowanie analizowanych owoców w aspekcie ich przynależności do określonej rodziny botanicznej, tj. *Grossulariaceae* (GR), *Actinidiaceae* (AC), *Musaceae* (MU), *Bromeliaceae* (BR), *Cucurbitaceae* (CU), *Caricaceae* (CA), *Anacardiaceae* (AN), *Rosaceae* (RO), *Rutaceae* (RU), *Lauraceae* (LA), *Vitaceae* (VI) oraz *Ericaceae* (ER).

Przeprowadzono analizę chemometryczną przetworzonych danych pomiarowych dla 22 pierwiastków w 482 próbkach napojów, przecierów, soków zagęszczonych i innych przetworów z pomarańczy, m.in. soków australijskich (obiekty oznaczone na wykresie numerem 1), brazylijskich (obiekty oznaczone numerem 2) i ekstraktów z ich skórki (obiekty oznaczone numerem 3). Jak wynika z ryc. 12, stwierdzono występowanie wyraźnego zróżnicowania analizowanych soków w odniesieniu do odmiennego typu systemu korzeniowego krzewów pomarańczowych oraz składu geochemicznego i mineralnego gleby, z której pochodził zbiór owoców.

Ryc. 12.

Analiza PCA pozwoliła również na wyodrębnienie dwóch grup złożonych z licznych obiektów, bo grupujących 210 próbek cebuli w odniesieniu do dwóch metod jej uprawy kształtujących odmienny 63-pierwiastkowy profil tego typu żywności pochodzenia roślinnego. Porównawcza ocena chemometryczna umożliwiła odróżnienie cebuli uprawianej w warunkach organicznych od uprawianej w sposób tradycyjny – konwencjonalnie.

Z powyższego przeglądu można wnioskować, że analiza chemometryczna jest niezwykle pomocna w rozwiązywaniu wielu złożonych problemów związanych z zapewnieniem bezpieczeństwa zdrowotnego żywności pochodzenia zwierzęcego i roślinnego. Ocena chemometryczna danych pomiarowych pozwala na pogłębioną interpretację zaobserwowanych tendencji i związków funkcyjnych często na podstawie stosunkowo niewielkiego zbioru danych, co wydatnie obniża koszty analitycznych badań eksperymentalnych. Ponadto, komputerowe metody wielowariancyjne umożliwiają identyfikację żywności świeżej, niewłaściwie przechowywanej czy też przetworzonej. Służą one do wykrywania ewentualnych zafałszowań żywności, gwarantując ochronę zarówno produktów wysokomarkowych o dużej jakości zdrowotnej, jak i konsumenta przed stratami finansowymi. Chemometryczne przetwarzanie danych pomiarowych znacząco ułatwia ocenę autentyczności produktu, jego trwałości i przydatności do spożycia.

1. Capar S.G., Szefer P. (2012). Determination and speciation of trace elements in foods, w: *Methods of Analysis of Food Components and Additives* (Ed. S. Otles), Second Edition, CRC Press – Taylor & Francis Group, Boca Raton, Chap. 8, 165-210.
  2. Grembecka M., Szefer P. (2016). Elemental trace analysis in studies of food products, w: *Handbook of Trace Analysis – Fundamentals and Applications* (Ed. I. Baranowska), Springer, Chap. 9, 203-239.
  3. Szefer P. (2007). Chemometric techniques in analytical evaluation of food quality, w: *Mineral Components in Foods* (Eds. Szefer P., Nriagu J.), CRC Press – Taylor & Francis, FL, Chap. 4, pp. 69-121.
  4. Szefer P., Fowler S.W., Ikuta K., Paez Osuna F., Ali A.A., Kim B.-S., Fernandes H.M., Belzunce M.-J., Guterstam B., Kunzendorf H., Wolowicz M., Hummel H., Deslous-Paoli M. (2006). A comparative assessment of heavy metal accumulation in soft parts and byssus of mussels from subarctic, temperate, subtropical and tropical marine environments. *Environ. Pollut.* 139, 70-78.
  5. Brzezicha-Cirocka J., Grembecka M., Szefer P. (2016). Monitoring of essential and heavy metals in green tea from different geographical origins. *Environ. Monit. Assess.* 188, 1-11.
  6. Grembecka M., Szefer P. (2013). Comparative assessment of essential and heavy metals in fruits from different geographical origins. *Environ. Monit. Assess.* 185, 9139-9160.
  7. Grembecka M., Szefer P. (2012). Differentiation of confectionery products based on mineral composition. *Food Anal. Methods* 5, 250-259.
  8. Jiao Z., Si X.-X., Li G.-K., Zhang Z.-M., Xu X.-P. (2010). Unintended compositional changes in transgenic rice seeds (*Oryza sativa* L.) studied by spectral and chromatographic analysis coupled with chemometric methods. *J. Agric. Food Chem.* 2010, 58, 1746-1754.
- Ryciny 1-3, 5-7, 9 i 12 zaczerpnięto z monografii książkowej (Szefer, 2007); pozostałe ryciny zostały zaczerpnięte z artykułów współautorstwa Szefera, tj. Brzezichy-Cirockiej, 2016 (ryc. 4); Grembeckiej, 2012, 2013 (ryc. 10 i 11), a ponadto współautorstwa Jiao, 2010 (ryc. 8).

prof. Piotr Szefer,
kierownik Katedry i Zakładu Bromatologii

Spotkania z Pediatrią za nami

Po raz drugi w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym odbyły się *Spotkania z Pediatrią*. To unikalny cykl wydarzeń zorganizowanych przez Studenckie Koło Naukowe przy Klinice Diabetologii i Endokrynologii Dziecięcej z pomocą Studenckiego Koła Chorób Zakaźnych. Jego celem jest wymiana doświadczeń między członkami różnych kół, jak również dzielenie się tą wiedzą z innymi studentami. Druga edycja odbyła się 7 maja br. i obfitowała różnorodnością zagadnień. Ogromnym zainteresowaniem cieszyło się wystąpienie dr. Tomasza Szmudy z Kliniki Neurochirurgii. Ponownie zostały poruszone tematy ważne dla przyszłych pediatrów: od problemów okulistycznych u najmłodszych, przez zaburzenia nastroju, problemy stomatologiczne, zagrożające życiu zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych po wiele innych ciekawych zagadnień. Wśród prelekcji znalazły się tradycyjnie przypadki kliniczne prezentowane przez SKN Pediatrii przy Klinice Hematologii i Onkologii Dziecięcej, SKN Otolaryngologii i SKN przy Klinice Diabetologii i Endokry-

nologii Dziecięcej. Studenci ze wszystkich kół włożyli ogrom pracy w przygotowanie wystąpień na profesjonalnym poziomie. Rok akademicki zbliża się ku końcowi, to jednak nie jest to pożegnanie z pediatrią – nowy, jesienny cykl spotkań jest już planowany.

Zaangażowane koła to: SKN Pediatrii przy Klinice Hematologii i Onkologii Dziecięcej, SKN Otolaryngologii, SKN przy Klinice Diabetologii i Endokrynologii Dziecięcej, SKN Stomatologii Dziecięcej, SKN Radiologii, SKN Neurochirurgii, SKN Okulistyki, SKN Chorób Zakaźnych, SKN Psychiatrii Dziecięcej i Młodzieżowej. ■

Studentki szkoliły się w Londynie

Karolina Szaruta-Raflesz i Magda Jabłońska, studentki z SKN Anestezjologii i Intensywnej Terapii wzięły udział w dniach 28-30 maja br. w międzynarodowej konferencji Euroanaesthesia. Tegoroczna edycja odbyła się w Londynie i zgromadziła prawie 9000 uczestników. Studentki wysłuchały wielu wartościowych wykładów i prezentacji, a także uczestniczyły w interaktywnych sesjach połączonych z debatą. Na licznych stoiskach wystawców miały okazję ćwiczyć na najnowocześniejszym sprzęcie i fantomach intubację, bronchofiberoskopię, tracheotomię, znieczulenie przewodowe oraz umiejętność wykorzystania USG w pracy anestezjologa.

Euroanaesthesia jest dorocznym spotkaniem członków European Society of Anaesthesiology. Co roku skupia wielu znakomitych profesorów, lekarzy anestezjologów i studentów oraz jest okazją do dzielenia się najnowszą wiedzą

i wynikami prac prowadzonych w Europie i nie tylko. Przyszłoroczna edycja odbędzie się w Genewie. Więcej na <http://euroanaesthesia2016.esahq.org/> ■

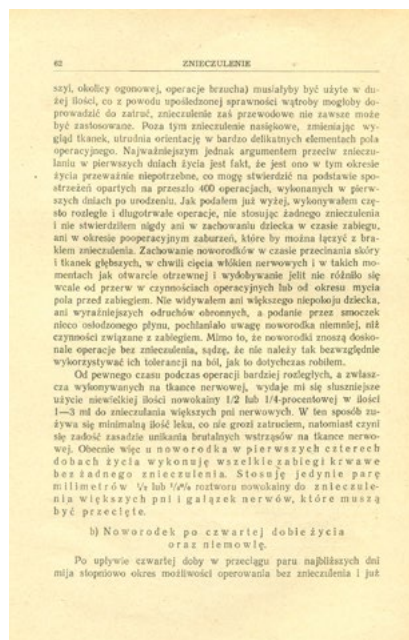
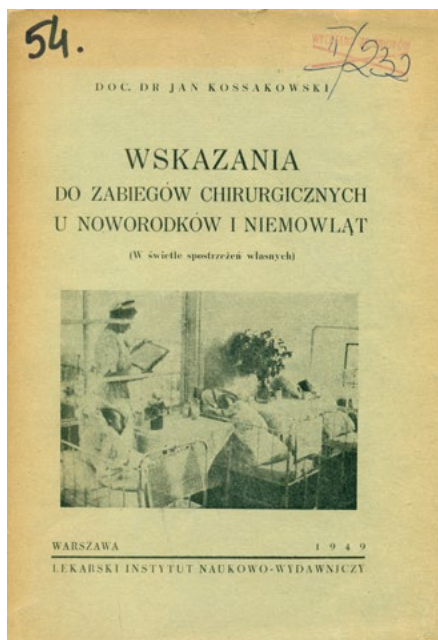

Profesor Piotr Szefer w kolejnym Komitecie PAN

Prof. Piotr Szefer, kierownik Katedry i Zakładu Bromatologii został wybrany do trzeciego z rzędu Komitetu, tj. do Komitetu Badań Morza PAN na kadencję 2016-2020, w którym działa nieprzerwanie od niemal 25 lat. W latach 2007-2015 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego tego Komitetu, zasiadając w Prezydium od 1999 do 2015 r. W latach 1999-2011 sprawował funkcję przewodniczącego Sekcji Chemii Morza.

Profesor Szefer został równocześnie wybrany do 2 innych Komitetów PAN, tj. do Komitetu Chemii Analitycznej (1993-2019), przewodnicząc ogólnopolskiemu Zespołowi Analityki Żywności, a także do Komitetu Terapii i Nauk o Leku PAN (2015-2019). Ponadto P. Szefer wszedł w skład Rady Naukowej Instytutu Oceanologii PAN w Sopocie na kadencję 2015-2018, na rzecz której pracuje od 1999 roku. W latach 2003-2006 pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Rady Instytutu oraz uczestniczył w pracach różnych Komisji. Profesor zasiadał także w m.in. Radzie Naukowej Morskiego Instytutu Rybackiego – Państwowego Instytutu Badawczego (2007-2015) oraz Radzie Naukowej Pomorskiego Centrum Badań i Technologii Środowiska (POMCERT) (od 2003 r.). ■

TAJEMNICE Z MUZEALNEJ PÓŁKI

Do ulubionych zwrotów autorów prac poświęconych historii medycyny, jak również doniesień z innych dziedzin należą m.in. sformułowania takie jak: niespotykany postęp medycyny lub dynamiczne zmiany w leczeniu... Bardzo często nawet uważny Czytelnik przebiega te i podobne frazy jedynie z głębokim przekonaniem o ich prawdziwości i oczywistości. Chwila refleksji nie zmienia oceny, tym nie mniej często prowokuje do zadania pytań o istotę przemian, ich treść i sens. Pośród ogromnej ilości dostępnych źródeł i informacji niełatwo odnaleźć te, które mają istotne znaczenie dla przemysleń. Historia zamykana jest często w ogólnikach, zgrabnych z punktu widzenia literackiego, niestety mniej wartościowych pod względem treści w nich zawartych.

W poprzednim spotkaniu z *Tajemnicami z muzealnej półki* przedstawiliśmy aparat do znieczulania Romulus, którego wprowadzenie stanowiło istotny krok w rozwoju anestezjologii. W latach 50. XX w. specjalność ta dopiero kształtowała się w Polsce. Lekarze wyznaczeni do prowadzenia znieczulenia określani byli mianem narkotyzatorów, bowiem podawali lub zadawali narkozę. Termin znieczulenie pojawiał się wówczas w publikacjach, ale potrzeba było kolejnych kilku lat, by stał się popularniejszym od narkozy.

Rozwój chirurgii dziecięcej jest procesem pasjonującym z wielu powodów. Jednym z nich jest stosunkowo późne wyodrębnienie tej specjalności z chirurgii ogólnej, w okresie jej wielkich zmian od lat 20. do późnych 50. XX wieku (w istocie cały ubiegły wiek to czas niespodziewanych, spektakularnych zmian i unikalnego postępu całej medycyny). W przeciągu zaledwie kilkudziesięciu lat chirurdzy dziecięcy przeszli od prób przeniesienia na dzieci doświadczeń chirurgii

ogólnej do stworzenia całkowicie odrębnych zasad leczenia operacyjnego dzieci, wśród nich noworodków i niemowląt. Nie bez przyczyny mówi się, że chirurgia noworodka to perła w koronie chirurgii dziecięcej i najważniejszy argument za kształceniem chirurgów w tej dziedzinie.

Na wstępie poruszyliśmy kwestię ogólników i pięknych zdań w opowieści historycznej. Nasz cykl prezentuje drobiazgi, artefakty, posługując się językiem muzealników, ukryte na półce, rzadko

lśniące i wybitnej urody, tym nie mniej istotne dla historii medycyny i naszego Uniwersytetu. Strony książki będącej bohaterką tego odcinka *Tajemnic* są poźółtkie, ich brzegi postrzępione, tym nie mniej to właśnie one, a dokładnie strona 62 przynosi informacje doskonale puentujące rozważania na temat literatury i postępu.

Prof. Jan Eustachy Kossakowski uznawany jest powszechnie za ojca polskiej chirurgii dziecięcej. Już przed drugą wojną światową, jako jedna z dwóch osób z Polski uzyskał w Paryżu specjalizację z chirurgii dziecięcej. Od 1937 r. przygotowywał do druku podręcznik na temat leczenia operacyjnego noworodków i niemowląt. Dopiero jednak w 1949 r. możliwe było opublikowanie tego bardzo ważnego dzieła, na skutek działań wojennych, w formie znacznie zubożonej. Tym niemniej *Wskazania do zabiegów chirurgicznych u noworodków i niemowląt* to podręcznik, będący przez wiele lat podstawową lekturą młodych chirurgów dziecięcych. Wspominania strona 62... Dziś niezmiernie trudno wyobrazić sobie jakkolwiek zabieg u dziecka bez odpowiedniego znieczulenia. W 1949 r. sprawa wyglądała inaczej. Pozostawiając Czytelnikom *Tajemnic*... zapoznanie się z ówczesnymi zasadami leczenia operacyjnego dzieci do 4 doby życia, dodamy, iż w kolejnych chirurgiach dziecięcych wydanych w latach 50. i 60. XX w. zalecenia dotyczące operacji noworodków stały się już zupełnie inne. Postęp i zmiana poglądów dokonała się w przeciągu kilku lat.

dr Marek Bukowski,
Muzem GUMed

Każdego ósmego dnia miesiąca na stronie internetowej www.gumed.edu.pl prezentowany jest wybrany obiekt z kolekcji Muzeum GUMed. Wszystkie eksponaty zostaną zaprezentowane podczas specjalnej wystawy jesienią 2016 roku.

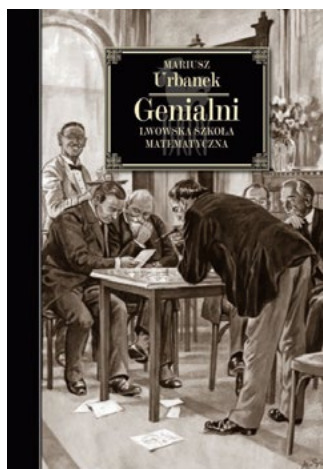
Polecamy Czytelnikom

GENIALNI. Lwowska Szkoła Matematyczna

Książka jest niezwykle ciekawym dokumentem opisującym lwowską szkołę matematyczną, znaną także jako szkocka. To ostatnie określenie nawiązuje do kawiarni Szkockiej, w której lwowscy matematycy spotykali się przy kawie i koniaku, by rozwiązywać swe teorie na papierowych serwetkach lub bezpośrednio na blacie stolika. Te ostatnie zapisy padały ofiarą sprzątaczek, które ścierały je w ramach porządków, więc z czasem żona prof. Banacha sprezentowała gruby brulion, który przeszedł do historii jako księga szkocka. Obecnie znajduje się w obcych rękach za granicą. Upamiętniła ją w zbiorze poezji Susan H. Case w 2002 r.

Szkołę tę w latach międzywojennych tworzyło wielu uczonych: S. Banach, H. Steinhaus, S. Ulam, S. Mazur, A. Łomnicki i inni. Współpracując bądź rywalizując ze sobą, zwłaszcza z matematykami z Warszawy i Krakowa, lwowscy naukowcy dokonali wielu odkryć, zdobyli sławę, zaszczyty i zrobili międzynarodowe kariery wykładowców. S. Ulam został współtwórcą pierwszej bomby atomowej. Prof. H. Steinhaus, po wojnie kierownik Katedry Matematyki Uniwersytetu Wrocławskiego, twórca wrocławskiej szkoły matematycznej, znakomity facecjonista, twierdził: *moim największym odkryciem matematycznym jest Stefan Banach*. Pierwszy język komputerowy (notacja polska lub odwrócona polska używana przez firmę Hewlett Packard) był także stworzony przez tę grupę. Prof. R. Duda, matematyk i historyk nauki, b. rektor UJ mówił, że *szkoła matematyczna ze Lwowa stanowi największy wkład polskiej nauki w naukę światową*.

Ich burzliwe losy, osiągnięcia, kariery naukowe i pozanaukowe, dramatyczne dzieje kończące się w wielu przypadkach śmiercią od hitlerowskich kul opisuje Mariusz Urbanek na tle zmieniającego się życia politycznego i kulturalnego Polski w czasie dwudziestolecia międzywojennego, w trakcie i po II wojnie światowej. Było to środowisko bardzo stymulujące intelektualnie, ale też w gruncie rzeczy surrealistyczne: ich długie dyskusje o granicach matematycznych, elementach teorii topologii i przestrzeni (teraz znanych jako przestrzenie Banacha) i teorii liczb podczas karmienia wszy. W okresie okupacji niemieckiej profesor R. Weigl pomógł ochronić wielu usuniętych z pracy profesorów uniwersytetu i ich współpracowników, zatrudniając ich jako karmicieli wszy. Takie zatrudnienie uprawniało do specjalnych racji żywnościowych i – chociaż częściowo – ubezpieczało przed aresztowaniami, wywózką i/lub śmiercią. W tej działalności uczestniczył student medycyny S. Kryński, późniejszy profesor mikrobiologii naszej Uczelni. Pisał też o tym prof.

Mariusz URBANEK.
ISKRY, Warszawa 2014

W. Szybalski, lwowiak, dr h.c. GUMed: *Wykorzystanie wszy laboratoryjnych karmionych przez ludzi dla produkcji szczepionki Weigla przeciw tyfusowi plamistemu*. Wspomina prof. Szybalski: *Od czasu, gdy karmienie wszy przez karmicieli zajmowało tylko godzinę dziennie i gdy uczelnie (z wyjątkiem Politechniki przemianowanej przez Niemców na Technische Fachkurse) były zamknięte przez hitlerowców, karmiciele w pozostałym czasie mogli organizować podziemne kursy uniwersyteckie i inną działalność patriotyczną. Na przykład ja, jako kierownik hodowli wszy, opiekowałem się grupą karmicieli składającą się w większości z matematyków słynnej lwowskiej szkoły matematycznej, włączając światowej sławy profesora Stefana Banacha i innych: Jerzego Albrychta, Feliksa Barańskiego, Bronisława Knastera, Władysława Orlicza, a także innych naukowców, jak: Tadeusz Baranowski (biochemik), Ludwik Fleck (bakteriolog), Seweryn Krzemieniewski i jego żona Helena (oboje słynni bakteriologowie) oraz Stanisław Kulczyński (botanik i rektor UJK), Stefan Krukowski (archeolog). Słynny artysta muzyk Stanisław Skrowaczewski (z którym uczyłem się w latach 1929-1940 na lekcje fortepianu u Florentyny Listowskiej) był także karmicielem wszy. Został on kompozytorem i słynnym dyrygentem Orkiestry Symfonicznej w Minneapolis. Spotykałem go wielokrotnie podczas jego koncertów w Madison, w stanie Wisconsin, w latach 60. i 70.*

Stefan Banach czas tych seansów karmicielskich wykorzystywał do naukowej dyskusji ze swymi kolegami zatrudnionymi również w tej profesji.

Ja z kolei musiałem pilnować, by w ferworze ich dyskusji nie nastąpiło przekarmienie wszy przez czas dłuższy niż 45 minut, ponieważ wszy laboratoryjne utraciły swój naturalny instynkt przerywania konsumpcji ze zgubnym dla siebie skutkiem, ponieważ ich jelita zaczynały pękać od nadmiaru krwi.

Wielu już nie pamięta o twórcach prężnego ośrodka naukowego w przedwojennym Lwowie. Ci, którzy pamiętają, mają obowiązek przypominać o biochemiku profesorze J. Parnasie, matematyku S. Banachu i wielu innych, którzy nadali środowisku lwowskiemu wymiar europejski. Należał do nich przede wszystkim profesor R. Weigl, twórca szczepionki przeciw tyfusowi plamistemu. ▶▶

► On pierwszy użył organizmu owada do hodowli *riketsji* nierozwijających się na zwykłych pożywkach mikrobiologicznych. Torował drogę współczesnym metodom wirusologii. Jako jedyny Polak był dwukrotnie nominowany do Nagrody Nobla w dziedzinie fizjologii i medycyny, której nigdy nie dostał z różnych powodów. Austriak z urodzenia, Polak z wyboru, w którym szczególne koleje życia, a potem klimat polskiej kultury ukształtowały poczucie narodowe i patriotyzm. Mówił o sobie w chwilach ciężkiej próby w czasie okupacji niemieckiej: *Ojczyznę wybiera się jeden raz – ja dokonałem tego w 1918 roku*. Na liście osób, które można było zidentyfikować jako pracowników Instytutu prof. Weigla w okresie II wojny światowej znajduje się ponad 80 nazwisk profesorów wyższych uczelni, wśród których około 80% osiągnęło stopień samodzielnych pracowników nauki już po wojnie. W okresie weigłowskim w większości byli jeszcze studentami, a niektórzy uczniami gimnazjalnymi. W tym czasie w Instytucie pracowali m.in. znani uczeni jak: S. Banach (matematyk), A. Jahn (geograf), S. Kulczyński (botanik), liczni mikrobiolodzy jak: J. Staszuk, Z. Stuchly, H. Mosing, H. Meisel, S. Ślopek, K. Matusiak; wśród biochemików: T. Baranowski, T. Korzybski, zaś wśród ludzi kultury – Z. Herbert, S. Skrowaczewski, A. Szczepkowski.

O szczególnym patriotyzmie profesora Weigla może świadczyć znamienity wyjątek z przemówienia Henryka Mosinga, które wygłosił 14 sierpnia 1957 r. nad trumną Rudolfa Weigla na Cmentarzu Rakowickim:

Niezapomnianą dla mnie pozostaje rozmowa przeprowadzona przez Profesora z zastępcą Himmlera, generałem Kaufmanem w roku 1942. W tym okresie, gdy wielu dla kawałka białego chleba wyszukiwało w papierach rodzinnych babki czy prababki z niemieckim nazwiskiem, by stać się Volks, względnie Reichsdeutschem, stanowisko Weigla budziło najgłębszy podziw. Złość i zdumienie Niemców wywołał fakt, że Weigl, który nie ukrywał nigdy swojego niemieckiego pochodzenia, zachowywał godność polskiego profesora. Niezapomniana rozmowa: generał, najpierw łagodnie perswaduje i przedstawia korzyści z przejścia na Reichsdeutscha – katedra w Berlinie, Nagroda Nobla dzięki kontaktom niemieckim i wpływom w Sztokholmie... Weigl przechodzi mimo tych perspektyw. Generał zaczyna się denerwować, wspomina 32 profesorów i ich synów zamordowanych w chwili wkroczenia Niemców do Lwowa i obozy koncentracyjne. „Pan wie, że my umiemy zmusić!”... Weigl daje odpowiedź, która na zawsze zostaje w pamięci: „Generale, jestem biologiem, wiem, że życie skończyć się musi, a życie stało się teraz nieznośne. W moim wieku nie mam już szans na doczekanie się lepszych czasów. Osobiście najchętniej skończyłbym samobójstwem, lecz wiem, że byłoby to bolesne dla bliskich. Spełniwszy więc swe groźby, generale, ułatwi mi pan swój zamiar...”

Lwowskie środowisko naukowe znalazło się w trudnej sytuacji podczas okupacji niemieckiej i dwukrotnej sowieckiej. Podczas pierwszej z nich niektórzy byli docenieni i uzyskali zatrudnienie zgodnie z zainteresowaniami.

Niezwykły był los prof. J. Parnasa, który przed wojną był kierownikiem Zakładu Chemii Lekarskiej UJK. W 1922 r. rozpoczął tu pracę W. Mozołowski – legendarna postać w naszej Uczelni. Prof. W. Makarewicz tak pisze o tym Zakładzie: *J. K. Parnas tworzy we Lwowie znany w świecie ośrodek biochemiczny*. I dalej: *wszyscy autorzy wspomnień pracujący kiedyś w pracowni J. K. Parnasa podkreślają zgodnie, że panowała tam pełna życzliwość, przyjemna i twórcza atmosfera*. Istnieje nagroda Polskiego Towarzystwa Biochemicznego im. J. K. Parnasa.

Pisze Urbanek: *Parnas Jakub, (str. 125) delegat do Lwowskiej Rady Miejskiej (Wybory 14.12.1940 r.) organizowanej przez Sowietów*.

Po wybuchu wojny niemiecko-sowieckiej wyjazd zaproponowano kilku profesorom, ale ofertę przyjął tylko Jakub Parnas, blisko współpracujący z Rosjanami (str. 127).

Na początku 1946 r. odwiedził Steinhausów Jakub Parnas, który po wojnie nie wrócił do Polski. Po ucieczce ze Lwowa znalazł się w Moskwie. Został członkiem Akademii Nauk ZSRR, dostał order Lenina i doskonale wyposażone laboratorium. Do Polski przyjechał z wykładami (str. 190). We Wrocławiu zaproponowano mu katedrę biochemii – odmówił. Ocalili mnie, mam tu wyposażenie i mam jeszcze parę prac do wykończenia... Nie skończył. Zadarł z Trofimem Łysenką, autorem tyłż rewolucyjnych, co całkowicie absurdalnych teorii biologicznych, który jednak potrafił przekonać do nich Stalina, co dyskusje kończyło ostatecznie. Na początku 1949 r. Parnasa zabrano z moskiewskiego mieszkania NKWD. Zmarł jeszcze tego samego dnia na Łubiance w okolicznościach do dziś niewyjaśnionych. Żonę utrzymywano w przekonaniu, że mąż żyje gdzieś w obozie. O jego śmierci dowiedziała się dopiero po kilku latach. Jeszcze później został zrehabilitowany (str. 191).

Tak więc różne losy w zetknięciu ze zbrodniczymi totalizmami skutkowały różnymi wyborami. Pozostała legenda lwowskiego środowiska naukowego, a szczególnie lwowskiej szkoły matematycznej. Prof. Hugo Steinhaus, twórca powojennej wrocławskiej szkoły matematycznej tak pisał o swojej ukochanej dyscyplinie: *matematyka podobna jest do wieży, której fundamenty położono przed wiekami, a do której dobudowuje się coraz wyższe piętra. Aby zobaczyć postęp budowy, trzeba iść na piętro najwyższe, a schody są strome i składają się z licznych stopni. Rzeczą popularyzatora jest zabrać słuchacza do windy, z której nie zobaczy ani pośrednich pięter, ani pracą wieków ozdobionych komnat, ale przekona się, że gmach jest wysoki i że wciąż rośnie*. (źródło: *Czem jest matematyka i na czym polega jej postęp?*).

Sprostowania wymaga wzmianka o nieżyjącym już synu S. Banacha, również Stefanie. Nie był on kardiologiem, tylko neurochirurgiem, zatrudnionym w warszawskiej klinice uniwersyteckiej przy ul. Banacha (tego Banacha).

LITERATURA

- [1] Case Susan H.: *The Scottish Cafe*, Slapering Hol Press (300 Riverside Drive Sleepy Hollow, New York 10591), 2002. <http://www.susan.case.com>
- [2] Makarewicz W.: *Włodzimierz Mozołowski 1895-1975. W 100-lecie urodzin*. Polskie Towarzystwo Biochemiczne Oddział w Gdańsku, Gdańsk, 1975, s. 19.
- [4] Krynski S.: *Rudolf Weigl (1883-1957)*, *Med. Dośw. Mikrobiol.* 1967, t. 19, nr 3, s. 213-218.
- [5] Krynski S.: *Rudolf Weigl i jego wkład o nauki światowej*, *Postępy Mikrobiologii* 1984, t. 23, nr 3/4, s. 55-60.

prof. Brunon Imieliński

Urodzinowy zeszyt dla prof. Kaliszana

Specjalny zeszyt *Journal of Pharmaceutical and Biomedical Analysis* (IF=3,169) dedykowany prof. Romanowi Kaliszano- wi z okazji 70 urodzin ukazał się pod adresem sciedirect.com. Zeszyt z datą 5 sierpnia ma tytuł *Current trends in bio- analysis – In honour of Professor Roman Kaliszan* i został zredagowany przez dr. Ruina Moaddela (NIA-NIH, Baltimore, MD, USA) i dr. hab. Michała J. Markuszewskiego z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Wśród autorów 26 artykułów są naukowcy zarówno z ośrodków międzynarodowych (USA, Kanada, Hiszpania, Japonia, Belgia, Chiny, Serbia, Węgry, Korea Południowa, Turcja, Holandia), jak i krajowych (Gdańsk, Warszawa, Lublin, Toruń, Bydgoszcz, Katowice, Poznań, Wrocław). ■

Projekt instytucji pełnomocnika medycznego

Polska Grupa Robocza ds. Problemów Etycznych Końca Życia wypracowała projekt instytucji pełnomocnika medycznego, zgodnie z którym pacjent będzie mógł wskazać osobę uprawnioną do podejmowania w jego imieniu decyzji w sprawach dotyczących postępowania medycznego. Wprowadzenie postulowanych rozwiązań prawnych zmierz do uproszczenia procedur związanych z uzyskaniem zgody na leczenie w przypadku osób niezdolnych do jej wyrażenia oraz do poszanowania woli i wartości wyznaczonych przez pacjenta, które powinien reprezentować

ustanowiony przez niego pełnomocnik medyczny. Członkami Grupy, biorącymi udział w projekcie, są również naukowcy z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego: **prof. Monika Lichodziejewska-Niemierko** i **dr Leszek Pawłowski** z Zakładu Medycyny Paliatywnej oraz **prof. dr hab. Ewa Jassem** i **lek. Piotr Janowiak** z Kliniki Alergologii. Publikacje prezentujące instytucję pełnomocnika medycznego można znaleźć w *Polskim Archiwum Medycyny Wewnętrznej* (5/2016) i w *Medycynie Praktycznej* (5/2016). ■

UZUPEŁNIENIE

Na życzenie autorów artykułu zamieszczamy uzupełnienie do artykułu *70 lat Kliniki Chorób Psychicznych* (*Gazeta AMG* 5/2016). W artykule zabrakło zdjęcia prof. Adama Bilikiewicza i jego następcy prof. Leszka Bidzana w otoczeniu współpracowników, które zamieszczamy obecnie. W oryginalnym tekście nadesłanym do Redakcji zabrakło tytułu pracy habilitacyjnej dr. Janusza Jakitowicza, który brzmi *Aspekty kliniczne i neurofizjologiczne struktury zaburzeń snu w świetle badań własnych*. ■

Spotkania z cyklu *Podstawy anatomii w naukach klinicznych*

Cykl spotkań przebiegających pod hasłem *Podstawy anatomii w naukach klinicznych* zapoczątkowali członkowie SKN przy Zakładzie Anatomii i Neurobiologii. Są one prowadzone wspólnie z członkami różnych klinicznych kół naukowych działających w Gdańskim Uniwersytecie Medycznym.

W ostatnim czasie w ramach ww. projektu odbyło się spotkanie pt. *Podstawy anatomii w kardiologii*, w trakcie którego członkowie Koła przypomnieli podstawy anatomii serca i klatki piersiowej. Gośćmi byli przede wszystkim członkowie SKN przy I Katedrze i Klinice Kardiologii, ale pojawili się też liczni studenci zainteresowani kardiologią. Po części seminaryjnej odbyły się warsztaty z preparowania. Chętni mogli samodzielnie spróbować preparować serca, a także obejrzeć preparaty anatomiczne. Nad poprawnością merytoryczną czuwał dr Jan Spodnik, który poprowadził instruktaż z preparowania serca i odpowiadał na liczne pytania dotyczące anatomii.

W przyszłości, w ramach kontynuacji tej współpracy, odbędzie się kolejne spotkanie. Tym razem gospodarzami będą członkowie SKN Kardiologii.

Wszystkie SKN-y zainteresowane współpracą na tej płaszczyźnie zachęcamy do kontaktu mailowego na adres alwierzb@gmail.com.

Aleksandra Wierza,
studentka III r. kierunku lekarskiego

Soirée française

Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych zorganizowało 6 maja br. po raz kolejny święto dla miłośników Francji. Rozbrzmiewała muzyka francuska, unosił się zapach francuskich naleśników, rogalików, *quiche lorraine* i innych smakołyków. Dzięki choreografii przygotowanej do piosenki *Allez allez* wszyscy chętnie bawili się i tańczyli. Nie zabrakło również konkursów i quizów dotyczących Francji i języka francuskiego. Dzięki uprzejmości T. Hajduk mogliśmy podziwiać wystawę obrazów Yannicka Leidera oraz poznać najważniejsze fakty dotyczące jego biografii i twórczości.

Chcielibyśmy podziękować Sekcji Informacji i Promocji za przygotowanie niespodzianek, które mogliśmy wręczyć gościom i zwycięzcom konkursów. Bardzo dziękujemy dr Beacie Cygan za wyrażenie zgody na zorganizowanie tego wieczoru w Studium i zaszczylenie nas swoją obecnością. Dziękujemy wszystkim gościom, lektorom Studium, pracownikom i studentom za udział w naszym święcie. Serdeczne podziękowania składamy studentom fakultetów języka francuskiego za olbrzymie zaangażowanie.

mgr Bożena Jakimczyk,
Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych

Norbert Imbery (1916-1950)

– zapomniany pionier Akademii Lekarskiej w Gdańsku

W pierwszych wykazach pracowników ALG z lat 1947-1949 znaleźliśmy nazwisko Norberta Imbery'ego. Jego tragiczną śmierć opisano w 2003 r. w książce na temat stulecia Aresztu Śledczego w Gdańsku. W naszym artykule przedstawimy niezwykle dzieje tego obywatela trzech krajów i studenta pięciu uczelni, kontynuującego studia medyczne w czterech uczelniach.

Norbert Paweł Hugon Imbery urodził się 27 marca 1916 r. w Cottbus (Chociebużu). Jego rodzicami byli: kupiec niemiecki Hugon Karl Liermann i Polka Maria Klara z domu Śmierchalska. W ankietach osobowych Norbert podawał tylko pierwsze imię. Ojciec Norberta był ewangelikiem, matka katoliczką; on sam deklarował bezwyznaniowość, czasami katolicyzm. Po zakończeniu I wojny światowej rodzice Norberta przenieśli się do polskiej Bydgoszczy, gdzie ojciec Norberta otworzył sklep winno-monopolowy. Wkrótce taki sam sklep prowadził w Gdańsku. Co roku Liermannowie spędzali kilka miesięcy w Sopocie, gdzie wynajmowali mieszkanie. W Bydgoszczy Norbert ukończył szkołę podstawową, w 1936 r. uzyskał maturę, następnie podjął studia medyczne na Uniwersytecie Poznańskim. Po śmierci ojca sklepy sprzedano, a Norbert musiał znaleźć pracę. Wyjechał w 1938 r. do rozwijającej się Gdyni. Znał języki obce (niemiecki z domu, angielski ze szkoły), znalazł więc zatrudnienie jako makler okrętowy w polsko-szwedzkiej firmie „Polskarob”, gdzie miał dobre warunki pracy i zarobki. Zamieszkał w Gdyni, ukończył kurs żeglarski, był współwłaścicielem jachtu.

Po wybuchu wojny Norbert znalazł się wśród aresztowanych przez Niemców. Część z nich zwalniano, następnie wysiedlano z Pomorza na teren Generalnego Gubernatorstwa, utworzonego jako baza surowcowa i siły roboczej dla Niemiec. Z Gdyni wysiedlono ok. 80 tys. osób, praktycznie pozbawionych dobytku. Gestapo zwolniło Norberta po 3 dniach, ponieważ spodziewano się, że zostanie lojalnym obywatelem III Rzeszy. Odmowa przyjęcia niemieckiego obywatelstwa groziła deportacją do obozu koncentracyjnego, a KL Stutthof działał już od 2 września. Norbert postanowił wyjechać z miasta wraz ze spotkaną w Gdyni koleżanką, Ireną Teresą Sikorzyńską. Gdynię opuścili w październiku 1939 r. Dotarli do Łodzi, udało im się nielegalnie przekroczyć strzeżoną granicę z Generalnym Gubernatorstwem. Pojechali do Rzeszowa, potem zatrzymali się w Miejscu Piastowym koło Krosna, około 30 km od granicy ze Słowacją. Granica Polski z Rumunią i Węgrami została obsadzona już 27 września 1939 r. przez wojska ZSRR, więc do ucieczki pozostawała tylko droga przez Słowację i dalej na Węgry. Po miesięcznym pobycie na wsi udało im się przekroczyć granicę słowacką, a słowacki taksówkarz przewiózł ich do granicy z Węgrami. Irena chciała wyjechać do krewnych w Argentynie,

ale okazało się to niemożliwe, m.in. z powodów finansowych. Na szczęście byli w kraju przyjaciół.

Węgry były w trudnej sytuacji politycznej. Regent Miklós Horthy oficjalnie chciał współpracy z Hitlerem, ale wielu wysokich urzędników sprzyjało Polakom, m.in. premier Pál Teleki i dyrektor departamentu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych József Antall. Węgry gromadzili Polaków w ośrodkach, gdzie organizowano polskie szkoły i życie kulturalne. Nadal działał polski konsul w Budapeszcie. Już w grudniu 1939 r. zorganizowano bazę łączności między rządem polskim na emigracji a jego delegaturą w okupowanej Polsce. Ponieważ granicę polsko-węgierską przekroczyło ok. 140 tys. Polaków, w tym 120 tys. żołnierzy, władze nie przeszkadzały w dalszym ich przemieszczaniu się w kierunku Francji, choć wymagano stosownych dokumentów. Zawierano małżeństwa węgiersko-polskie, a Polacy doznawali wiele życzliwości ze strony węgierskich władz. Urzędnik sporządzający odpis metryki Norberta 24 lipca 1941 r. nie pobrał opłaty stemplowej, bo... to polski uchodźca. Narzeczona lekarza Pála Németha zawiozła Irenę i Norberta do Budapesztu i pomogła w legalizacji pobytu na Węgrzech. Zakwaterowano ich w dwóch domach akademickich (nie byli jeszcze małżeństwem). Norbert podjął studia w Akademii Sztuk Pięknych, ale wkrótce, po kłótni z urzędnikiem polskiego konsulatu, trafił na listę osób przeznaczonych do wysiedlenia z Budapesztu. W lipcu 1940 r. został więźniem obozu karnego we wsi Zira koło Balatonu, gdzie pracował w kamieniołomach. Po interwencji działaczy Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Węgierskiej obóz zlikwidowano, a Norbert trafił do ośrodka w Leanyferu. Uczył się tam intensywnie języka węgierskiego. Przyjaciele załatwili mu latem 1941 r. etat szofera przy MSW, a od lutego do października 1942 r. pracował w prywatnym przedsiębiorstwie. Następnie powrócił do Budapesztu i kontynuował studia w ASP. Musiał je przerwać z powodu braku pieniędzy. Zatrudnił się jako robotnik w fabryce sztucznych jelit, następnie w wytwórni materiałów budowlanych. We wrześniu 1943 r. przyjęto go na II rok studiów medycznych na Uniwersytecie Pétera Pázmány'ego, praktyki odbywał w budapeszteńskim szpitalu Rókus.

W marcu 1944 r. rozpoczęła się niemiecka okupacja Węgier. Likwidowano polskie instytucje, do obozów wywożono polskich działaczy, a także studentów. Węgry pomogli i tym razem: niejaki Böletzky skontaktował Norberta z rodziną Imbery. 23 marca 1944 r. w biurze notariusza królewskiego Szigfrida Holitschera podpisano umowę adopcyjną. Pani Luiza Imbery, urzędniczka z Budapesztu, nadała Norbertowi Liermannowi prawa członka rodziny, włącznie z dziedziczeniem majątku, a żądała jedynie, by do końca życia nosił jej nazwisko. Umowę szybko potwierdziło Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Węgiersko-Królewski Trybunał, ale zagro- ▶▶

▶ żenie nie ustało. Za radą lekarzy węgierskich Norbert przerwał studia i z narzeczoną Ireną wyjechał do Gyöngyös w górach Mátra, gdzie działał szpital powiatowy kierowany przez doktora Wittnera. Lekarzy brakowało, wielu było na froncie, chętnie więc zatrudniono Norberta na oddziale ginekologiczno-położniczym. Luiza Imbery wyjechała wkrótce do Austrii. We wrześniu 1944 r. Armia Czerwona wkroczyła na Węgry, 11 października zajęła Segedyn (Szeged). W Gyöngyös powstał szpital dla rannych, w którym Norbert pracował jako wolontariusz. Pomagał mu życzliwy dr Tóth, który 13 stycznia 1945 r. został świadkiem na ślubie Ireny i Norberta. Następnie, po uzyskaniu zgody radzieckiego komendanta, dr Tóth wyjechał ze swoją rodziną do Segedynu, zabierając Imberych. Norbert podjął tam ponownie studia medyczne na otwartym po przerwie wojennej Uniwersytecie Miklósa Horty'ego. Decyzją z 28 lutego 1945 r. zaliczono mu 4 lata studiów i pierwszy semestr V roku, żądając jedynie zaliczenia dwóch brakujących kolokwium. Dr Tóth przekonał też Norberta, aby wstąpił do Węgierskiej Partii Komunistycznej. Składki były opłacane do czerwca 1945 roku. Po ukończeniu V roku studiów Imbery otrzymał absolutorium i zgłosił chęć specjalizacji z ginekologii. Tymczasem zatrudniono go przy repatriacji uchodźców wojennych do Polski. Szacuje się, że na Węgrzech przebywało wówczas ok. 15-17 tys. Polaków.

W kraju czekała na niego matka i dwie siostry, więc już w sierpniu 1945 r. państwo Imbery wyjechali do Polski. We wrześniu dotarli do Inowrocławia, gdzie zatrzymali się u siostry Norberta – Felicji Barańskiej. Norbert zachorował na dur brzuszny i przez 2 miesiące leczył się w szpitalu, a Irena podjęła pracę w zakładzie kuśnierskim. W styczniu 1946 r. odwiedzili drugą siostrę – Urszulę Zielińską. Jej mąż był wiceprezesem Sądu Okręgowego w Grudziądzu. W lutym przybyli do Gdańska.

Kolega ze studiów węgierskich inż. Teodor Malczyk znalazł im we Wrzeszczu przy ul. Uphagena mieszkanie do remontu. Po 3 miesiącach mieli własne lokum, gdzie otworzyli pracownię kuśnierską. Droga do normalnego życia okazała się trudna. 25 sierpnia 1946 r. Norbert złożył podanie o pracę w Akademii Lekarskiej w Gdańsku. Zatrudniono go na etacie asystenta-wolontariusza w Klinice Położnictwa i Chorób Kobiety oraz w Klinice Chorób Dzieci. Otrzymał legitymację służbową nr 1060. Zażądano od niego uregulowania spraw wojskowych, odzyskania polskiego obywatelstwa oraz okazania polskiego dyplomu lekarza. Dwa pierwsze warunki okazały się łatwe do realizacji, natomiast do ukończenia studiów brakowało dwóch egzaminów dyplomowych. Egzamin z farmakologii należało zdać w Poznaniu, bo w Gdańsku nie było jeszcze odpowiedniej katedry. Norbert pracował więc rano w szpitalu, potem uczył się do egzaminu, pozostając praktycznie na utrzymaniu małżonki.

W 1948 r. otrzymał list ze Szwecji. Znajoma z Węgier Estera Weltman pisała z Göteborga, że inny emigrant węgierski Elemer Gabrielli chciałby zatrudnić Polaka w swojej klinice oraz ułatwić zdobycie szwedzkiego dyplomu. Problemem był jednak legalny wyjazd z Polski.

Wśród klientów pracowni kuśnierskiej znalazło się kilku chętnych do podróży do Szwecji, wraz z rodzinami była to grupa 19 osób. Byli tam m.in. lotnik RAF-u Stefan Gajewski i dwaj gimnazjali koledzy Norberta z Bydgoszczy – Kazimierz Stępczyński i Henryk (Heinz) Zippel. Zwrócono uwagę na lotnisko w Gdańsku. Stefan Gajewski odbył dwa loty do Łodzi jako pasażer i zauważył, że piloci PLL Lot nie zamykają drzwi do kabiny. Dzięki pomocy Elemera Gabrielli otrzymano mapę szwedzkich lotnisk wojskowych. Postanowiono, że członkowie grupy wsiądą jako nieznanymi sobie pasażerowie do samolotu, a w powietrzu Stefan Gajewski zmusi pilotów pistoletem do opuszczenia kabiny i poprowadzi samolot do Szwecji. Samolot rejsowy do Łodzi rozpoczął lot 5 września 1949 r., ale nagle zatrzymał się na pasie startowym. Funkcjonariusze UB obezwładnili kilku uciekinierów, a wszystkich pasażerów przewieźli do aresztu śledczego w Gdańsku. Po selekcji część osób zwolniono. Rozpoczęło się brutalne śledztwo. Norbert skrajnie wyczerpany fizycznie i psychicznie znalazł się w więziennym szpitalu, gdzie dotarła do niego informacja o losie najbliższych: żonie w areszcie i śmierci siedmioletniej córki Helenki odebranej rodzinie. Pielęgniarka Janina Wąsik, która poinformowała więźnia o tym, została aresztowana, a Wojskowy Sąd Rejonowy skazał ją na rok więzienia. Do aresztu trafiło również wiele osób, które tylko wiedziały o planach ucieczki. Aresztowanych podzielono na kilka grup, na głównych oskarżonych wybrano 4 osoby: Imbery'ego, Gajewskiego, Stępczyńskiego i Zippela. Ich rozprawa miała odbyć się w Najwyższym Sądzie Wojskowym w Warszawie, ale 2 czerwca skierowano materiały do Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni. Norbert nie tracił nadziei. W czasie pobytu w areszcie przedkładał prośby: o wydanie skonfiskowanej mu literatury medycznej lub o przesłanie jej do Wrocławia, gdzie pracował kolega z węgierskich studiów Zbigniew Puchalski, o wydanie z depozytu 2000 zł dla matki oraz o widzenia z małżonką i adwokatem.

Sąd Marynarki Wojennej rozpatrzył sprawę 25 lipca 1950 r., przewodniczył kpt. Kazimierz Jankowski, ławnikami byli przypadkowo dobrani dwaj niżsi rangą oficerowie. Oskarżono Norberta o nielegalne posiadanie broni i zorganizowanie dla zysku grupy uciekinierów. Gajewskiemu dodano jeszcze zarzut szpiegostwa na rzecz obcego wywiadu. Norbert przyjął całą winę na siebie i wyraził żal, że przyczynił się do cierpienia i śmierci córki. Sąd orzekł dwa wyroki śmierci (Imbery i Gajewski), dwaj pozostali oskarżeni otrzymali karę 15 lat więzienia. Skarga rewizyjna złożona 1 sierpnia 1949 r. przez prywatnych obrońców została odrzucona. Najwyższy Sąd Wojskowy zatwierdził wyrok 14 sierpnia 1950 r. Obrońcy złożyli prośbę o ułaskawienie do prezydenta Bolesława Bieruta, podobno protestowali także polscy lotnicy z Wielkiej Brytanii. Decyzją prezydenta z 27 września zmieniono Gajewskiemu karę na dożywotnie więzienie.

Najwyższy Sąd Wojskowy 29 września wyznaczył termin egzekucji na 2 października. Młody człowiek jeszcze walczył o życie, prosił o widzenie z małżonką (12 sierpnia i 19 września) oraz o kontakt z adwokatem (27 września), ale otrzymał odmowę.

W podziemnej części gdańskiego więzienia istniała tzw. sala śmiechu, gdzie skazańca wiązano do słupka, a na podłogę wysypywano trociny, by krew nie brudziła posadzki. Rano 5 października 1950 r. trafił tam Norbert Imbery wraz z sześcioma funkcjonariuszami plutonu egzekucyjnego, prokuratorem, naczelnikiem więzienia, kapelanem i lekarzem więziennym. Skazaniec zdążył jeszcze poprosić o zwolnienie żony z aresztu, a po kilku minutach już nie żył. Jego zwłoki wrzucono do grobu na pobliskim Cmentarzu Garnizonowym. Ustawiono tam krzyż metalowy i tabliczkę 3/50.

Gajewski, Stępczyński i Zippel zostali osadzeni w ciężkich więzieniach. Dzięki staraniom rodzin i amnestiom zostali zwolnieni w okresie od 8 czerwca 1955 r. do 23 lipca 1956 r. Irena Imbery otrzymała wiadomość o śmierci męża w areszcie. Więzień funkcyjny, który ją przekazał, został z tego powodu dotkliwie pobity przez strażnika. Marię Liermann zwolniono z aresztu po trzech miesiącach. Dalszych losów matki i żony Norberta nie udało się ustalić, w archiwach Urzędu Stanu Cywilnego brak dokumentów. Siostry Norberta bały się mówić o sprawie nawet ze swoimi bliskimi.

Z Akademii Lekarskiej pracownicy UB zabrali większość dokumentów Norberta, łącznie z indeksami uczelni, na

których studiował. Zapewne zostały zniszczone w 1990 r. Próba odnalezienia ich w aktach gdańskiego oddziału Instytutu Pamięci Narodowej przez dr. Zbigniewa Kamińskiego nie powiodła się. W Archiwum GUMed odnaleziono jedynie teczkę z życiorysem pracownika ALG, odpisem metryki urodzenia i fotografią. To jedyne ocalałe zdjęcie jest reprodukowane w prasie i Internecie. Materiały Sądu Marynarki Wojennej w Gdyni zachowały się częściowo w gdańskim Wojewódzkim Archiwum Państwowym.

Zbigniew Kamiński, Beata Rybitw

Bibliografia

Gdański Uniwersytet Medyczny, Archiwum:

Akta osobowe lek. Norberta Imbery, sygn. 169, 714, 180/76,teczka.

Egzaminy dyplomowe: Imbery Norbert, sygn. DWL-55A i 225/49,teczka.

Akademia Lekarska w Gdańsku:

Skład osobowy w roku akademickim 1947/48 i 1948/49. Gdańsk 1948 i 1949.

Kowalski Waldemar:

Dwie strony krat. Z historii więzienia w Gdańsku. Gdańsk 2003.

Nieudana ucieczka. Nasz Gdańsk 2012, nr 9, s. 6-7. Dostęp online 9.03.2016:

<http://www.nasz.gdansk.pl/wp-content/uploads/2014/02/NG.09.2012.pdf>.

Ministerialne wyróżnienie dla wykładowcy GUMed

Dr Tomasz Łopaciński, starszy asystent w Klinicznym Oddziale Ratunkowym oraz wykładowca w Katedrze i Klinice Medycyny Ratunkowej otrzymał 5 czerwca br. od wiceministra zdrowia Marka Tombarzewicza wyróżnienie za wzorową pracę. Docenione zostało zaangażowanie Doktora w wykonywanie obowiązków służbowych, pracę na rzecz Państwowego Ratownictwa Medycznego oraz jego wkład w tworzenie publicznego dostępu do

Defibrylacji Automatycznej. W 2014 r. dr Łopaciński obronił pracę doktorską pt. *Projekt wprowadzenia programu Automatycznej Defibrylacji Zewnętrznej na podstawie analizy epidemiologiczno-klinicznej przypadków nagłego zatrzymania krążenia w warunkach pozaszpitalnych w aglomeracji Trójmiejskiej*. Obecnie prężnie działa na rzecz wdrożenia tego systemu w życie na terenie Trójmiasta. ■

W dniu 30 maja 2016 roku zmarł

mgr inż. Stefan WILK

emerytowany specjalista Katedry i Zakładu Farmakognozji Wydziału Farmaceutycznego Akademii Medycznej w Gdańsku. Absolwent Wydziału Rolniczego Akademii Rolniczej w Poznaniu. Pracownik Uczelni w latach 1970-1992. Z wielkim smutkiem żegnamy wybitnego specjalistę w zakresie uprawy roślin leczniczych, zaangażowanego w działalność naukową i dydaktyczną Ogrodu Roślin Leczniczych.

W dniu 12 czerwca 2016 roku zmarła

dr n. med. Joanna WYSOCKA

absolwentka Wydziału Biologii, Geografii i Oceanologii Uniwersytetu Gdańskiego. Zatrudniona od 1 października 1996 r. w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego jako specjalista biolog molekularny i genetyk sądowy. W 2012 r. uzyskała tytuł naukowy doktora w zakresie biologii medycznej. Z wielkim smutkiem i żalem żegnamy wybitnego fachowca i doświadczonego diagnostę laboratoryjnego.

W dniu 8 czerwca 2016 roku zmarł

lek. Wojciech MROZIŃSKI

studia lekarskie w Akademii Medycznej w Gdańsku ukończył w 1961 r. Specjalista medycyny morskiej i tropikalnej, przez cały okres pracy zawodowej związany z portową i morską służbą zdrowia. Odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Złotym Krzyżem Zasługi i Medalem Zasłużony Pracownik Morza.

IN MEMORIAM

dr med. Halina Pawlik

Dr Halina Pawlik należała do zasłużonego kręgu współtwórców gdańskiej szkoły dermatologicznej. Śmierć jest zawsze sprawą bolesną, ale jest szokiem i tragedią, gdy umiera ktoś tak aktywny i zaangażowany do ostatniej prawie chwili. Jeszcze nie tak dawno wspólnie obchodziliśmy uroczyste 70-lecie dorobku naukowego i dydaktycznego Katedry i Kliniki Dermatologicznej GUMed, który był także Jej znaczącym udziałem – snując plany i formy dalszego rozwoju. Los jednak chciał inaczej. Haliny Pawlik nie ma już wśród nas.

Wielka rodzina dermatologów Oddziału Morskiego Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego poniosła wielką stratę. Z wielkim bólem przyjęliśmy wiadomość, że 16 kwietnia br. odeszła dr med. Halina Pawlik, którą 23 kwietnia 2016 r. na Srebrzysku, przy udziale tłumnie zebranych osób, pożegnaliśmy na zawsze. Jest bowiem swoistym znakiem czasu, że siedemdziesięciolecie istnienia Kliniki Dermatologicznej GUMed łączy się z odchodzeniem ludzi, którzy położyli naukowe, dydaktyczne i organizacyjne podstawy jej dorobku.

Jej życiorys kształtował się w sposób szczególny, na pograniczu czasów odzwierciedlających dramatyczny i zarazem chlubny los całych pokoleń uwikłanych w tragizm i złożoność polskich dziejów. Urodziła się 3 grudnia 1933 r. w Gdyni. Po uzyskaniu świadectwa dojrzałości w 1951 r. w Szkole Sióstr Urszulanek rozpoczęła studia na Wydziale Lekarskim Śląskiej Akademii Medycznej, a następnie od 1954 r. na Wydziale Lekarskim Akademii Lekarskiej w Gdańsku, uzyskując dyplom lekarza w 1957 r. Bezpośrednio po studiach podjęła pracę w placówkach higieny szkolnej w Gdańsku, a następnie od stycznia 1960 r. w Katedrze i Klinice Dermatologii i Wenerologii AMG, kierowanej wówczas przez prof. Miedzińskiego. Z Kliniką związała się aż do przejścia na emeryturę w 1999 r., uzyskując kolejne stopnie specjalizacji, stanowiska (asystent, starszy asystent, adiunkt, starszy wykładowca) i stopień doktora nauk medycznych (1970 r.). Należała do tych pracowników naukowo-dydaktycznych, którzy posiadali rzadko spotykaną zdolność łączenia cech dobrego lekarza klinicyisty z twórczą działalnością naukową, dydaktyczną i organizacyjną. Zasadzie tej koleżanka Pawlik pozostała wierna przez cały okres aktywnego i twórczego życia. Owocem tak pojmowanej działalności są także dziś aktualne i oryginalne prace, często zespołowe, związane m.in. z nowymi kierunkami leczenia w dermatologii, alergią kontaktową i kazuistyką, które niewątpliwie stanowią trwałą wkład w rozwój dermatologii i wenerologii.

Ukoronowaniem Jej bardzo wczesnej działalności naukowo-dydaktycznej może być rozprawa doktorska (1970 r.) pt. *Ziarniniak grzybiasty w świetle zmian klinicznych i histopatologicznych*. Wyniki związane z pracą doktorską stały się záłączkiem dalszych badań już następnego pokolenia młodych

dermatologów, co zaowocowało cenną monografią *Pierwotne chłoniaki skóry* pod redakcją dr hab. med. Małgorzaty Sokołowskiej-Wojdyto i prof. dr hab. Jadwigi Roszkiewicz.

Na wyróżnienie zasługują Jej szczególne uzdolnienia i predyspozycje dotyczące rozległej działalności dydaktyczno-wychowawczej. Prowadzone przez Nią w sposób niezwykle interesujący ćwiczenia i seminaria przyciągały urokiem żywego, prostego, łatwo przyswajalnego słowa, cieszyły się ogromnym powodzeniem u słuchaczy, zwłaszcza studentów i lekarzy przygotowujących się do egzaminów specjalizacyjnych. Wyrażało się to nie tylko wdzięcznością, lecz i szcunkiem z ich strony.

Wszystkie kwalifikacje zawodowe dr Pawlik pogłębiała nieustannym, systematycznym doskonaleniem swojej wiedzy medycznej, co jest nieodzownym warunkiem w nowoczesnej medycynie. Jej rozległa wiedza, bogate doświadczenie kliniczne, predyspozycje dydaktyczne i organizacyjne sprawiły, iż przez wiele lat pełniła funkcję wiceprezesa Oddziału Morskiego Polskiego Towarzystwa Dermatologicznego. Czynnice uczestniczyła w wielu zjazdach i sympozjach naukowych krajowych i zagranicznych, prezentując własny, oryginalny wkład w dorobek gdańskiej szkoły dermatologicznej.

Oprócz działalności akademickiej, przez wiele lat dr Pawlik służyła wiedzą i doświadczeniem placówkom zewnętrznym. Była m.in. konsultantem ds. dermatologii i wenerologii w województwie śląskim. Prowadziła badania testowe kosmetyków i środków chemii gospodarczej. W latach 1979-1981 pracowała w Polskim Zespole Medycznym w Darnie w Libii.

Po przejściu na emeryturę, pozostała w ścisłym kontakcie z Oddziałem Morskim PTD oraz Kliniką Dermatologii – ze swoim drugim domem – jak to chętnie określała, organizując jednocześnie dzienny oddział dermatologiczny w Szpitalu Miejskim w Wejherowie, którym kierowała przez 3 lata.

Poza dermatologią, która była dla Niej głównym celem i wartością, interesowała się literaturą piękną i filozofią. Za osiągnięcia w pracy naukowej, zwłaszcza dydaktyczno-wychowawczej, otrzymała nagrody i wyróżnienia władz naszej Uczelni (rektora prof. dr. Mariana Górskiego) oraz prezydenta Gdańska Pawła Adamowicza.

▶ Przed wszystkim jednak, kierując się świadomością posłannictwa związanego z zawodem lekarza była wrażliwa na ból i cierpienie chorego człowieka. Temu posłannictwu pozostała wierna do końca. Tę cechę, obok wielkiej pracowitości, rzetelności, szacunku dla prawdy i wartości moralnych, wytrwale wszczepliła studentom i lekarzom młodszych

pokoleń – kontynuatorom Jej ambitnych celów. Taką zapisała się w historii i tradycji naszej Kliniki oraz gdańskiej dermatologii, taką pozostanie w naszych sercach i wspomnieniach.

Roman Nowicki, Henryk Szarmach,
Elżbieta Grubska-Suchanek

KADRY GUMed

Tytuł profesora otrzymała

- prof. dr hab. Elżbieta Adamkiewicz-Drożyńska

Na stanowisku profesora zwyczajnego zatrudniono

- prof. dr hab. Tomasza Bączka

Na stanowisku profesora nadzwyczajnego zatrudniono

- dr. hab. Ryszarda Smoleńskiego

Stopień doktora habilitowanego otrzymali:

- dr hab. Tomasz Przewoźny
- dr hab. Dominika Szalewska
- dr hab. Paweł Winklewski
- dr hab. Agata Żółtowska

Na stanowisku starszego wykładowcy zatrudniono

- mgr. Igora Stankiewicza

Na stanowisku wykładowcy zatrudniono

- lek. med. Pawła Jakubowskiego

Jubileusz długoletniej pracy w GUMed obchodzą:

20 lat

- Krzysztof Sulej

30 lat

- prof. dr hab. Jacek Bigda

40 lat

- prof. dr hab. Maria Wujtewicz

Pracę w Uczelni zakończyli:

- dr Krystyna Basińska
- dr Daniel Głód
- dr n. med. Barbara Molęda-Ciszewska
- mgr Anna Olewniak-Adamowska

KADRY UCK

Jubileusz długoletniej pracy w UCK obchodzą:

20 lat

- Julita Brzózka
- Justyna Lipińska
- Małgorzata Malinowska

25 lat

- mgr piel. Irena Barszczewska
- Joanna Bodakiewicz
- Barbara Jaroszevska

30 lat

- Grażyna Krzymińska
- Hanna Szczepanek

35 lat

- mgr biol. Barbara Tarasiewicz

40 lat

- Elżbieta Piepiórka

na Wydziale Lekarskim

stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskali:

dr n. Dominika Anna SZALEWSKA – adiunkt, Klinika Rehabilitacji Katedry Rehabilitacji, praca pt. *Kompleksowa rehabilitacja kardiologiczna jako unikatowe narzędzie prewencji wtórnej chorób układu sercowo-naczyniowego*. Rada Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – rehabilitacja, postępowanie habilitacyjne w nowym trybie,

dr n. med. Paweł Jan WINKLEWSKI – adiunkt, Zakład Fizjologii Człowieka, praca pt. *Ocena zależności pomiędzy obwodowym ciśnieniem tętniczym a amplitudą tętnienia naczyń podpajęczynówkowych powierzchni mózgu u ludzi z zastosowaniem transluminacji w bliskiej podczerwieni ze zwrotnym rozpraszaniem (Near InfraRed-Transillumination/Back Scattering Sounding, NIR-T/BSS)*. Rada Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie medycyny – fizjologia, postępowanie habilitacyjne w nowym trybie;

stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie stomatologii uzyskała

dr n. med. Agata Marta ŻÓŁTOWSKA – adiunkt, Katedra i Zakład Stomatologii Zachowawczej, praca pt. *Stan jamy ustnej oraz wybrane parametry śliny u pacjentów leczonych stałymi aparatami ortodontycznymi*. Rada Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora habilitowanego nauk medycznych w zakresie stomatologii – stomatologia zachowawcza;

stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny uzyskali:

lek. Marta Maria HERSTOWSKA – asystent, Klinika Psychiatrii Dorosłych Katedry Psychiatrii, praca pt. *Aktywność układu serotonergicznego oceniana testem z obciążeniem buspironem u pacjentów z zaburzeniem lękowym i napadami paniki*, promotor – prof. dr hab. Jerzy Landowski. Rada Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

lek. Alicja KLEJNOTOWSKA – lekarz na kontrakcie UCK, Katedra i Klinika Urologii, praca pt. *Kliniczna ocena limfadenektomii zaotrzewnowej jako elementu skojarzonej terapii zarodkowych guzów jądra na podstawie materiału Kliniki Urologii Akademii Medycznej w Gdańsku w latach 1990-2009*, promotor – prof. dr hab. Kazimierz Krajka. Rada Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

lek. Małgorzata Anna KRAWCZYK – lekarz na kontrakcie UCK, Katedra i Klinika Pediatrii, Hematologii i Onkologii, praca pt. *Znaczenie ekspresji wybranych markerów hipoksji i indeksu proliferacyjnego Ki-67 u dzieci z mięsakami tkanek miękkich w ocenie aktywności choroby i prognozowaniu jej przebiegu*, promotor – dr hab. Ewa Bień. Rada

Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

lek. Szymon Adam NOWAKOWSKI – rezydent UCK, Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii GUMed, praca pt. *Analiza polimorfizmu genów FCGR2A, FCGR2B, FCGR2C, FCGR3A, FCGR3B w reumatoidalnym zapaleniu stawów i toczniu rumieniowatym układowym*, promotor – prof. dr hab. Anna Dubaniewicz. Rada Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny,

lek. Jakub Aleksander WIŚNIEWSKI – doktorant Studiów Doktoranckich, Katedra i Klinika Pediatrii, Hematologii i Onkologii, praca pt. *Możliwość wykorzystania ultrasonograficznego pomiaru średnicy nerwu wzrokowego u dzieci ze schorzeniami hematoonkologicznymi jako badania przesiewowego i jego znaczenie kliniczne*, promotor – prof. dr hab. Anna Balcerska. Rada Wydziału Lekarskiego 19 maja 2016 r. nadała stopień doktora nauk medycznych w zakresie medycyny.

na Wydziale Nauk o Zdrowiu

mgr Joanna MARCZULIN – doktorantka, Zakład Prewencji i Dydaktyki, praca pt. *Nieprawidłowości masy ciała i zaburzenia lipidowe a czynniki psychospołeczne u młodzieży gimnazjalnej*, promotor – dr hab. Tomasz Zdrojewski, prof. nadzw. Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu z OP i IMMiT 2 czerwca 2016 r. nadała stopień doktora nauk o zdrowiu,

mgr Magdalena PINKOWICKA – praca pt. *Wpływ treningu EEG-Biofeedback na poprawę wybranych funkcji poznawczych u dzieci z ADHD*, promotor – dr hab. Andrzej Frydrychowski, prof. nadzw., Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu z OP i IMMiT 2 czerwca 2016 r. nadała stopień doktora nauk o zdrowiu,

mgr Beata WIECZOREK-WÓJCIK – praca pt. *Poziom obsad pielęgniarskich a częstość i rodzaj zdarzeń niepożądanych*, promotor – dr hab. Aleksandra Gaworska-Krzemińska. Rada Wydziału Nauk o Zdrowiu z OP i IMMiT 2 czerwca 2016 r. nadała stopień doktora nauk o zdrowiu.

Rys. Alina Boguszewicz

Fakultet dla studentów pierwszych lat

Czy student pierwszych lat medycyny może postawić rozpoznanie? to tytuł fakultetu przeznaczanego dla studentów I i II roku Wydziału Lekarskiego polsko- i anglojęzycznego odbywającego się w semestrze letnim. Jego inicjatorami są rektor prof. Janusz Moryś i prof. Krzysztof Narkiewicz, przy dużym wsparciu kadry akademickiej. Osobami odpowiedzialnymi za koordynację poszczególnych tematów są profesorowie: Rafał Dziadziuszko (onkologia), Dariusz Gąsecki (neurologia) i Wojciech Sobiczewski (kardiologia), a za organizację techniczną odpowiadała dr Anna Szyndler.

Za cel fakultetu przyjęto pogłębienie integracji przedmiotów podstawowych z naukami klinicznymi. W czasie zajęć szczególną uwagę poświęcano wskazaniu praktycznego wykorzystania wiedzy z zakresu nauk podstawowych w rozumieniu mechanizmów powstawania chorób, ich objawów i powikłań oraz planowania diagnostyki i leczenia. Za przykłady posłużyły przypadki kliniczne opisujące najczęstsze choroby cywilizacyjne, jak udar mózgu, choroba wieńcowa i nowotwór płuc. Zasadą zajęć było stopniowe przejście od informacji podstawowych (anatomii, fizjologii) do praktycznego ich wykorzystania (diagnostyka, leczenie inwazyjne, zapobieganie). Wszystkie bloki tematyczne podzielono na 10 wykładów, z których każdy prowadzony był przez reprezentanta innej jednostki dydaktycznej.

W wykładach udział wzięło ponad 20 wykładowców reprezentujących jednostki dydaktyczne GUMed, katedry: Anatomii, Kardiologii, Neurologii, Onkologii i Radioterapii,

Chirurgii Klatki Piersiowej, Neurochirurgii, Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii, Biologii i Genetyki, Farmakologii, Fizjologii, Fizyki i Biofizyki, Radiologii, Patomorfologii, itd.

Pomimo iż wykłady odbywały się w bardzo nieatrakcyjnym terminie (czwartki i piątki późnym popołudniem), cieszyły się niesłabnącym zainteresowaniem studentów i dużą frekwencją. Podsumowanie całego fakultetu nastąpi podczas ostatniego spotkania, 30 maja br., w czasie którego studenci zostaną poproszeni również o ocenę tej formy nauki. ■

Ciąża pod opieką diagnosty

Czy na wszystkich badaniach muszę zjawiać się na czczo? Dlaczego podwyższony cholesterol nie powinien mnie niepokoić? Jak ważne jest badanie ogólne moczu? Do czego prowadzi zbyt wysokie ciśnienie? Takie pytania padły 21 maja 2016 r. w Centrum Handlowym Riviera w Gdyni podczas akcji *Ciąża pod opieką diagnosty*. Akcja odbyła się pod honorowym patronatem Krajowej Izby Diagnostów Laboratoryjnych.

Z okazji Dnia Matki studenci analityki medycznej należący do Forum Analityków Medycznych GUMed rozwiali chyba wszystkie wątpliwości przyszłych matek: od odpowiedniego przygotowania do badań aż po interpretację ich wyników, co nie zawsze polega tylko na porównaniu z wartościami referencyjnymi na wydruku, ponieważ te różnią się znacznie między kobietami będącymi i niebędącymi w ciąży. Można było również zmierzyć ciśnienie tętnicze krwi – pozwala ono wykryć stan przedzucawkowy.

Tego dnia porad kobietom udzielała również położna, która pokazywała m.in. jak należy trzymać dziecko podczas

kąpieli czy jak prawidłowo zmieniać pieluchę. Tym stoiskiem były zainteresowane nie tylko przyszłe mamy, ale również podekscytowane na myśl o nadchodzącym rodzeństwie maluchy, które z kredkami w dłoniach zajmowały się medycznymi kolorowanymi.

Ewelina Gojtowska,
studentka II roku analityki medycznej,
członek Forum Analityków Medycznych

Pracownia Mikrochirurgiczna

Pracownia Mikrochirurgiczna pod kierownictwem dr. Macieja Piotrowskiego funkcjonuje przy Katedrze i Klinice Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu GUMed od jesieni 2015 r. Profil działalności Pracowni obejmuje leczenie pacjentów z amputacjami kończyn u dorosłych i dzieci, z rozległymi urazami i ubytkami skóry. Prowadzone są tu również zabiegi rekonstrukcyjne i transfery tkankowe. Nie mniej ważną jest funkcja dydaktyczna i szkoleniowa Pracowni. Dzięki wsparciu i zaangażowaniu Fundacji ENERGA znalazły się środki na pełne jej wyposażenie. Po przeanalizowaniu oferty rynkowej, zapoznaniu się z wyposażeniem podobnych pracowni w Polsce i za granicą, ogłoszono przetarg na zakup mikroskopów i narzędzi mikrochirurgicznych. Sprzęt optyczny do Pracowni dostarczyła firma Prymus. Na wyposażeniu znajduje się 5 mikroskopów ćwiczeniowych o możliwości powiększenia 3,5-45 razy, z nowoczesnym oświetleniem LED i dodatkowym okulem umożliwiającym niezależną obserwację pola operacyjnego przez nadzorującego kurs. Do prezentacji technik mikrochirurgicznych służy mikroskop demonstracyjny wyposażony w dodatkową kamerę Full HD, która pozwala przesłać obraz mikroskopowy na rzutnik oraz telewizor. Każde stanowisko pracy wyposażone jest w komplet narzędzi mikrochirurgicznych. Zakupione mikroskopy pozwalają poprawić umiejętności mikrochirurgiczne pracowników Kliniki Ortopedii, lekarzy kursantów specjalizujących się w ortopedii i traumatologii narządu ruchu oraz przede wszystkim studentów zainteresowanych tą wyjątkową częścią medycyny.

Pierwsze demonstracyjne użycie mikroskopów odbyło się na fakultecie *Hand Surgery* dla studentów English Division w maju 2015 r. Uczestnicy na pięciodniowym kursie zapoznali się z podstawowymi pojęciami i nazewnictwem narzędzi mikrochirurgicznych, technikami szycia, zastosowaniem mikrochirurgii w ortopedii i traumatologii. Kolejne przeprowadzone kursy to *Chirurgia ręki i chirurgia rekonstrukcyjna* (październik 2015 r.) – spotkanie dla lekarzy w trakcie spe-

cializacji oraz wewnętrzne szkolenia dla pracowników Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu (styczeń 2016 r.). W najbliższym czasie planowany jest kurs mikrochirurgii dla studentów SKN i fakultety z mikrochirurgii dla studentów, w tym również English Division.

Prężny rozwój działalności mikrochirurgicznej Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu daje również olbrzymią możliwość pomocy pacjentom z urazami narządu ruchu z całej Polski. Od marca 2014 r. Klinika bierze udział w działalności Serwisu Replantacyjnego. Cztery do pięciu razy w miesiącu istnieje możliwość konsultacji pacjentów z amputacjami kończyn górnych. Po przesłaniu dokumentacji fotograficznej, przeanalizowaniu mechanizmu urazu, stanu kikutu i amputatu pacjent może zostać zakwalifikowany do replantacji. Oprócz tego 7 dni w tygodniu, 24 godziny na dobę istnieje możliwość konsultacji telefonicznej z lekarzami w sprawie ostrych urazów ręki, co umożliwia wspólne zaplanowanie leczenia z jak najlepszym skutkiem dla pacjenta.

Obecnie zabiegi replantacji kończyn przeprowadza 5 lekarzy z Kliniki: prof. Tomasz Mazurek, dr Maciej Piotrowski, dr Marek Ročlawski, lek. Klaudiusz Pobłocki i lek. Filip Dąbrowski. W niedalekiej przyszłości liczba ta wzrośnie i umożliwi intensyfikację działalności Serwisu Replantacyjnego na Pomorzu. Od czasu wprowadzenia zabiegów replantacji w Klinice udało się pomóc wielu pacjentom, dając im niepowtarzalną szansę na posiadanie amputowanego wcześniej kciuka, palca czy ręki.

Aktualny rozpis ośrodków będących w gotowości do konsultacji pacjenta z amputacją dostępny jest na stronie Polskiego Towarzystwa Chirurgii Ręki (www.thehand.pl). Znajduje się tam również prezentacja pt. *10 kroków do prawidłowego zgłoszenia konsultacji w serwisie replantacyjnym*.

lek. Filip Dąbrowski, prof. Tomasz Mazurek, dr Maciej Piotrowski, dr Marek Ročlawski, lek. Klaudiusz Pobłocki, Katedra i Klinika Ortopedii i Traumatologii Ruchu

Studenci uczyli pierwszej pomocy

Członkowie SKN Medycyny Ratunkowej zorganizowali 13 maja br. szkolenie z pierwszej pomocy dla dzieci i tutorów z Kolegium Akademii Przyszłości przy SP 48 w Gdańsku. Uczestnicy mogli m.in. poćwiczyć podstawowe zabiegi resuscytacyjne (BLS) i nauczyć się obsługi automatycznego defibrylatora zewnętrznego (AED). ■

XI Piknik na Zdrowie

Ponad sześćdziesiąt stoisk, kilka tysięcy wykonanych badań i kilkaset udzielonych porad, konkursy plastyczne, zdrowe jedzenie i mnóstwo dobrej zabawy – tak w skrócie można opisać XI Piknik na Zdrowie. Impreza zorganizowana przez GUMed odbyła się 11 czerwca br. w Parku Zielonym. Chętni mogli m.in. nauczyć się samobadania piersi i zasad udzielania pierwszej pomocy przy użyciu automatycznego defibrylatora (AED), dowiedzieć się co to jest PCOS czy nauczyć się szycia chirurgicznego. Nie zabrakło cieszących się co roku dużym powodzeniem pokazów ratownictwa medycznego. Gościem Pikniku było Pomorskie Centrum Słuchu i Mowy „Medincus”, którego przedstawiciele wykonywali przesiewowe badania słuchu oraz udzielali porad logopedycznych i psychologicznych. Zaprezentowali się również przedstawiciele Fundacji Pomorze Dzieciom i Biura Rzecznika Praw Pacjenta.

Najwięcej osób odwiedziło stoiska kardiologiczne i diabetologiczne. Lekarze mierzyli poziom cholesterolu i glukozy we krwi oraz podpowiadali co zrobić, aby długo cieszyć się zdrowiem. Oblegany był również namiot stomatologów, gdzie można było zrobić bezpłatny przegląd stomatologiczny oraz dowiedzieć się jak prawidłowo dbać o higienę zębów. Po badaniu dorośli mogli przekąsić marchewkę i jabłko, a dzieci dostawały dyplomy i szczoteczki do mycia zębów. Wielu piknikowych gości zdecydowało się na pomiar ciśnienia w namiocie Kliniki Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii i SKN Hipertensjologii przy Klinice Nadciśnienia Tętniczego i Diabetologii oraz wykonanie pomiaru zawartości tkanki tłuszczowej na stoisku Zakładu Żywienia Klinicznego i Dietetyki. SKN przy Zakładzie Żywienia Klinicznego i Dietetyki przygotowało także dietetyczne ciasteczka. Dużym powodzeniem cieszyły się prezentacje studentów z IFMSA-Poland, którzy próbowali oswoić najmłodszych uczestników z białym fartuchem. Dzięki misiom podarowanym przez Polfarmę studenci zorganizowali Szpital Pluszowego Misia w terenie, zabawę polegającą na badaniu maskotek. W ten sposób przekonywali najmłodszych, że wizyta u lekarza nie jest niczym strasznym. Pielęgniarki pediatryczne mierzyły i ważyły najmłodszych, a pielęgniarki chirurgiczne wykonywały pomiar glukozy i zachęcały do rzucenia palenia. SKN Diabetologii Dziecięcej sprawdzało stężenie glukozy u najmłodszych oraz zachęcało do uprawiania sportu. O przewlekłej chorobie nerek informowali lekarze z Katedry i Kliniki Nefrologii, Transplantologii i Chorób Wewnętrznych. Na ich stoisku można było wykonać podstawowe badanie moczu. Szkolenie z udzielania pierwszej pomocy przy użyciu AED przeprowadzili członkowie SKN przy Katedrze i Klinice Anestezjologii i Intensywnej Terapii. Na ich stoisku można było poznać techniki wkłuć i potrenować je na specjalnym modelu ręki. Centrum Medycyny Rodzinnej GUMed Sp. z o.o. wykonywało pomiary stężenia glukozy i cholesterolu we krwi oraz ciśnienia tętniczego. Nie zabrakło pomiaru wagi ciała, tkanki tłuszczowej ciała, wyliczania BMI i wieku biologicznego.

Zakład Pielęgniarstwa Położniczo-Ginekologicznego wraz z SKN „Przyszłe Położne” informował ciężarne jak przygotować się do cudu narodzin oraz co zabrać ze sobą do szpitala. Pokazywali na fantomie co zrobić, gdy dziecko nagle przestanie oddychać. Z instrukcją obsługi noworodka, czyli jak pielęgnować i karmić małe dziecko zaprezentowało się SKN Neonatologii. Jego przedstawiciele udzielali informacji z zakresu przygotowania się do przyjęcia nowego członka rodziny, edukowali z zakresu fizjologicznych stanów w okresie noworodkowym, prowadzili warsztaty prawidłowej pielęgnacji i opieki nad noworodkiem. Przedstawiciele Zakładu Fizjoterapii zapoznawali z praktyczną wiedzą o narządzie ruchu oraz radzili co robić, by zapobiegać żyłakom. Członkowie Studenckiego Koła Ultrasonografii przy Pracowni Ultrasonograficznej i Biopsyjnej Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii wykonywali badanie USG tarczycy. Nie zabrakło też studentów z Młodej Farmacji, którzy uświadamiali niebezpieczeństwa związane ze stosowaniem leków i suplementów diety niewiadomego pochodzenia. SKN przy Katedrze i Zakładzie Bromatologii omawiało zalety racjonalnej diety jako cennej broni w walce z chorobami cywilizacyjnymi. SKN Medycyny Ratunkowej przy Katedrze i Klinice Medycyny Ratunkowej urządziło pokaz udzielania pierwszej pomocy oraz symulację wypadku – zawalenie budynku. SKN Kliniki Onkologii i Radioterapii przekazywało wiedzę o profilaktyce i leczeniu w najczęściej występujących nowotworach. Na stoisku Zakładu Mikrobiologii Jamy Ustnej można było uzyskać poradę dotyczącą diagnostyki grzybic, zbadać pH śliny oraz zobaczyć pod mikroskopem drobnoustroje jamy ustnej. Dla dzieci zorganizowano konkurs *Jak wygląda bakteria*. Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii udzielała porad z zakresu reumatologii oraz mierzyła ciśnienie i wykonywała pomiar cukru we krwi. O częstych chorobach neurologicznych opowiadali przedstawiciele SKN Neurologii przy Klinice Neurologii Dorosłych. SKN Chirurgii Klatki Piersiowej przeprowadziło warsztaty o wpływie palenia papierosów na wydolność organizmu. Na stoisku Katedry i Kliniki Ortopedii i Traumatologii Narządu Ruchu chętni mogli dowiedzieć się czegoś więcej o profilaktyce, diagnostyce i leczeniu chorób stóp. W trosce o zdrowie mężczyzn na Pikniku pojawili się urolodzy. Obłączenie przeżywało stoisko przygotowane przez SKN przy Katedrze i Klinice Okulistyki. Wykonywano badanie dorosłych pod kątem jaskry z użyciem lampy szczelinowej i tonometru bezkontaktowego, a dzieci przez zabawę przy użyciu tablic Snellena, lampy szczelinowej oraz tablic Ishihary (diagnostyka ślepoty na barwy). O wskazówkach dla prawidłowego rozwoju dziecka opowiadali przedstawiciele Kliniki Neurologii Rozwojowej. Udzielali także informacji na temat padaczki, zaburzeń zachowania i emocji. Na stoisku Kliniki Rehabilitacji można było się dowiedzieć jak sobie radzić z bólami miesięczkowymi i bruksizmem. Biblioteki Główna GUMed jak co roku promowała bookcrossing, czyli ideę nieodpłatnego przekazywa-

nia książek poprzez pozostawianie ich w miejscach publicznych, jak również w miejscach celowo utworzonych, tzw. półkach bookcrossingowych, po to, aby znalazca mógł je przeczytać i przekazać dalej. Zakład Higieny i Epidemiologii wskazywał jak istotny wpływ na zdrowie ma jedzenie. SKN Mikrobiologii Środowiska przy Zakładzie Immunobiologii i Mikrobiologii Środowiska omawiało dobroczynne skutki działania bakterii w naszym organizmie, wykonywało pokaz wykonywania posiewów mikrobiologicznych na pożywkach agarowych i odcisku przy użyciu płytek agarowych. Przedstawiciele Zakładu Toksykologii Środowiska oraz SKN Zdrowia Środowiskowego uczył jak prawidłowo przechowywać żywność. SKN przy Katedrze i Klinice Chirurgii Ogólnej, Endokrynologicznej i Transplantacyjnej zachęcało do profilaktyki raka jelita grubego. Członkowie Koła opowiedzieli o pierwszych objawach jednego z najczęstszych nowotworów w naszej populacji oraz podpowiadali jak pysznie zapobiegać. Klinika Gastroenterologii i Hepatologii wraz z Centrum Nauki EXPERYMENT w Gdyni uczyła anatomii układu pokarmowego na podstawie anatomicznego modelu człowieka. Na stoisku można było samodzielnie tworzyć model układu trawienego. Nie zabrakło też eksperymentów chemicznych pokazujących proces trawienia pokarmu. O owrzodzeniach i ranach opowiadała SKN Chirurgii Plastycznej. Studenci prezentowali metody zapobiegania i leczenia owrzodzeń oraz powikłanych ran. Zakład Endokrynologii Klinicznej i Doświadczalnej zaprezentował problem PCOS, czyli zespołu wielotorbielotawych jajników. To zaburzenie wieloczynnikowe, co oznacza, że oprócz czynników genetycznych na jego występowanie

może wpływać również szereg czynników środowiskowych m.in. nieprawidłowa dieta bogata w cukry proste, tłuszcze nasycone, produkty typu *fast food*. Naukowe Koło Logopedów przy Katedrze Logopedii UG zachęcało do konsultacji logopedycznych. Specjalnie dla najmłodszych uczestników imprezy przygotowano wiele konkursów nagrodami.

Dzięki pozyskanym na Piknik środkom udało się zakupić 13 ciśnieniomierzy, 3 wagi z pomiarem zawartości wody i tkanki tłuszczowej, 3 pulsoksymetry, fantom noworodka z możliwością usuwania ciała obcego z dróg oddechowych, miarki, wzrostomierze, fałdomierz, termometry bezdotykowe i dynamometr, piłki rehabilitacyjne oraz laser bosch. Sponsor platynowy – Accu Check podarował także 12 glukometrów.

Serdecznie dziękuję za udział w XI Pikniku na Zdrowie. Szczególnie dziękuję osobom bezpośrednio zaangażowanym w organizację stoisk. Dzięki Państwa aktywności po raz kolejny udało się zorganizować świetną imprezę. Serdeczne podziękowania kieruję także w stronę Biura ds. Nauki, Działu Gospodarczego, Działu Techniczno-Budowlanego, Sekcji Wydawnictw i Sekcji Transportu. Dziękuję także Sylwii Scisłowskiej, grafikowi z Katedry i Zakładu Anatomii, fotografowi Zbigniewowi Wszeborowskiemu oraz Maćkowi Pikulskiemu i Łukaszowi Raszei z Sekcji Projektów Internetowych. Już dziś zapraszam do udziału w kolejnym Pikniku na Zdrowie w 2017 r. Galeria zdjęć i dodatkowe informacje dostępne są na www.pikniknazdrowie.gumed.edu.pl.

Jolanta Świerczyńska,
Sekcja Informacji i Promocji

GUMed gospodarzem Czerwonej Róży

Gdański Uniwersytet Medyczny był gospodarzem tegorocznej edycji konkursu o nagrodę Czerwonej Róży. Najlepszych studentów i najlepsze koła naukowe zgłoszone przez macierzyste uczelnie powitał prof. Marcin Gruchała, prorektor ds. studenckich. Prezentacje nominowanych przed Kapitułą Czerwonej Róży odbyły się 16 maja br. w budynku Atheneum Gedanense Novum, a uroczysta Gala została zorganizowana 22 maja br. w Dworze Artusa w Gdańsku. ■

Medyczny Dzień Nauki 2016 za nami

Tłumy dzieci i młodzieży, blisko 400 koordynatorów warsztatów, wykładów i pokazów laboratoryjnych i niemal 60 imprez popularnonaukowych – wszystko w ramach tegorocznego Medycznego Dnia Nauki. Dziewiąta edycja akcji promującej naukę medyczną wśród najmłodszych mieszkańców naszego województwa odbyła się 20 maja br. w godz. 9-13 w Collegium Biomedicum pod honorowym patronatem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego. W imieniu organizatorów i władz Uczelni zgromadzonych gości i licznie przybyłą młodzież powitał rektor prof. Janusz Moryś. Wśród obecnych nie zabrakło przedstawicieli firm sponsorskich, bez których pomocy i wsparcia niemożliwe byłoby zorganizowanie imprezy na taką skalę. W inauguracji IX MDN uczestniczyli: Halina Lewkowska – wiceprezes Zarządu Fundacji ENERGA, Jacek Kieloch – wiceprezes Saur Neptun z rzeczniczką prasową Magdaleną Rusakiewicz, Piotr Rutka – wiceprezes Admotion oraz Barbara Piotrowska z firmy Merck. Obecni byli również przedstawiciele GUMed-u: kanclerz Marek Langowski, prof. Jacek Bigda, dyrektor Biura ds. strategii i współpracy międzynarodowej i dr hab. Marcin Matuszewski, kierownik Katedry i Kliniki Urologii. Wykład inauguracyjny wygłosił Mikołaj Frankiewicz, lekarz z Uniwersyteckiego Centrum Klinicznego, który przybliżył słuchaczom możliwości wykorzystania druku 3D w medycynie.

Tradycyjnie krótkim wykładom towarzyszyły pokazy laboratoryjne i warsztaty z udzielania pierwszej pomocy czy nauka szycia chirurgicznego. Specjaliści z Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego nauczyli jaką jest różnica między żyłą a tętnicą, a na specjalnym fantomie każdy chętny mógł spróbować założyć wkłucie dożylnie. Młodzi naukowcy mogli wywołać burzę w probówce, morze piany, a także wyhodować własny chemiczny ogród. W tym roku szczególnie liczny był udział jednostek Wydziału Farmaceutycznego.

– Od samego rana stoisko SKN Heterocyklicy przeżywało prawdziwe oblężenie! Efektowne eksperymenty przyciągały uwagę nie tylko najmłodszych uczestników – mówi mgr inż. Joanna Fedorowicz z Katedry i Zakładu Chemii Organicznej, tegoroczni debiutanci podczas MDN. – Wszyscy mogli poczuć się jak prawdziwi chemicy i przeprowadzić szereg doświadczeń, ale zdecydowanie największym powodzeniem cieszyły się pokazy z ciekłym azotem. Mamy nadzieję, że podobało się Wam tak samo jak nam i zobaczymy się za rok!

W ramach Medycznego Dnia Nauki nie zabrakło atrakcji dla miłośników języków obcych. Z myślą o nich Studium Praktycznej Nauki Języków Obcych GUMed przygotowało warsztaty aż w trzech językach. Prezentacja hiszpańskojęzyczna poświęcona była poszukiwaniom idealnej diety oraz faktom i mitom na temat odżywiania, a po francusku można było porozmawiać o cennych właściwościach roślin i ich wykorzystaniu w medycynie, kosmetyce i życiu codziennym. Aż cztery warsztaty przeprowadzono w języku angielskim. Studenci medycyny zdradzili m.in. kulisy życia akade-

mickiego, opowiedzieli, co dzieje się za drzwiami prosektorium i przeprowadzili krótki kurs anatomii. Po raz pierwszy przeprowadzono pretest egzaminów Cambridge oraz IELTS, które sprawdzą egzaminatorzy z Wielkiej Brytanii.

Na 40 stoiskach tematycznych przeprowadzono różne warsztaty i pokazy. Chętni mogli samodzielnie wykonać model ręki z papieru lub zmierzyć się z gramami anatomicznymi na specjalnych stanowiskach komputerowych. Pod okiem młodych immunologów uczestnicy mieli okazję poznać podstawy funkcjonowania układu odpornościowego i zaszczerpić pluszowego ochotnika, a razem z farmaceutami GUMed przygotowywali maści i proste kosmetyki. Na specjalnym modelu i na preparatach świńskich płuc młodzi naukowcy mogli poznać budowę anatomiczną układu oddechowego, a przy użyciu trenażera spróbować swoich sił w zabiegach chirurgicznych. Ponadto mogli dowiedzieć się czym są przyjazne bakterie i jaki mają wpływ na sylwetkę, nastrój, a nawet długość życia. Nie zabrakło zwiedzania akademickiej Zwierzętarni i degustacji zdrowych przekąsek przygotowanych przez młodych dietetyków. Niesłabnącym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty z udzielania pierwszej pomocy, nauki szycia chirurgicznego czy samobadania piersi na specjalnym fantomie. Wszyscy chętni mogli skorzystać z bezpłatnego badania metodą kapilaroskopii, ocenić stan swojego uzębienia czy sprawdzić sprawność ręki przy użyciu dynamometru, testera czucia i trenera dłoni.

Szczegółowe informacje na temat akcji wraz z galerią zdjęć dostępne są na stronie www.medycznydziennauki.gumed.edu.pl.

Jak co roku, dzięki wsparciu sponsorów i pozyskanym środkom, udało się pozyskać następujący sprzęt dla jednostek GUMed, w tym m.in. model drzewa oskrzelowego dla Katedry i Kliniki Chirurgii Klatki Piersiowej, kamerton stalowy z podstawą i regulowanymi ciężarkami dla Zakładu Fizjoterapii, po 2 ciśnieniomierze i pulsoksymetry dla Katedry i Kliniki Chorób Wewnętrznych, Chorób Tkanki Łącznej i Geriatrii, 2 glukometry dla Katedry i Kliniki Pediatrii, Diabetologii i Endokrynologii i planszę dydaktyczną dla Katedry i Kliniki Anestezjologii i Intensywnej Terapii.

Serdecznie dziękuję wszystkim za udział, zaangażowanie i obecność podczas tegorocznego Medycznego Dnia Nauki. Za pomoc i wsparcie dziękuję również kierownictwu i pracownikom Biura ds. Nauki i Działu Gospodarczego, Sekcjom: Transportu, Zaopatrzenia, Aparatury, Księgowości i Wydawnictw, Zespołowi Projektów Internetowych, fotografowi Zbyszkowi Wszeborowskiemu i graficzkę Sylwii Scisłowskiej. Jednocześnie już dziś zapraszam do udziału w kolejnej edycji Medycznego Dnia Nauki w 2017 r.

Joanna Śliwińska,
Sekcja Informacji i Promocji

O zdrowiu publicznym w Juracie

Blisko 150 profesjonalistów ochrony zdrowia, w tym wiceminister zdrowia Jarosław Pinkas, uczestniczyli w międzynarodowej konferencji naukowej *Dniach Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego*. Spotkanie, które połączone było z wyborami nowych władz Polskiego Towarzystwa Medycyny Społecznej i Zdrowia Publicznego, odbyło się w dniach 2-4 czerwca br. w Juracie.

Organizatorem Konferencji był Zarząd Główny PTMSiZP oraz oddział wojewódzki Towarzystwa w Gdańsku, we współpracy z Zakładem Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej GUMed.

Poruszone były najważniejsze zagadnienia dotyczące aktualnych problemów zdrowia społeczeństwa oraz systemu ochrony zdrowia w Polsce. Dopełnieniem ciekawych obrad była piękna pogoda, pozwalająca uczestnikom na wykorzystanie walorów krajobrazowych Półwyspu Helskiego w czasie wolnym.

Pracownicy Zakładu Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej – dr Marzena Zarzeczna-Baran oraz dr Tadeusz Wołowski zostali wybrani do Zarządu Głównego Towarzystwa na kolejną kadencję.

dr Tadeusz Wołowski,
Zakład Zdrowia Publicznego i Medycyny Społecznej

IX edycja studiów podyplomowych psychologia kliniczna

Dziewiąta edycja studiów podyplomowych psychologia kliniczna rozpocznie się we wrześniu 2016 r. Wzorem poprzednich edycji zajęcia będą się odbywać dwa razy w miesiącu, w soboty i niedziele, po 10 godzin wykładowych dziennie, w sumie 400 godzin wykładowych. Trwające dwa semestry studia przewidziane są przede wszystkim dla absolwentów psychologii z tytułem magistra. Ich celem jest przygotowanie kandydatów do specjalizacji w dziedzinie psychologii klinicznej w zakresie teorii dotyczącej czterech podstawowych podspecjalności psychologii klinicznej: zaburzeń psychicznych człowieka dorosłego, psychologii klinicznej chorób somatycznych, neuropsychologii klinicznej oraz psychologii klinicznej dzieci i młodzieży. Program nauczania bazuje na ramowym programie specjalizacyjnym zatwierdzonym przez CMKP w Warszawie.

Ukończenie studiów nie jest jednoznaczne z uzyskaniem specjalizacji w dziedzinie psychologii klinicznej, jest jedynie teoretycznym przygotowaniem do podjęcia stażów specjalizacyjnych, co z kolei wymaga wcześniejszego zakwalifikowania przez komisję kwalifikacyjną.

Więcej na <http://psychologiakliniczna.gumed.edu.pl/> ■

Ruszają zapisy na arteterapię

Gdański Uniwersytet Medyczny ogłasza nabór na V edycję studiów podyplomowych arteterapia, czyli terapia przez sztukę. Zajęcia odbywają się w systemie weekendowym (soboty, niedziele). Dwa razy w miesiącu, po 10 godzin wykładowych lub ćwiczeniowych dziennie.

Adresatami tej oferty mogą być psychologowie, lekarze, absolwenci wyższych szkół artystycznych, osoby z wykształceniem pedagogicznym, nauczyciele, pielęgniarki oraz absolwenci innych kierunków studiów. Warunkiem istotnym i koniecznym jest posiadanie dyplomu wyższej uczelni (wystarczy licencjat). Absolwenci, którzy pomyślnie zakończą edukację otrzymają państwowe świadectwo ukończenia studiów podyplomowych. Planowany termin rozpoczęcia studiów podyplomowych arteterapia to wrzesień br. Dokumenty można składać do 22 lipca br.

Więcej na [www.arteterapia.gumed.edu.pl.](http://www.arteterapia.gumed.edu.pl/) ■

Odnowili swoje dyplomy

Lekarze i lekarze dentyści rocznika 1960-1966 obchodzili w tym roku jubileusz 50-lecia ukończenia studiów połączony z odnowieniem dyplomów. Uroczystość odbyła się 20 maja br. w Auditorium Primum im. Olgierda Narzekiewicza Atheneum Gedanense Novum i została poprzedzona mszą św.

W Jubileuszu wzięło udział: 87 absolwentów – 60 lekarzy i 27 dentyistów. Uczestniczyli rektor prof. Janusz Moryś, dr hab. Maria Dudziak, prof. nadzw., dziekan Wydziału Lekarskiego, dr hab. Marek Niedożytko, prof. nadzw., prodziekan Wydziału Lekarskiego, kierownik Oddziału Stomatologicznego, dr hab. Stanisław Hać, prof. nadzw., prodziekan Wydziału Lekarskiego oraz dr hab. Bartłomiej Ciesielski, prof. nadzw., prodziekan Wydziału Lekarskiego. Obecny był również prof. Stefan Raszeja, rektor AMG w latach 1972-1975, wieloletni kierownik Katedry i Zakładu Medycyny Sądowej. Przemówienia wygłosili: rektor Moryś, dziekan Dudziak, prodziekan Niedożytko. Gośćmi byli: prof. Brunon Imieliński, prezes Stowarzyszenia Absolwen-

tów, dr Barbara Sarankiewicz-Konopka, wiceprezes Okręgowej Rady Lekarskiej w Gdańsku. W imieniu absolwentów przemawiali i przedstawiali prezentacje: dr Janusz Dębski oraz prof. Barbara Adamowicz-Klepalska. Uroczystość zakończyła wspólna fotografia. ■

Remont Biblioteki Głównej

Prace remontowe w BG GUMed ruszyły pełną parą. W związku z tym w okresie od 11 czerwca do 20 sierpnia br. Biblioteka będzie zamknięta. Szczegółowe informacje dotyczące zamawiania, odbioru i zwrotu książek, jak również dostarczania prac licencjackich, magisterskich i doktorskich dostępne są na stronie biblioteka.gumed.edu.pl. ■

BIBLIOTEKA GUMED W TRAKCIE REMONTU
Instrukcja obsługi

WIECZYNNA 11 CZERWCA - 20 SIERPNIA

ZAMAWIANIE KSIĄZEK
TYLKO DO 10 CZERWCA I PO 20 SIERPNIA!

ZWROTY KSIĄZEK:
AUTOMATYCZNE PRZEDLŻENIE / BRAK KARY
LUB W BIBLIOTECE WYDZ. FARM.

SKŁADANIE PRAC:
LICENCJACKICH, MAGISTERSKICH I DOKTORSKICH
POŚWIADCZANIE KART OBIEGOWYCH

PRACOWNIA BIBLIOGRAFICZNA
ANALIZY BIBLIOMETRYCZNE

BIBLIOTEKA
WYDZIAŁU FARMACEUTYCZNEGO GUMED
W GODZ. 9:00-15:00

AL. GEN. J. HALLERA 107
80-416 GDAŃSK
(PIERWSZE PIĘTRO, ZA DZIEKANATEM)

TEL. 58 349 12 84
bibfarm@gumed.edu.pl

Mistrz Polski AZS w trójboju siłowym

Michał Piotrkowski, student V r. kierunku lekarskiego, obecnie mistrz Europy w wyciskaniu sztangi leżąc i martwym ciągu wziął udział w Mistrzostwach Polski AZS w Trójboju Siłowym, które odbyły się w dniach 14-15 maja br. Student GUMed ponownie uplasował się na najwyższym podium, deklasując swoich przeciwników. Michał Piotrkowski zdobył nie tylko mistrzostwo Polski, ale również ustanowił nowy rekord Polski w wyciskaniu sztangi leżąc. ■

Sportowcy spotkali się z prorektorem Gruchałą

Prof. Marcin Gruchała, prorektor ds. studenckich spotkał się 17 maja br. ze studentami, którzy w ostatnim czasie odnieśli sukcesy sportowe. Obecni byli piłkarze nożni, którzy wywalczyli II miejsce Mistrzostw Polski Uczelni Medycznych w Futsalu: Piotr Adamczyk (II r., ratownictwo medyczne), Błażej Borowy (IV r., kier. lekarski), Mateusz Czajkowski (absolwent), Michał Ejsmont (I r., kier. lekarski), Radosław Haberka (II r., fizjoterapia II st.), Michał Mikietyński (absolwent), Hubert Stein (VI r., kier. lekarski), Konrad Szydłowski (III r., kier. lekarski), Paweł Wiśniewski (absolwent), Bartosz Woźniak (VI r., kier. lekarski) i Michał Zapaśnik (II r., kier. lekarski). Nie zabrakło też siatkarek, które zdobyły III miejsce Mistrzostw Polski Uczelni Medycznych: Nikoli Borowej (III r., fizjoterapia I st.), Marty Dornowskiej (absolwentka), Anny Kameckiej (II r., kier. lekarski), Justyny Kowalczyk (I r., elektroradiologia), Zuzanny Łączkowskiej (I r., kier. lekarski), Weroniki Michałowskiej (I r., fizjoterapia I st.), Julii Piasty (I r., pielęgniarstwo), Eweliny Skarbek (III r., kierunek lekarski), Doroty Sobolewskiej (III r., kier. lekarski), Anny Szczoczarż (IV r. analityka medyczna), Pauliny Sztandery (VI r., kier. lekarski) i Anny Wiśniewskiej (I r., 2 stopnia, fizjoterapia) oraz siatkarzy, którzy wywalczyli II miejsce Mistrzostw Polski Uczelni Medycznych: Cezarego Bydelskiego (V r., kier. lekarski), Grzegorza Dobkowskiego (absolwent), Ziemowita Kabuły (I r., fizjoterapia II st.), Rafała Kowalczyka (V r., kier. lekarski), Kajetana Krupy (IV r., kier. lekarski), Wojciecha Lotkowskiego (VI r., farmacja), Mateusza Mociasa (I r., ratownictwo medyczne I st.), Artura Pobłockiego (III r., farmacja), Marcina Resko (I r., fizjoterapia II st.), Macieja Roga (III r., kier. lekarsko-dentystyczny), Pawła Stawickiego (V r., kier. lekarski) i Adama Szewczyka (V r., kier. lekarski). Na spotkanie przyszedł także: Michał Piotrkowski, mistrz Europy w wyciskaniu sztangi leżąc (V r., kier. lekarski), Karolina Chomicz (II r., fizjoterapia), która zdobyła indywidualnie I miejsce na Akademickich

Mistrzostwach Polski we Wspinaczce Sportowej oraz przedstawiciele aerobiku sportowego, którzy wywalczyli srebrny i brązowy medal – Katarzyna Przewłocka (III r., dietetyka) i Szymon Szkoda (VI r., kier. lekarski). Obecni byli także: Barbara Janda (V r., kier. lekarski), Jacek Świeczka (II r., kier. lekarski), Magdalena Paszko (II rok, fizjoterapia II st.), Marta Potrykus (I r., dietetyka I st.), Anna Rydzewska (II r., elektroradiologia I st.), którzy wywalczyli IV miejsce drużynowo na Akademickich Mistrzostwach Polski w Aerobiku Sportowym. Dotarli też pływacy, którzy zajęli III miejsce drużynowo na Akademickich Mistrzostwach Polski w Pływaniu w sztafecie 4x50 m stylem dowolnym: Jakub Akman (I r., ratownictwo medyczne), Piotr Domitrz (I r., kier. lekarski), Mikołaj Panek (I r., farmacja), Grzegorz Sadoń (IV r., kier. lekarski) oraz przedstawiciele GUMed podczas Turnieju OŚ AZS Gdańsk w Judo: Aleksandra Chorzewska (II r., k. lekarsko-dentystyczny), Aleksander Kuliński (V r., farmacja), Aleksy Świetlicki (III r., kier. lekarski) i Jakub Wójcicki (II r., kier. lekarsko-dentystyczny).

Sportowcy otrzymali od prorektora Gruchały dyplomy oraz pamiątkowe gadżety. ■

Sukcesy sportowców GUMed

Zawodnicy sekcji pływackiej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego wzięli udział w Akademickich Mistrzostwach Pomorza w Pływaniu. Drużyna spisła się świetnie, zdobywając 10 medali: **Aleksandra Stasiak** (kier. lek.) – złoto, 100 m stylem klasycznym, **Agnieszka Rybska** (kier. lek.-dent.) – srebro, 100 m stylem dowolnym, **Dominika Szmit** (kier. fizjoterapia) – srebro, 100 m stylem grzbietowym, **Aleksandra Stasiak** (kier. lek.) – srebro, 100 m stylem zmiennym, **Yevheniia Shcholokova** (kier. fizjoterapia) – brąz, 100 m stylem zmiennym, **Agnieszka Rybska** (kier. lek.-dent.) – brąz, 50 m stylem motylkowym, **Przemysław Pasieczny** (kier. lek.) – brąz, 100 m stylem dowolnym, **Jędrzej Kryszczak** (kier. lek.) – brąz, 100 m stylem klasycznym,

Przemysław Pasieczny (kier. lek.) – brąz, 100 m stylem zmiennym, **Piotr Domitrz** (kier. lek.) – brąz, 100 m stylem grzbietowym.

Natomiast 21 maja br. na stadionie AWFIS w Gdańsku odbyły się Akademickie Mistrzostwa Pomorza w Lekkoatletyce. Reprezentantka GUMed **Natalia Więckowska**, studentka III r. fizjoterapii była nie do pokonania. Zdeklasowała swoje rywalki w pchnięciu kulą i rzucie dyskiem. Z wynikami: pchnięcie kulą – 11.41 m oraz rzut dyskiem – 40.90 m zdobyła 2 złote medale. Ponadto **Przemysław Sudyk**, student I r. dietetyki oraz **Bartosz Supko**, student III r. ratownictwa medycznego w biegu na 1500 m zajęli odpowiednio 6 i 8 miejsce. ■

XIX KONGRES POLSKIEGO TOWARZYSTWA ONKOLOGII KLINICZNEJ

1-3 WRZEŚNIA 2016 ROKU

GDĄŃSK

POLSKA FILHARMONIA BAŁTYCKA
IM. FRYDERYKA CHOPINA
UL. OŁOWIANKA 1

SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE ORAZ REJESTRACJA NA STRONIE:

WWW.KONGRES.PTOK.PL

PATRONAT MEDIALNY

PARTNER

ORGANIZATOR

Onkologia
W PRAKTYCE KLINICZNEJ

tvmed

ikamed.pl
Internetowa księgarnia medyczna

VIA MEDICA

Kongres jest skierowany do osób uprawnionych do wystawiania recept lub osób prowadzących obrót produktami leczniczymi — podstawa prawna: Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (t.j. Dz. U. z 2008 r. nr 45, poz. 271).

VII Spotkanie po EASD

Gdańsk, 15 października 2016 roku
Hotel Scandic Gdańsk
ul. Podwale Grodzkie 9

Przewodniczący Komitetu Naukowego:
prof. dr hab. n. med. Leszek Czupryniak

Udział w konferencji jest **bezpłatny**.

Więcej informacji:
tel.: 58 320 94 94
easd@viamedica.pl

www.easd.viamedica.pl

PATRONAT

ORGANIZATOR

PATRONAT MEDIALNY

PARTNER

Konferencja jest skierowana do osób uprawnionych do wystawiania recept lub osób prowadzących obrót produktami leczniczymi
— podstawa prawna: Ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2008 r. nr 45, poz. 271).

Medyczny Dzień Nauki 2016

XI Piknik na Zdrowie

